© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Cançons Populars de Catalunya

(Lletra i Música)

460.23)

de Catalunya

BIG
784.4(4
CAN
can

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC. Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

F 1006

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

300

CANÇONS POPULARS DE CATALUNYA

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
LAS PALMAS DE G. CANARIA
N.º Documento 347812
N.º Copia 840372

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

BIBLIOTECA BONAVÍA. — VOLUM XI

CANÇONS POPULARS DE CATALUNYA

LLETRA I MÚSICA

(PRIMERA SÈRIE)

SEGONA EDICIÓ

ULPGC

BARCELONA
SALVADOR BONAVÍA, LLIBRETER TAPINERIA, 4
1923

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

En aquest llibre s'hi inclouen les següents composicions:

	Pàgs.
La filla del marxant	5
Els tres tambors	9
El bon caçador	11
Muntanyes del Canigó	12
La Pastorel·la	15
El Rabadà	16
La Mare de Déu	17
La cançó de Sant Ramon	19
El testament d'Amèlia	21
La filadora	24
El Noi de la Mare	25
La madrastra	27
La cançó del Rossinyol	29
Els fadrins de Sant Boi	31
La presó de Lleyda	33
Blancaflor	36
L'hostal de «La Peira»	38
El comte Garí	41
El comte l'Arnau	45

ÉS PROPIETAT

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La filla del marxant

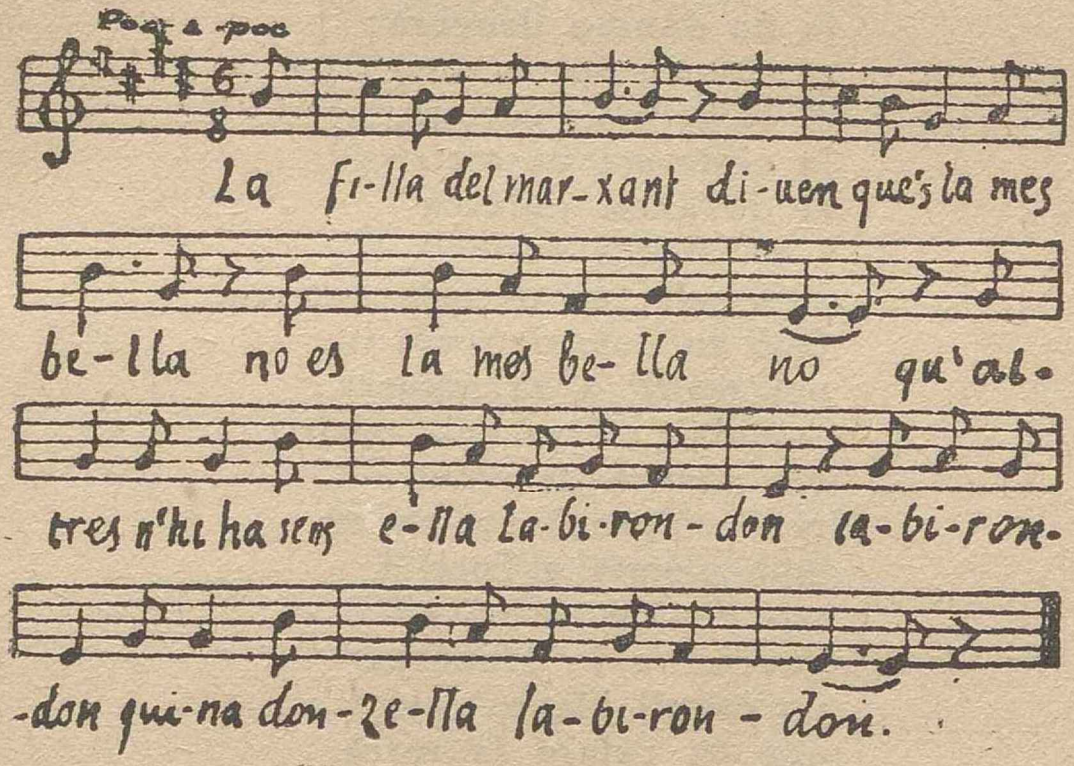

La filla del marxant
diuen que és la més bella.
No és la més bella, no,
que altres n'hi ha sens ella.
La virondon!
La virondon quina donzella!
La virondon!

S'ha cercat aimador
a la faisó novella;
n'ha donat los amors
al peu d'una olivera.

Quan ella va a sarau
se'n posa boniqueta,
el faldellí vermell
enribetat de negre.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La'n treuen a ballar
a la dansa primera
i el ballador li diu,
el ballador li deia,
el ballador li diu:
—Amor, sou pesanteta.
—En què m'ho coneixeu?
Com ho podeu conèixer?
—Bé és prou coneixedor,
bé fa de bon conèixer,
posau els peus més plans,
ja no dansau lleugera;
el cinturó no us clou,
el faldellí us curteja,
la cintureta us creix,
el davantal s'aixeca
i el faldellí vermell
d'un pam no us toca a terra.
Què en donaríeu vós
per tornà' a sa manera?
—Galan, si es feia això,
vos vestiré de seda,
vos compraré un barret
amb plomes a l'orella,
vos donaré un cavall
guarnit a la francesa,
un cavall blanc, valent,
que en volarà la terra,
pagant-vos tot l'ormeig
per anar a la guerra.
—Voleu venir, amor?
Sereu deslliuradeta.
A dintre l'hort del rei
n'hi ha una fonteta:
tota nina que hi beu,
de rosa es fa poncella.
—Anem-hi, don Joan,
que jo hi voldria beure.—

Quan foren a la font,
la font eixuta n'era;
de sentiment que en té
l'infant li cau a terra.
—Colliu-ho, don Joan:
tireu-lo a la riera.
—La bella, no ho faré,
que no són coses meves.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Ella de terra el cull,
le'n tira a la riera.
Quan le n'ha hagut tirat
l'aigua torna vermella.
—Ai, la bella! Què heu fet?
Sereu castigadeta!—
Els pescadors del rei
són més avall, que pesquen:
n'han pescat un infant,
bonic com una estrella.
De tan bonic que n'és
el porten a la reina.

Les guardes ho han vist:
l'han feta presonera.
—A la presó del rei
vós sereu la més bella,
vos hi estareu set anys
sens veure cel ni terra.—
Al cap de los set anys
ja n'obren una reixa:
darrera del reixat
la dama es fa en finestra.
—Quan hi podré tornar,
ai! a la meva terra?
Ne veu passà' un vailet,
que n'era de sa terra.
—Vailet, el bon vailet:
què hi fan a aquelles terres?
—D'ençà que vós no hi sou
hi ha hagudes moltes guerres;
els vaixells van per mar
amb banderes vermelles,
amb banderes de sang
per ofegar la terra.
—No hi tornaré pas més,
ai, a la meva terra!—

La veu un passejant,
que s'ha enamorat d'ella.
—Deixeu-me, carceller,
parlà' amb la presonera.
—Torneu demà al matí,
que eixirà a la carrera,
vestideta de blanc,
resant el *Miserere*.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El fill del rei ho sap:
la'n vol anar a veure.
A l'endemà al matí,
la'n treuen amb bandera;
la creu hi va al davant,
el butxí va al darrera;
dos frares al costat
cantant el *Miserere*.
Les nines del seu temps
se'n van corrent a veure-la.
—Ai, nines de Lyó,
de mi preneu exemple!
Mares, no deixeu mai
les filles que festegen.—

La mare la segueix,
feta una Magdalena.
Quan va passar davant,
davant de casa seva,
ja n'arrenca un crit:
—Valga'm Déu, mare meva!
Si m'haguéssiu casat
al cap de la quinzena,
no hauria pas caigut
en aquesta baixesa.—

Quan baix de la forca és,
ella en demana beure:
el batlle i el veguer
n'omplen una escudella:
—Beveu, Elionor:
aquesta és la darrera.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Els tres tambors

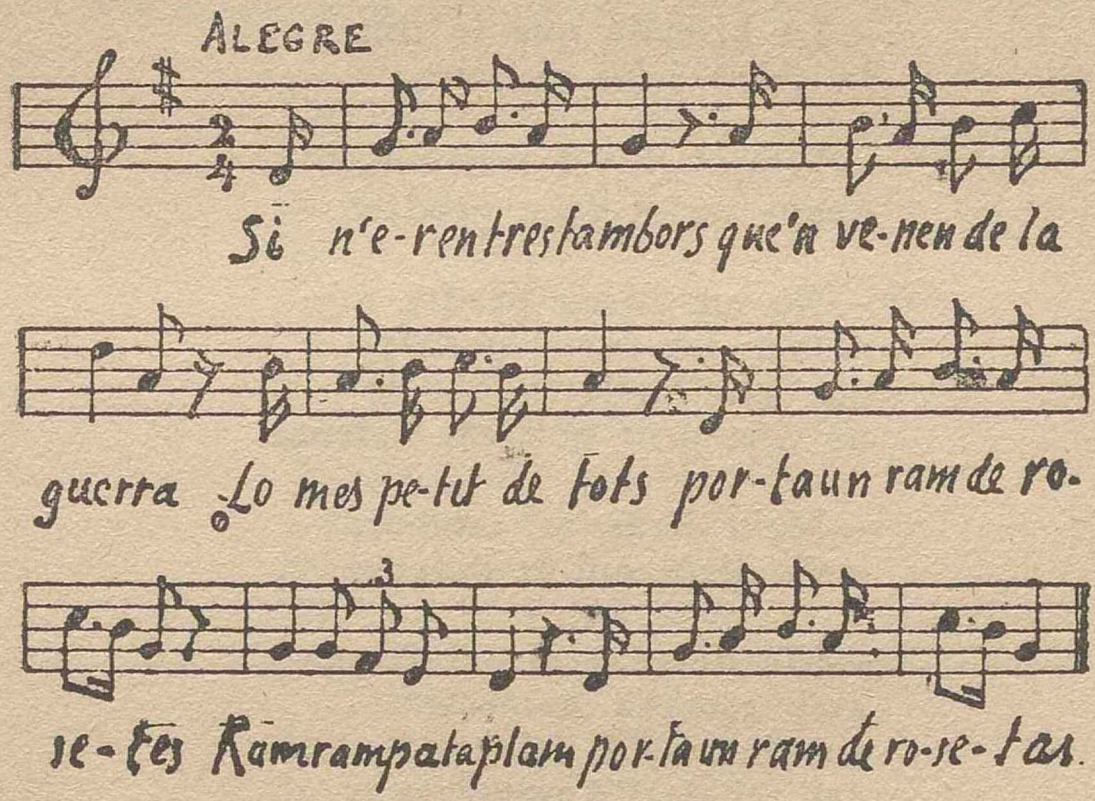

Si n'eren tres tambors
que en vénen de la guerra;
el més petit de tots
porta un ram de rosetes.
Ram, ram, rataplam!

La filla del bon rei
n'ha sortit en finestra...

—Tambor, el bon tambor:
si em vols dà' una roseta?

—Donzella que l'haurà
serà l'esposa meva:
no us donaré lo ram
que a vós no us puga pendre.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—M'haveu de demanar
al pare i a la mare.
Si el sí vos volen dar,
per mi res no es pot perdre.

—Déu lo guard, rei francès:
si em dareu la infanteta?

—Bé em diràs tu, tambor,
quina hisenda és la teva.

—La hisenda que jo tinc,
la caixa i les manetes.

—Ix-me d'aquí, tambor,
abans no et faça perdre!

—No em fareu perdre vós,
ni vós me fareu perdre,
que allí en lo meu país
ne tinc gent que em defensa.

—Me'n diràs, tu, tambor,
me'n diràs qui et defensa.

—Me defensa el rei franc
amb tota sa noblesa,
que jo só fill del rei,
del rei de l'Anglaterra.

—Vina, vina, tambor:
ma filla serà teva.

—No en sento grat de vós,
tampoc ne sento d'ella,
que allà en lo meu país
n'hi ha que són més belles;
més hermosa i gentil
n'és la meva promesa.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El bon caçador

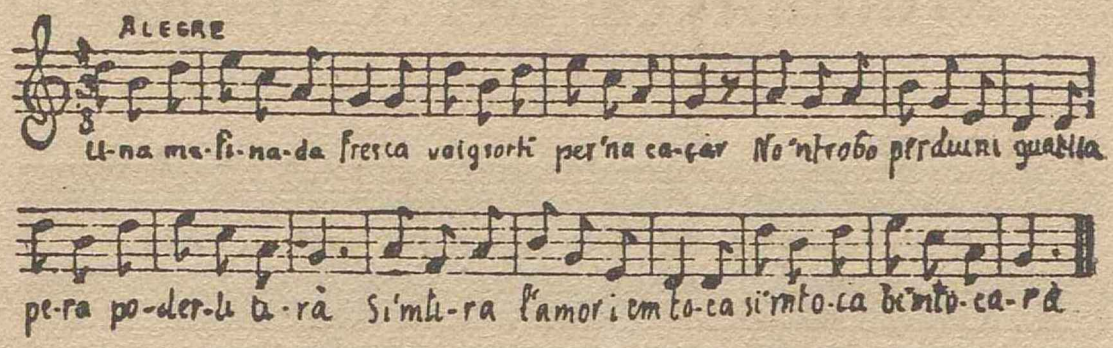

Una matinada fresca
vaig sortir per 'nà' a caçà',
no en trobo perdiu ni guatlla
per a poder-li tirà'!
Si em tira l'amor i em toca,
si em toca bé em tocarà.
Si no una pobra pastora
que en guardava el bestià',
ja la'n trobo adormideta
a la vora d'un canyà'.
De tan boniqueta que era
no la'n goso despertar;
ne cullo un pom de violes
i al pit les hi vaig tirar.
Les violes eren fresques,
la pastora es despertà;
quan ne fou despertadeta
tots els colors trasmudà.
—Digau-me, la pastoreta,
de qui és el bestià?
—Les ovelles, del meu pare;
els moltons, del meu germà;
les cabretes ne són meves;
els cabrits, del rabadà.
Què cerqueu per 'quí, el bon jove?
Qué hi veniu aqui a buscar?
—El vostre amor, donzelleta,
si me'l volíeu donar.
—Demaneu-lo a n'el meu pare
o també al meu germà,
o si no a la tia monja,
o bé a l'oncle capellà,
que si ells vos el donaven,
per mi ben donat serà.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Muntanyes del Canigó

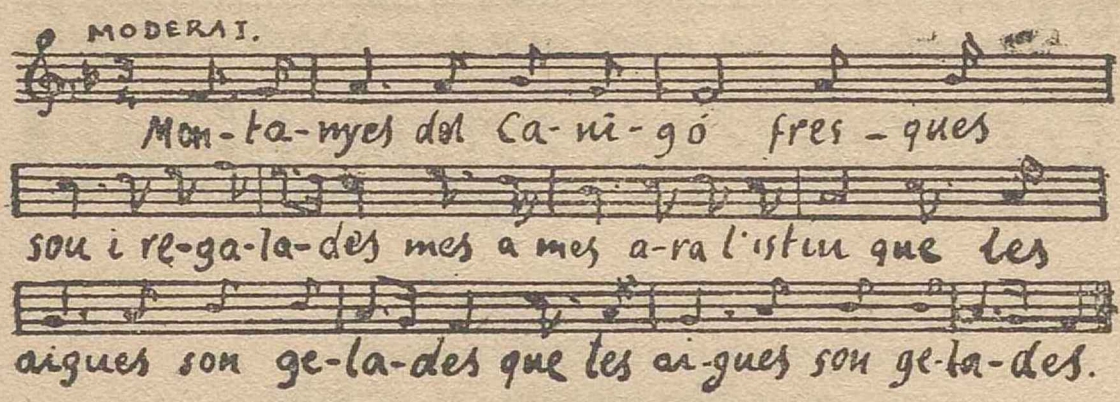

Muntanyes del Canigó,
fresques sou i regalades,
sobretot ara a l'estiu,
que les aigües són gelades.
Tres mesos m'hi vaig estar
sens veure-hi persona nada,
sinó un trist rossinyolet
que en eixir del niu cantava.
Ell canta quan el sol surt,
rosa fresca i regalada.
—Rossinyol, bon rossinyol:
Déu te'n dó bona volada.
A l'altra banda del riu
trobaràs la mar salada;
a l'altra banda del mar
hi ha el castell dels meus pares:
i diràs a mos parents
que a Déu m'he encomanada
i que amb un jove valent
mon pare me n'ha casada
amb la voluntat del rei,
que allà també s'estava
prenent banys de salut,
que molt bé s'hi trobava.
Fagué el marit cavaller
de tant que li agradava
aquella aigua de Molitg
que n'és tan anomenada.
Mes ara em penso que és mort,
i, si no, és pres dins de França.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El rossinyolet s'és mort,
tres dies ha que no canta.
Jo d'aquí me'n vull anar,
que l'enyorament m'hi mata.

* * *

Jo ne só caigut malalt
d'una cruel malagana.
Ningú m'ha comprès el mal,
ni metges ni apotecaris,
sinó una nina gentil
que l'amor me'n té robada:
me'n té robada l'amor,
el meu cor i les entranyes.
Jo me n'aní a l'Empordà
per purgar-me i xaropar-me:
ni amb purgues ni amb xarops
la salut a mi em tornava.
Un dia jo l'encontrí,
l'encontrí a punta d'alba:
jo l'encontrí en el riu,
en el riu, que sabonava.
Jo li'n dic:—Déu me la guard,
rosa fresca i regalada.—
Ja no me'n torna raó,
com si l'hagués malparlada.
Jo que l'hi torno a donar,
i ella calla altra vegada.
Jo no sé amb què comparar-t':
amb el vent o amb la gelada.
Te compararé amb el vent,
que cada hora fa mudança:
al dematí vent serè,
a les onze marinada,
a migdia vent de dalt,
i a la tarda tramuntana.
Me la miro de les mans,
veure quants anells portava:
no en portava sinó un,
una dobla d'or costava.
Me la miro jo dels peus,
veure quin calçat portava:
porta sabata amb taló
i la mitgeta encarnada.
Mes la miro jo del cos,
veure quin gipó portava:

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

porta gipó d'escotí
amb un cordonet de plata.
Me la miro jo del cap,
de quin modo va tocada:
porta una pinteta d'or
amb uns lligamets de plata.
Al seu pare jo vull dir,
i també a la seva mare,
que si me la volen dar
la pendré de bona gana;
que si la guarden per mi
tres robes li'n vull comprar-ne:
una de color de sang,
l'altra color de mangrana,
l'altra tirarà en el verd,
que li honrarà la cara;
uns penjants li'n vull comprar
de la pedra abigarrada.
Dins l'església me n'entrí
a suplicà' als sants i santes:
li demano de bon cor
a la Verge del Rosari
que me'n volgués alcançar
a qui em fa viure amb cuidado.
Quan de missa vaig eixir,
la meva amor hi entrava.
Ella arrenca un gran sospir
del fondo de les entranyes.
El sospir ne fou tan gran
que en terra me va fer caure.
—Aixequeu-vos, vós, galan:
teniu-ne ferma fiança:
mentre no us deixaré a vós,
jo deixaré a tots els altres.
Mare, jo vull tal fadrí:
no teniu que delità-us-hí.
—Casa't, si tu tant el vols:
vianda no en té pas gaire.
—No us hi va pas res a vós:
ja la guanyarem nosaltres.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La pastorel·la

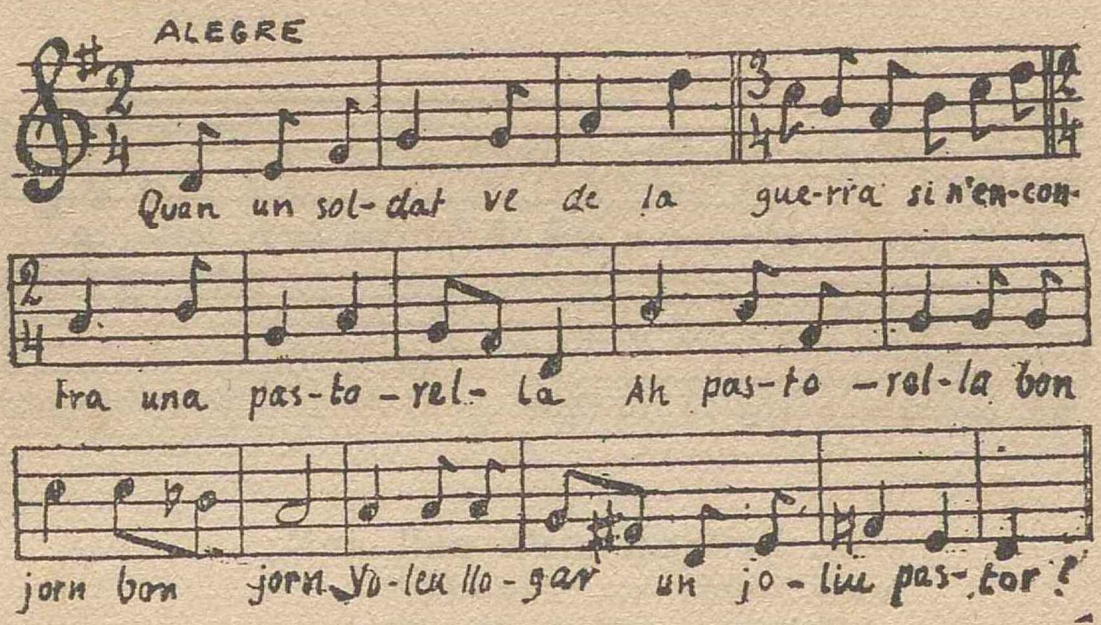

Quan un soldat ve de la guerra,
si n'encontra una pastorella:
—Pastorella, bon jorn, bon jorn,
voleu llogà' un joliu pastó'?
—Vós de pastor no en feu la mina;
porteu espasa i carrabina,
vostre barret, vostre bastó:
no en feu cara de ser-ne pastó'.
—Ni vós tampoc, la demosella,
ne feu l'aire de pastorella:
blanca en sou com un llessamí:
les pastorelles no són pas així.
Voleu venir, gentil pastora,
voleu venir una hora a l'ombra?
Sota l'ombreta d'un verd jolí
floreix i no grana lo romaní.—
La pastorella s'és excusada,
diu que son pare l'ha cridada.
—Torneu demà de bon dematí,
que a les nou hores jo seré aquí.—
Les nou hores ja són tocades ,
la pastorella no hi és estada;
lo soldat prou i és estat,
la pastorella l'ha ben enganyat.
—Jo hi faré fé' una capelleta
i quan la gent passaran,
en l'amor mia pensaran.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El rabadà

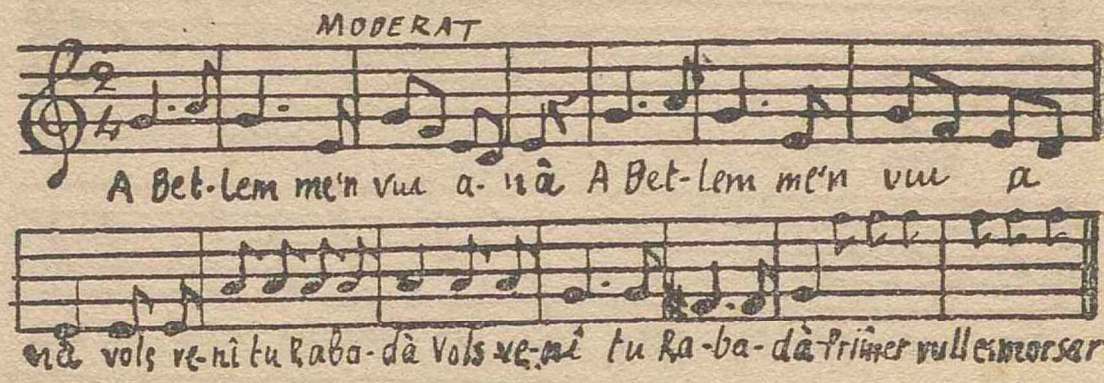

—A Betlhem me'n vull anà';
vols venir tu, rabadà?
—Primer vull esmorzà'.
—A Betlhem esmorzarem,
a Jesús adorarem.
—Massa hi ha neu!
—Sabràs com aquesta nit
ha nat un Déu infinit.
—Qui t'ho ha dit?
—Un Angel que va volant,
pel món ho va publicant.
—No serà tant.
—La samarra portaràs,
de neules la n'ompliràs.
—No ne vull pas.
—Si tu de neules no en vols,
la n'ompliràs de turrons.
—No em saben pas bons.
—Cantaràs una cançó
al més hermós infantó.
—Això, no.
—Mira que és el Redemptor:
oferim-li nostre cor.
—Oh! Que amor!
—Anem, anem rabadà;
no em facis pas enfadà'.
—No vull cantà'.
—Mira que et despatxaré
si no portes un cordé'.
—Ja me n'aniré.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Mare de Déu

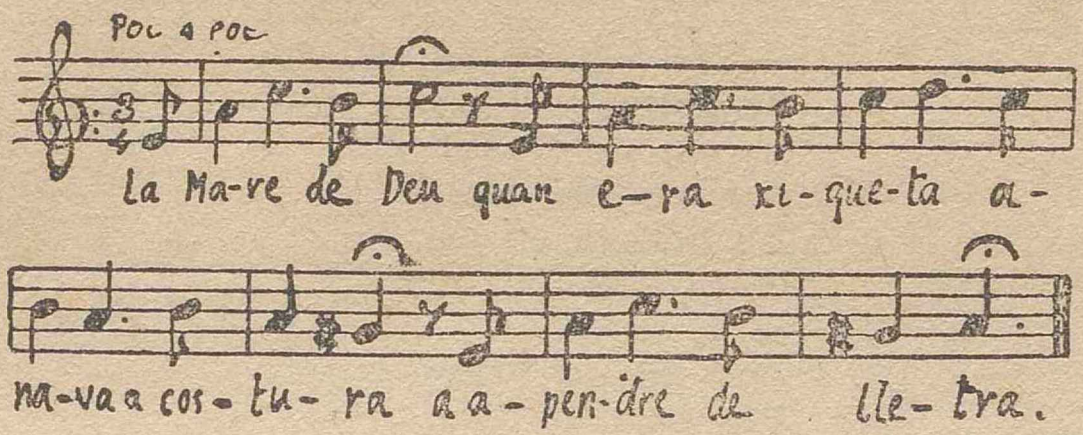

La Mare de Déu,
quan era xiqueta,
anava a costura
a apendre de lletra,
amb son coixinet
i la cistelleta.

En lo cistellet
duu quatre pometes,
un bocí de pa,
també avellanetes;
hi portava nous
i alguna panseta.

En feia fusets,
en teixia veta,
i amb un coixinet
ne feia punteta.

Coixí n'era d'or;
les puntes de seda.
Ella n'ensenyava
a dues santetes:
a Santa Susagna
i a Santa Pauleta.

En un llibret d'or
'prenia de lletra.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Els àngels cantaven:
«Garindó, garindeta!»

Estant retirada
en una cambreta,
l'àngel n'hi va entrar
per la finestreta.

—Déu vos guard, Maria:
de gràcia sou plena.
La nit de Nadal
parireu vós, Verge.
En tindreu un noi,
bonic com l'estrella:
serà vostre fill,
serà fill de Verge.
Per nom es dirà,
per nom s'anomena.
per nom Salvador
de cel i de terra.
Es dirà Jesús,
rei de cel i terra.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La cançó de Sant Ramon

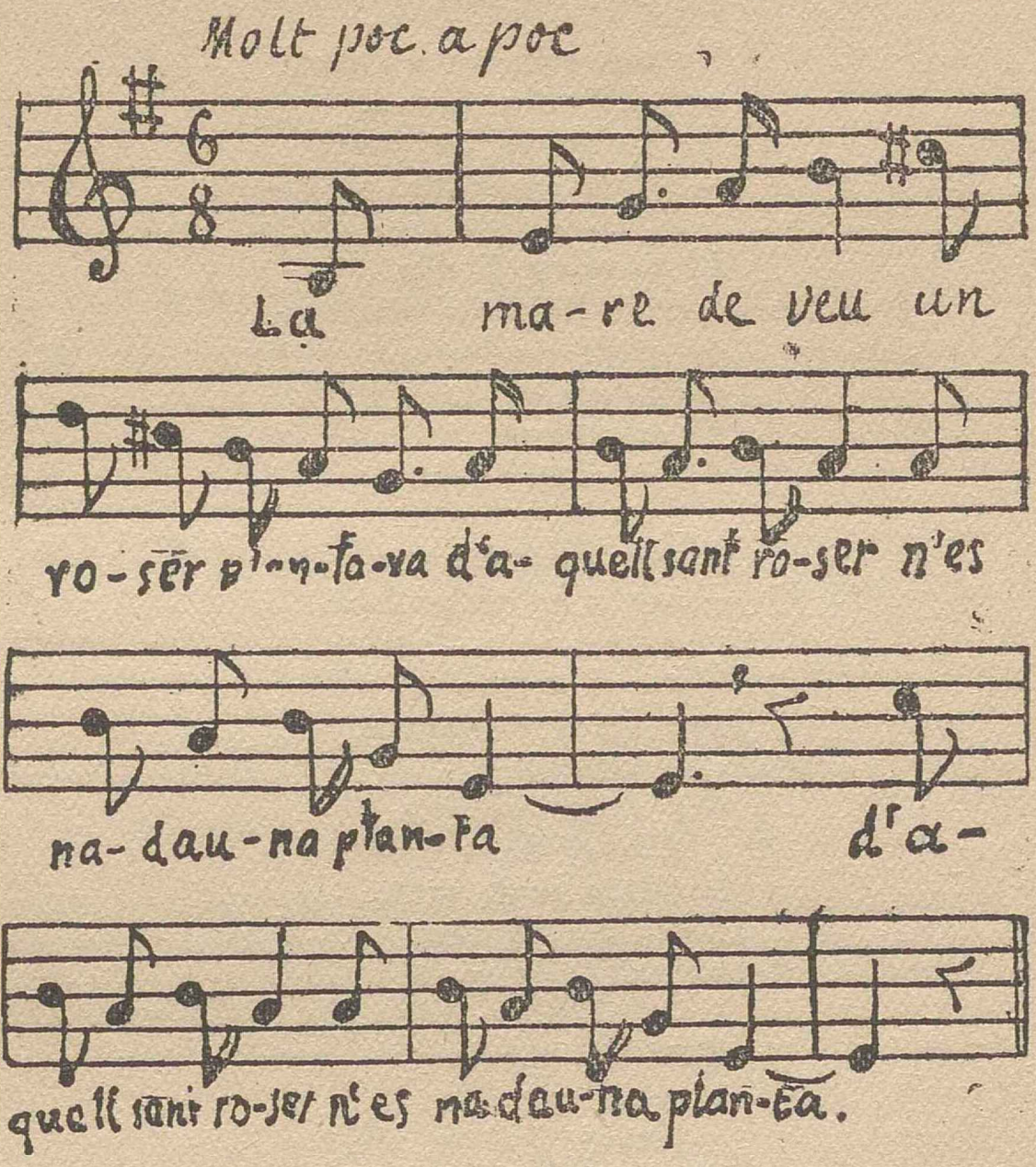

La Mare de Déu
un roser plantava;
d'aquell sant roser
n'ha nada una planta.

Sant Ramon n'ha nat,
fill de Vilafranca,
confessor de reis,
de reis i de papes.

Confessava un Rei,
que en pecat n"estava;
el pecat n'és gran,
Ramon se n'esglaia.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

No ploreu, Ramon,
que el pecat s'acaba;
si no em perdoneu,
se'n perdrà l'Espanya.

Ramon se'n va al port
a llogà' una barca.
Ne troba un barquer:
—Voleu embarcar-me?—

El barquer li diu
que el Rei le'n privava
de podé' embarcar
capellans ni frares,
ni estudiants
de la cota llarga.

Mireu Sant Ramon
quina n'ha pensada!

Tira el manto al mar
per fer-li de barca,
i lo gaiatet
per arbre posava,
i amb el Sant cordó
bandera molt santa.
Montjuic el veu,
vaixell assenyala.

Tots els mariners
ixen a muralla:
—Jesús! Què és allò?
Es galera o barca?—

No n'és vaixell, no,
ni galera armada,
que n'és Sant Ramon
que ha fet un miracle.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El testament d'Amèlia

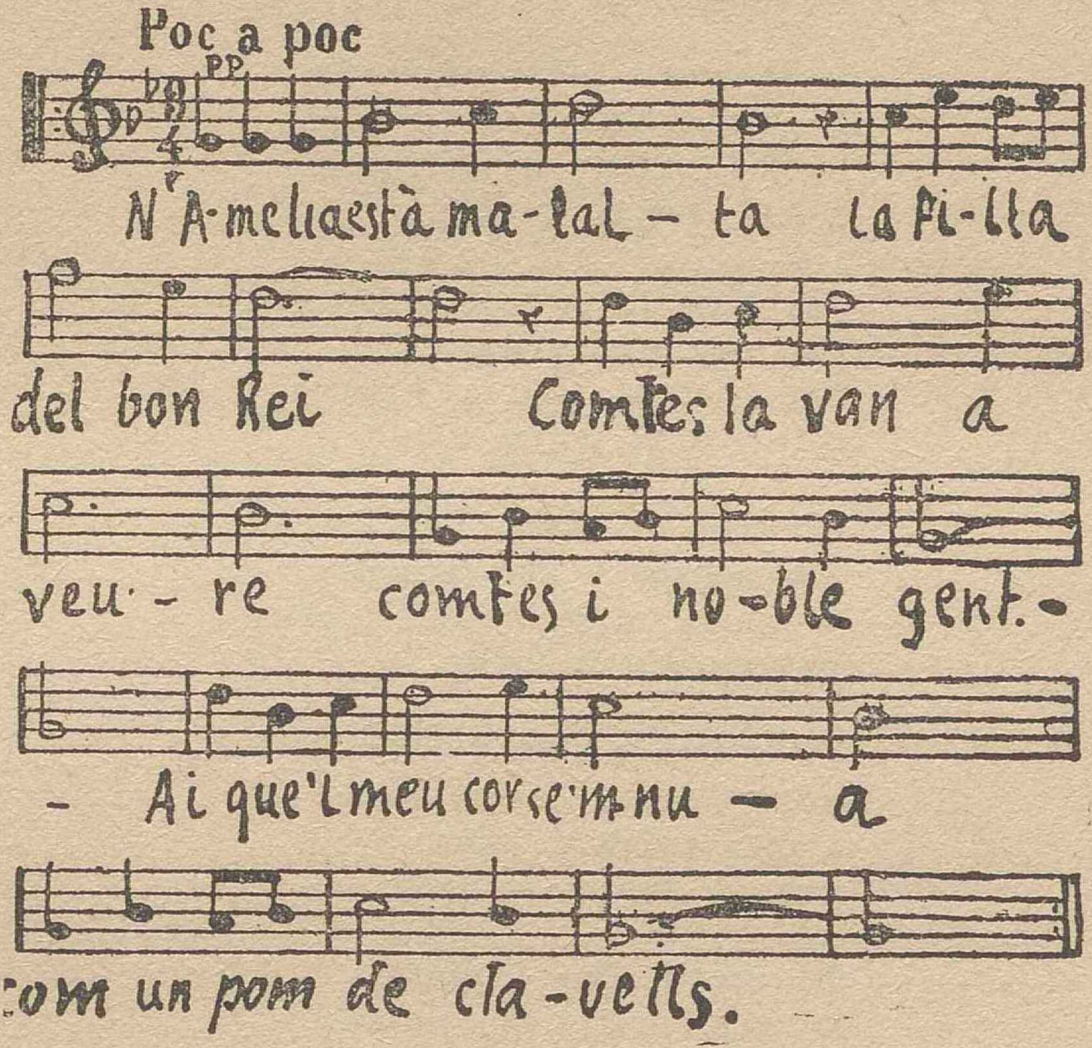

N'Amèlia està malalta,
la filla del bon rei;
comtes la'n van a veure,
comtes i noble gent.

Ai! que el meu cor se'm nua
com un pom de clavells!

També hi va sa mare
quan no hi ha més remei.
—Filla, la meva filla,
de quin mal vos doleu?

—Mare, la meva mare,
penso que bé ho sabeu;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

metzines me n'heu dades
que maten el cor meu.

—Filla, la meva filla,
d'això us confessareu;
quan sereu combregada
el testament fareu.

—Ja me'n só confessada
i en deman perdó a Déu;
també m'han combregada
i tinc fet testament;

del meu testament, mare,
poc vos n'alegrareu.
Set castells tinc a França,
tots són al poder meu;

els tres els deixo als pobres,
als pobres i als romeus;
el quart el deixo als frares
per caritat a Déu;

els altres a don Carles,
don Carles, germà meu;
i mes robes i joies,
per la Mare de Déu.

El vestit d'or i plata
en sent morta em poseu;
el millor per mortalla
per adornà' el cos meu;

també el mantell de perles,
el *coixí* i vel d'argent.
—Malaguanyada roba!
Tota la podrireu.

El cos ha de podrir-se,
faci la roba el mateix;
que es podreixin les pompes:
l'ànima vaja al cel.

—Filla, la meva filla,
i a mi què em deixareu?
—Mare, la meva mare,
a vós el marit meu;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

que us lo tingueu en cambra
tot hora que vulgueu,
perquè el vetlleu de dia
tant com de nit ho feu,

besant-lo i abraçant-lo
tal com fa temps soleu,
que ara no us faré nosa
l'hora que l'abraceu.

—Filla, la meva filla,
que m'ho perdoni Déu;
és un fals testimoni
que vós, filla, em poseu.—

Son pare ho escoltava
amb un ministre de Déu.
—Filla, la meva filla,
què és això que dieu?

—Ai pare, lo meu pare,
en cartes ho trobareu:
metzines me n'heu dades
perquè morta em voleu.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La filadora

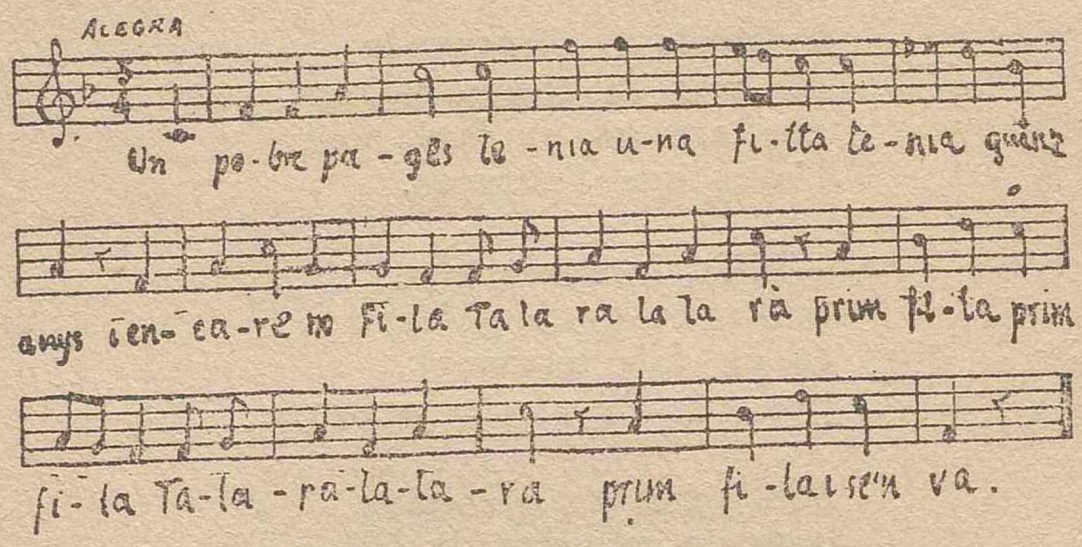

Un pobre pagès
tenia una filla;
tenia quinze anys
i encara no fila.
Tralarà la la ia,
prim fila, prim fila.
Tralarà la la la,
prim fila, i se'n va.
La nit de Nadal,
que és nit d'alegria,
pren filosa i fus,
dóna un tomb per vila.
N'encontra el galan,
el qui ella volia,
—D'on veniu, Joan?
—On aneu, Maria?
—Vaig al teixidor,
que hi tinc peça urdida.
—Quantes canes hi ha,
hermosa Maria?
—Setze canes té,
me'n manquen les quinze.
—Què en farem del drap?
—Llençols i camises;
del que ens quedarà
pararem botiga;
cap més n'hi haurà
tan ben proveída...
—En això quedem,
hermosa Maria.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El Noi de la Mare

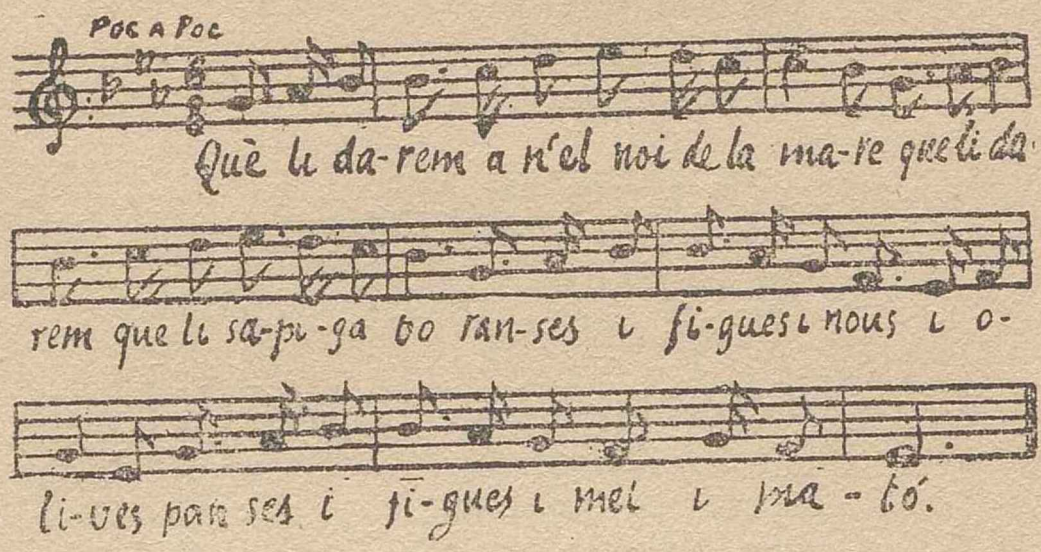

Què li darem
a n'el Noi de la Mare,
què li darem
que li sàpiga bo?

Panses i figues
i nous i olives,
panses i figues
i mel i mató.

Què li darem
al fillet de Maria,
què li darem
a l'hermós Jesuset?

Jo li voldria
donar una cota
que l'abrigués
ara que fa tant fred.

Una cançó
jo també cantaria,
una cançó
ben bonica d'amor
i que n'és treta
d'una donzelleta
que n'és la Verge
Mare del Senyor.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

En eixint
de ses virginals entranyes
apar que tot
es rebenti de plors,
i la mareta,
per aconsolar-lo,
ella li canta
la dolça cançó:

—No ploris, no,
manyaguet de la mare;
no ploris, no,
ai! alè del meu cor.—

Cançó és aquesta
que al Noi de la Mare,
cançó és aquesta
que l'alegra molt.

Angels del cel
són els que le'n bressolen,
àngels del cel
que li fan venir son,
mentre li canten
cançons d'alegria,
cants de la glòria
que no són del món.

Li darem panses
amb unes balances,
li darem figues
amb un paneret:

Tam pa tam tam
que les figues
són verdes,
tam pa tam tam
que ja maduraran,

si no maduren
en lo dia de Pasqua,
maduraran
en lo dia del Ram.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La madrastra

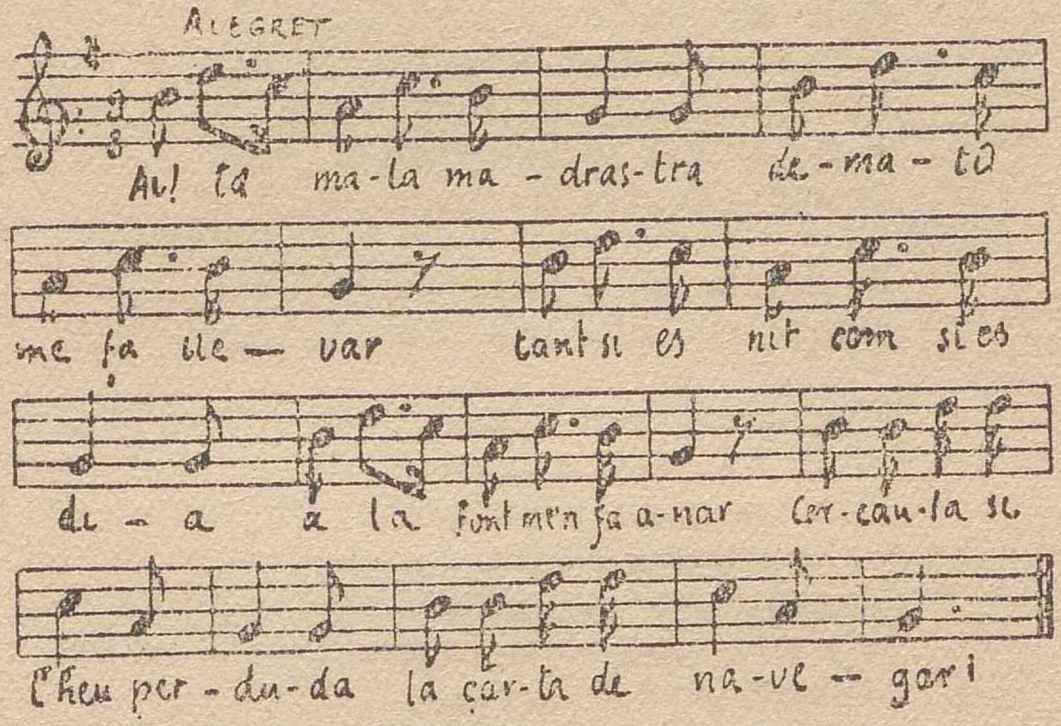

Ai! la mala madrastra
dematí me fa llevar;
tant si és nit com si és dia
a la font me'n fa anar.
Cerqueu-la, si l'heu perduda,
la carta de navegar.

—Mare, la mia mare,
a la font no hi vull anar,
que el meu galan m'hi espera
i l'amor me'n vol robar.

—Vés a la font més fonda,
que allà ningú et veurà,
sinó els ocellets que volen
i no saben de parlà';
tenen la llengua llarga:
no la poden doblegà'.—

Mentres els càntirs s'omplien,
el seu galan va passar.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Déu te guard, Tereseta,
si em volies donar,
si em volies dar aigua
per mon cavall abeurar.

—Si en voleu beure aigua,
de cavall heu de baixar.
—Si de cavall jo me'n baixo,
molt més m'hauràs de dar.
Una, dos i tres vegades
fins que l'amor hi serà.
—Si per cas jo l'hi dono,
bé me l'hauràs de pagar.—

Es fica la mà a la borsa:
cinc-centes li'n van donar.

Ella, que n'és traidora,
se les va posà' a comptà.
Fica les mans a la borsa
i altres tantes ell li'n da.
L'agafa per la cintura,
la'n tira dins d'un joncar;
primeta quan li tirava,
grosseta se'n va aixecar.

—Què me'n dirà lo meu pare
que n'estic tant a tornar?
—Digues que l'aigua era tèrbola,
que l'has deixada colar.

—Què me'n dirà lo meu pare
quan tan grosseta em veurà?
—Digues que has begut aigua
de la font d'aquest joncà'.

Ai, adéu, Tereseta,
que ara jo me'n tinc d'anar;
jo me'n vaig a la guerra,
set anys estaré a tornar;
digues a lo teu pare
que te'n veja de casar,
o quan vindré de la guerra
bé et tindré jo d'esposar.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La cançó del Rossinyol

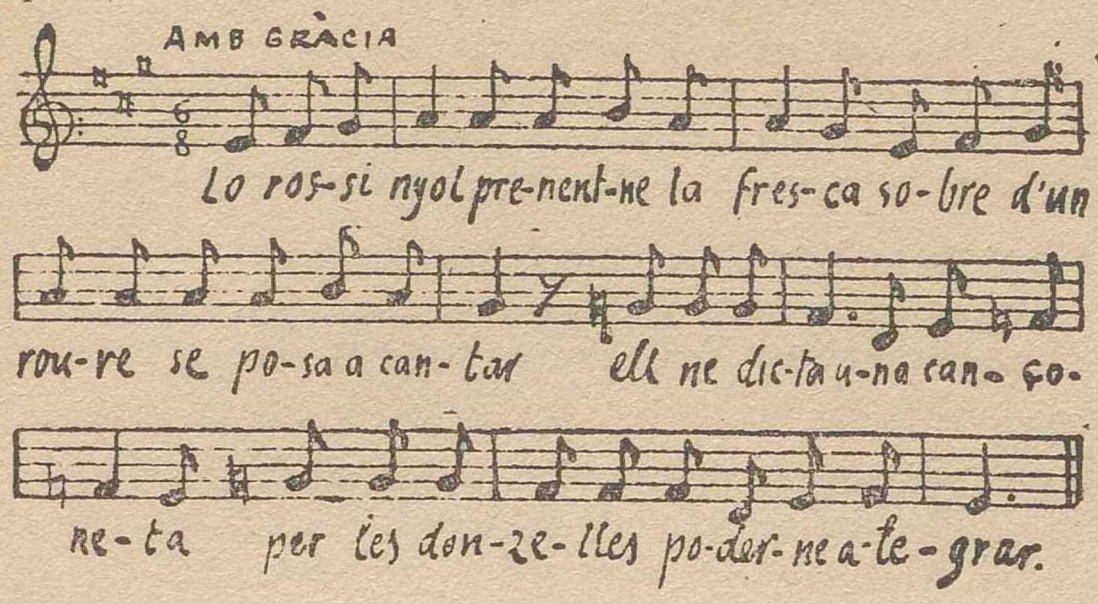

El Rossinyol, prenent-ne la fresca,
sobre d'un roure se posa a cantà';
ell ne dicta una cançoneta
per les donzelles poder-ne alegrà'.

El Rossinyol, a la primavera,
canta, s'alegra i fa niu tot sol;
sempre el fa al cimet d''una branca
que no l'encalça aquell qui vol.

Si el Rossinyol allí molestar-lo
algú intenta, com solem dí',
luego los canta la seva amoreta
i, repetint-la, los diu així:

—Vós, donzelleta que anau a la plaça
i una cistella de flors ne portau,
vostres mirades per a mi són falses,
i al Rossinyol vós no l'enganyau.—

Quan són promesos, de cop són entesos;
l'afició luego us farà casà':
el Rossinyol amb aquella alegria,
antes de dia se posa a cantà'.

Quan són casats, els primers vuit dies
tot 'nhorabones i tot són consols:
el Rossinyol amb aquella alegria,
sempre vos canta aquell so tan dolç.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Antes d'un any de fetes les bodes
tot són sospirs, llantos i plors:
el Rossinyol, amb tota la pausa,
vos anuncia sereu més de dos.

Ditxós el pare i també la mare!
Que Déu los dó un bon hereuet.
Lo Rossinyol, amb tota cantúria,
sempre vos diu:—Guardeu-los del fred.—

Si lo marit no té bon sangro,
quan la partera lo va alletant
mata gallina i li porta recapte,
i amb el caldo se va reforçant.

Si ell ne té vicis, quina desgràcia!
Sovint la tusta amb el bastó:
el Rossinyol de dalt de la branca,
luego los canta:—Aquí no hi só jo.—

Si ella té sogra i és mostatxuda,
si és iracunda, quina aflicció!
El Rossinyol ja los contempla
i no los canta dolça cançó.

Si en Cota-Blanca allí s'hi barreja,
seguit no hi falta desunió:
el Rossinyol a l'apuntà' el dia,
canta l'aurora i es riu d'això.

Molt a menut segueix sos passos,
per a saber que tracta amb afició:
el Rossinyol d'això se'n burla
i pren la rosada amb son bon to.

Si l'experimenta, quina desgràcia!
Tota alegria mor amb allò:
el Rossinyol amb sa melodia,
canta la prosa que Déu els perdó.

Qui no té culpa tot això paga.
Es la família amb viu doló':
el Rossinyol, molt bés us avisa
i amb melodia alaba al Senyó'.

El Rossinyol per a tots canta
i més alaba els bons casats,
i los que sou aixís al contrari
sempre vos canta desgraciats.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Els fadrins de Sant Boi

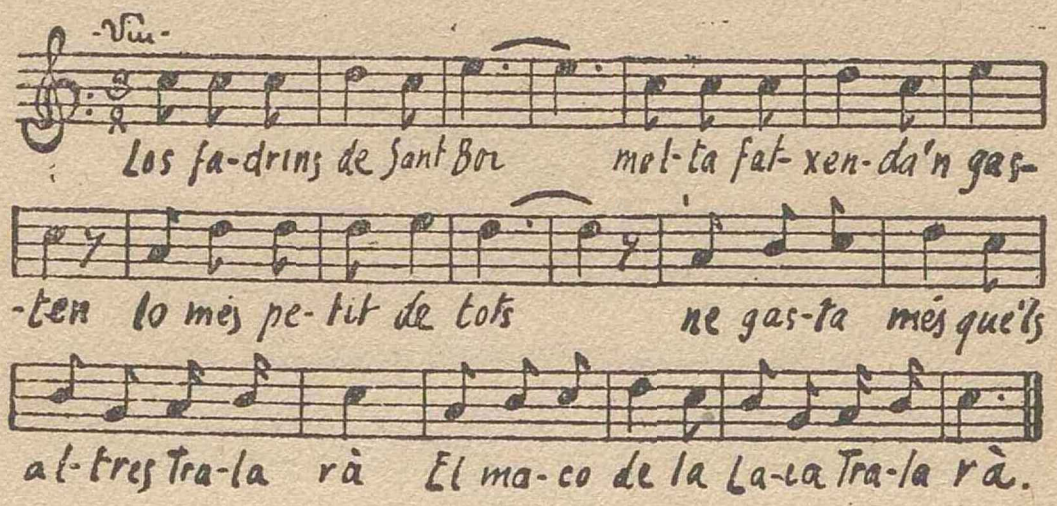

Els fadrins de Sant Boi
molta fatxenda en gasten,
el més petit de tots
en gasta més que els altres.
Tra-la-rà.
El maco de la Laia,
tra-la-rà.

Va vestit de vellut,
botonada de plata,
se n'ha comprat un ram
per dà' a l'enamorada.

Se n'ha comprat un ram,
set duros d'or costava,
tres duros costa el ram,
quatre més la lligada.

Quan l'ha tingut comprat,
ja no sap on posar-se'l,
ja se'l posa al barret,
per fer més pompa i gala.

Quan l'hi ha tingut posat,
carré' avall se n'anava;
quan és a mig carré'
ja en gira els ulls en l'aire.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Ne veu la seva amor,
sola, que es pentinava
amb una pinta d'or,
l'escarpidor de plata;
amb el signe que fa,
coneix que n'hi té entrada,
se'n puja escala amunt,
com si fos de la casa.

Quan és a mig replà,
la'n troba que baixava;
li dóna el Déu vos guard,
raó no li tornava.

Ja n'hi presenta el ram,
li fa mitja rialla,
l'hi torna a presentar,
li fa tota plegada.

—El ram prou me l'ha pres,
l'amor no me l'ha dada;
si no em doneu l'amor,
feu-me'n una abraçada.

—Això no ho faré jo,
que en fóra castigada,
castigada de Déu,
del pare i de la mare,
també dels meus germans,
dels germans i germanes,
i de tots els parents
i de la gent de casa.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La presó de Lleyda

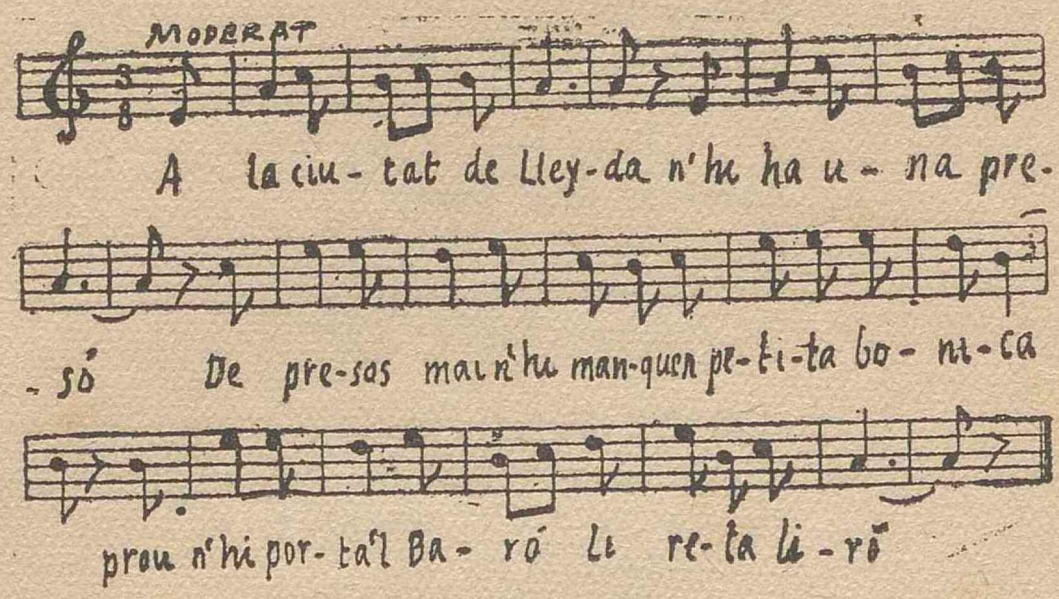

A la ciutat de Lleyda
n'hi ha una presó;
de presos mai n'hi manquen;
petita, bonica,
prou n'hi porta el Baró,
lireta liró...

Hi ha trenta-tres presos,
canten una cançó,
l'ha treta i l'ha dictada
el més jove de tots.

La nina se'ls escolta
de dalt del miradó',
a cada posadeta
ne davalla un graó.

Els presos se n'adonen
i paren la cançó.
—Canteu, canteu, bons presos,
canteu-ne la cançó.

—Com cantarem, senyora,
si estem en greu presó?
—Que us falta menjà' o beure
o us quiten la racció?

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—No ens falta menjà' i beure
ni ens quiten la racció,
el que ens falta, senyora,
les claus de la presó.

—Canteu, canteu-ne, presos,
acabeu la cançó,
acabeu-la, bons presos,
que me'n captiva el so.

Aniré al meu pare,
recaptaré el perdó.
Qui és que l'ha dictada
tan bonica cançó?

—El del barretet negre,
el més jove de tots.—
Ja se'n va a n'el seu pare
a demanar-li un do.

—Ai, pare, lo meu pare,
jo vos deman un do,
no vos deman València
ni tampoc Aragó
ni tampoc Barcelona
ciutat de gran valor.

—Ai, filla Margarida,
quin do vols que jo et dó?
—Ai, pare, lo meu pare,
les claus de la presó.

—Ai, filla Margarida,
això no pot ser, no:
els presos fugirien;
com quedaria jo?

Digues, per què vols, filla,
les claus de la presó?
—Ai, pare, lo meu pare,
per treure'n l'aimadó'.

—Ai, filla Margarida,
això no pot ser, no:
han cremat la Garriga,
Conflent i Rosselló.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Dels presos que allí canten,
digau, què en fareu vós?
—S'acosta el Sant Dissabte:
els penjarem a tots.

—Ai, pare, lo meu pare,
no pengeu l'aimador.
—Ai, filla Margarida,
serà el primer de tots;
les cordes són filades
que ens costen a pes d'or.

—Ai, pare, lo meu pare,
pengeu-m'hi a n'a mi i tot,
feu les forques de plata,
feu-ne los dogals d'or,
i a cada cap de forca
poseu-hi un pom de flors
perquè la gent que passi,
sentint la bona olor,
resin un Parenostre
per l'ànima dels dos
i diguin: «—Ai, la trista,
que ha mort per l'aimador!
Déu la perdó, floreta
jardí de cada flor.»—

—Qui és aquesta donzella
que és morta per amor?
—Néta és del rei d'Hongria,
parenta d'Aragó.
—Déu l'haja perdonada
la filla del Baró.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Blancaflor

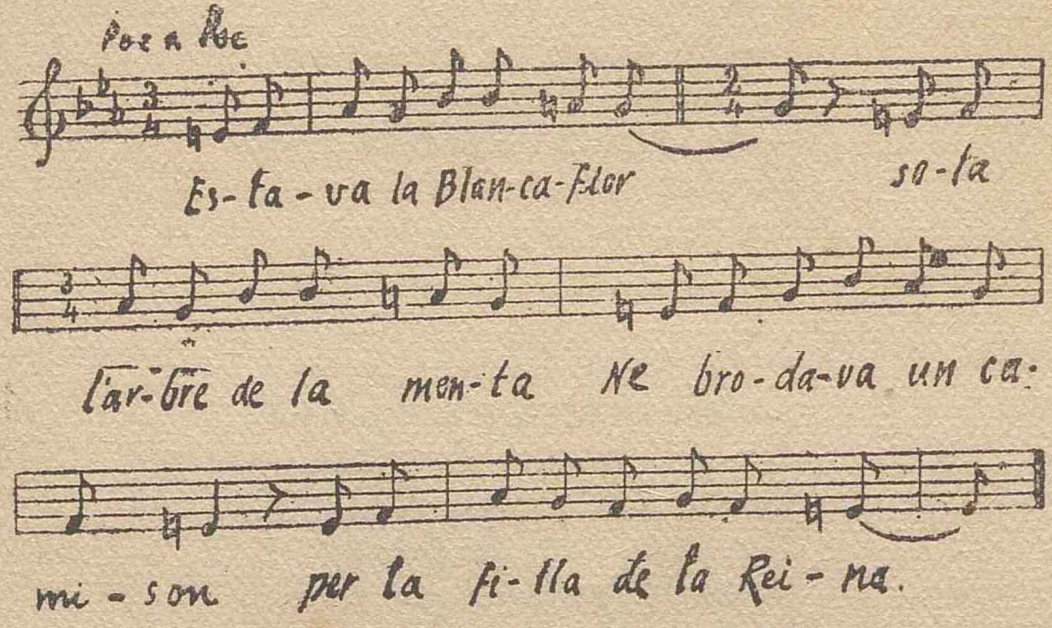

Estava la Blancaflor
sota l'arbre de la menta;
ne brodava un camison
per la filla de la reina.

El camison n'era d'or,
de seda el brodava ella;
quan la seda li faltà,
posà de sa cabellera.

De sa cabellera a l'or
no hi ha molta diferència.
Alça els ulls i veu la mar,
veu venir la mar brusenta;
veu venir fustes i naus
i galeres més de trenta.
Veu venir un mariner
que el seu gran senyor li sembla.

—Mariner, bon mariner,
Déu vos dó en la mar bonança.
Haveu vist o conegut
el meu gran senyor en França?

—Sí, senyora, que el conec,
i d'ell porto comanda:
diu que us cerqueu aimador,
que ell aimada s'ha cercada.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La filla del rei francès
per esposa li han donada.
—Benhaja qui presa l'ha,
malhaja qui li ha donada,
que una dama com só jo,
per altra sia deixada.
Set anyades l'he esperat
com a dona ben casada,
i altres set l'esperaré
com a viudeta enviudada.
Si al cap dels set anys no ve,
a monja seré posada,
mongeta d'un monestir,
mongeta de Santa Clara.

—No us fassau mongeta, no,
que fóreu malaguanyada;
no us fassau mongeta, no,
que encara teniu qui us aima.

Veu's aquí un anellet d'or
del dia que ens esposàrem.
Veu's aquí una trena d'or
del dia que m'embarcava.—

Dient això el seu marit
li va donà una abraçada.
Ella, quan veu son marit,
als seus peus s'agenollava.

—Perdoneu-me, el meu marit,
si he faltat en cap paraula.
—Perdoneu-me, ma muller,
els set anys que us he deixada.

—Perdoneu-me, el meu marit,
si n'he estada mal criada.
—Ben criada, Blancaflor,
de bon pare i bona mare.—

Se daren tan fort abraç,
que d'alegria ploraven.
Se giren de ça i d'allà:
els rosers aponcellaven,
floria lo romaní,
l'ametller tot blanc estava.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

L'hostal de «La Peira»

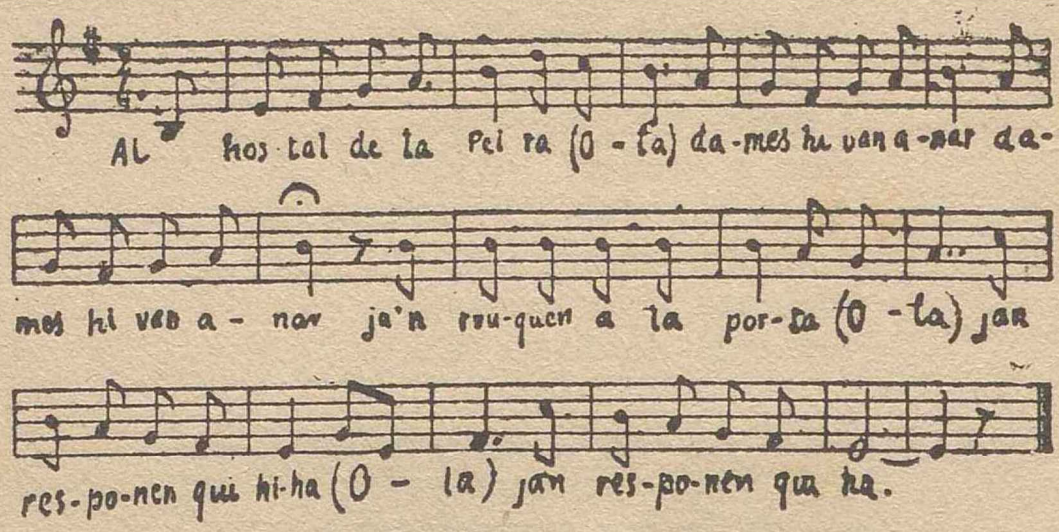

A l'hostal de «La Peira» (olà)
dames hi van anà':
ja truquen a la porta (olà)
ja en responen: —Qui hi ha? (olà)

—Som unes pobres dames,
si ens voleu allotjar?
—Obre'ls la porta, mossa,
i deixa-les entrar.—
Diuen a la mestressa:
—Què hi ha per a sopar?
—N'hi ha tunyina amb ceba,
bolets amb bacallà.—

La una no té gana,
l'altra no vol menjar,
l'altra està prenyadeta
i al llit se'n vol anar.
Demanaren un quarto
per poder-s'hi tancar.
La mossa se les mira;
no li van agradar.
—Agafa el llum, tu, mossa;
ves-les-hi a acompanyar.—

Quan foren a la cambra
es varen despullar.
La mossa n'és traidora,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

pel pany les va aguaitar.
Se'n baixa a baix la mossa,
se'n posa a sospirar.

De què sospires, mossa?
què tens per sospirar?—
—Que haig de tenir, mestressa:
que nos volen robar.
Porten calceta curta,
pistoles als costats.
Aneu al llit, mestressa,
que anit jo vull vetllar,
que avui, si no m'enganyo,
nos tenen de robar.—

En sé' al llit la mestressa,
ella a l'escó es posà.

Quan són les deu tocades,
els lladres van baixar.
Ja van de cambra en cambra
per veure qui hi haurà;
se'n baixen a la cuina,
la mossa hi van trobà'.
Quan entren a la cuina
ella es posà a roncà',
ne feia l'adormida
damunt d'uns sacs de gra.
Tres gotetes de cera
al pit n'hi van tirà'.
La mossa n'és traidora,
ronca que més roncà'.
Lo un ne deia a l'altre:
—Ben dormida està.—
Un braç de criatura
al foc ne van tirà'.
—Qui està despert, s'adorm;
qui dorm, dormit s'està.—

Ja en surten al defora,
se'n posen a xiulà'.
La mossa n'és traidora,
la porta els va tancà'.
—Obre la porta, mossa,
cent escuts te'n vull dà'.
—Ni per cent ni cinquanta
la porta s'obrirà.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Aquell braç de criatura
si me'l volguesses dà'.
—Lo braç bé te'l daria
mes no el puc apagà'.
—Dins la gerra de l'oli
tira'l, i s'apagarà.
—Per on vos lo daria,
per on vos lo puc dà'?
—Dóna-me'l per la porta,
per 'quest forat que hi ha.

La mossa n'és traidora,
a la cuina se'n va,
'gafa el braç de la criatura,
el tallant a l'altra mà.
—Treu la mà per la porta,
que el braç et vull donar.—
Pensant-se que li dava,
el seu li va tallar.
—T'asseguro, criada,
que me l'has de pagar;
amb la sang de tes venes
la mà me'n vull rentar,
i amb ta cabellera
me la vull eixugar.
Hostaler de «La Peira»,
te'n pots ben recordar,
a la teva criada
la pots ben estimar,
que t'ha salvat la vida
i l'hostal de robar.
Dels tres fills que tu en tens
li pots donà' a triar.
Si el petit no li agrada,
l'hereu li pots donar.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El Comte Garí

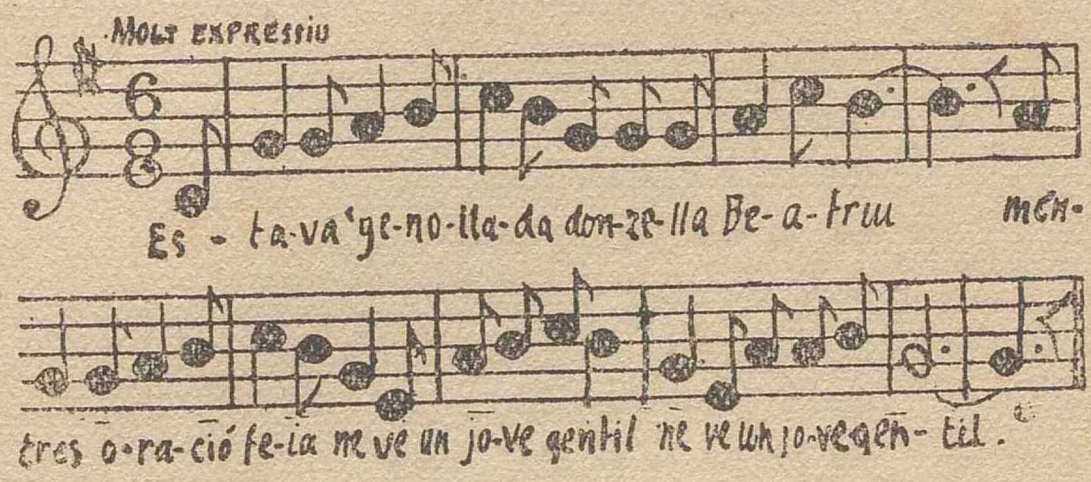

On està la filla
del comte don Denís?
Robada, l'han robada,
la gran donzella,
la dama Beatriu,
la gran donzella la fan dormir.

D'ací se la n'ha duita
el comte Garí,
portant-se-la cent llegües,
cent llegües lluny d'ací.
A l'ombreta d'un arbre
llegia en lo jardí;
un cavaller se n'entra:
n'és el comte Garí.
—Voleu que ens casem ara,
donzella Beatris?
—Això no pot ser, Comte,
valdria més morir.
El noble qui em demane
per pendre'l per marit
ha de plaure al meu pare
i agradar-me a n'a mi.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Lo Comte cull floretes
per fer-la'n adormí';
quan ne fó dormideta,
la'n puja al seu rocí.
. . . . . .

Estava agenollada
donzella Beatrís;
mentres oració feia
ne ve un jove gentil.
Cull un pom de violes
per a fer-la dormí';
quan la té dormideta
en gropa la pugí.
Caminaren set llegües
que mai se despertí;
al cap de les set llegües
la dama es deixondí.
Quan ella se'n desperta
n'arrenca un gran sospir.
—A on me porteu ara,
a on, pobra de mi?
Ja que m'haveu robada
i m'emportau així,
preneu-me per esposa,
jo us pendré per marit,
preneu-me per esposa
el bon comte Garí.
—Jo no us vull per esposa,
d'esposa ja me'n tinc,
més blanca, més hermosa,
més bella, més gentil.
Vós filareu l'estopa,
ella filarà el lli,
tallarà ella les robes
que haureu vós de cosí'.
—Jo no sé filar llana
ni tampoc filar lli,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

només sé brodar sedes
i fer randes d'or fi.—
Quan al palau arriben
ningú es veu per allí.
—Aquí estareu ben ampla,
donzella Beatrís,
passejareu les cambres,
les sales i els jardins;
tant de nit com de dia
disposareu de mi.—
En cambra agenollada
reclama a Jesucrist
i a la Verge Maria
la'n treguen del perill.
La dama està en finestra
i n'arrenca un gran crit.
El Comte l'ha sentida:
—Donzella, què teniu?—
Se n'entra dins la cambra
i la troba que riu.
—De què rieu, la dama,
la dama de què riu?
Vos ne burlau, donzella?
Vos ne burlau de mi?
—No és hora ara de burles,
que és hora de morí',
que veig venir mon pare,
cavallers més de mil,
la bandera de guerra
ne porten que brodí;
al cap de la bandera
hi canta un astorlic
que diu amb son llenguatge:
«Garí, n'has de morí'.»
—On m'amagaria
que no em troben ací?
Quan truquin a la porta
els sortireu a obrí';

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

cobriu-me amb les cortines;
direu que no m'heu vist.—

Quan pugen per l'escala,
s'amaga don Garí.
Ja truquen a la porta;
diu ella: —Qui hi ha ací?
—Hauríeu vist el comte,
el comte don Garí?—
Els diu que no amb la llengua,
sos ulls diuen que sí.
Aixequen les cortines,
el troben sota el llit,
n'arrenquen les espases,
el cap li fan botir.
El cap, rodant per terra,
aquestos mots va dir:
—Bé n'estareu contenta,
donzella Beatrís,
que heu vist com vostre pare
se n'ha venjat de mi
i en tindreu la testa
del comte don Garí.
—Jo no la vull la testa,
de testa ja me'n tinc,
més blanca, més hermosa,
més bella, més gentil.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El Comte l'Arnau

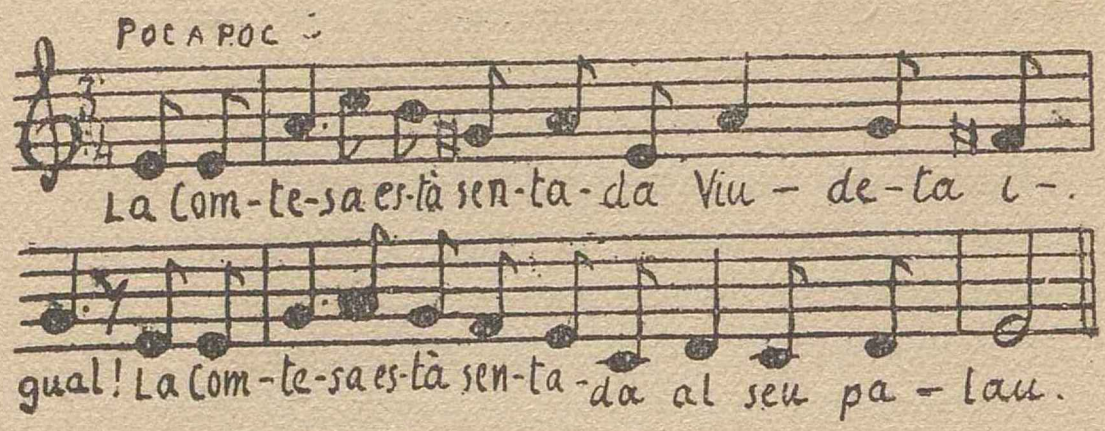

La comtessa està asseguda,—viudeta igual!,
la comtessa està asseguda—al seu palau.
Se li presenta a la cambra,—valga'm Déu val!
se li presenta a la cambra—lo comte Arnau,
tot cobert de roges flames,—ai, quin espant!,
tot cobert de roges flames,—valga'm Déu val!
—Tota sola feu la vetlla,—muller lleial?
Tota sola feu la vetlla,—viudeta igual?
—No la faig jo tota sola,—comte l'Arnau,
no la faig jo tota sola,—valga'm Déu val!
—Qui teniu per companyia,—muller lleial?
Qui teniu per companyia,—viudeta igual?
—Déu i la Verge Maria,—comte l'Arnau,
Déu i la Verge Maria,—valga'm Déu val!
—On teniu les vostres filles,—muller lleial?
On teniu les vostres filles,—viudeta igual?
—A la cambra són, que broden,—comte l'Arnau,
a la cambra són que broden—seda i estam.
—Me les deixaríeu veure,—muller lleial?
Mes les deixaríeu veure,—viudeta igual?
—Massa les espantaríeu,—comte l'Arnau,
massa les espantaríeu,—valga'm Déu val!
—Deixeu-me'n enduu una filla,—muller lleial,
que amb mi passarà les penes—que estic passant.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Així com les heu guanyades,—valga'm Déu val!,
tot sol, com pogueu, passeu-les,—comte l'Arnau.
—Solament la més xiqueta,—muller lleial,
solament la més xiqueta,—viudeta igual.
—Tant m'estimo la més xica,—comte l'Arnau,
tant m'estimo la més xica—com la més gran.
—Per què no caseu les filles,—muller lleial?
Per què no caseu les filles,—viudeta igual?
—Perquè no tinc dot per dar-les,—comte l'Arnau,
perquè no tinc dot per dar-les,—valga'm Déu val!
—Al capdavall de l'escala,—muller lleial,
al capdavall de l'escala—n'hi ha l'arjant.
—Són monedes mal guanyades,—valga'm Déu val!
Són monedes mal guanyades,—comte l'Arnau.
—On teniu los vostres fills,—muller lleial?
On teniu los vostres fills,—viudeta igual?
—A la cambra són, que juguen,—valga'm Déu val!
A la cambra són, que juguen,—comte l'Arnau.
—On teniu vostres criades,—muller lleial?
On teniu vostres criades,—viudeta igual?
—A la cuina són, que renten,—comte l'Arnau,
a la cuina són, que renten—plata i aram.
—Me les deixaríeu veure,—muller lleial?
Mes les deixaríeu veure,—viudeta igual?
—Massa les espantaríeu,—comte l'Arnau,
massa les espantaríeu,—valga'm Déu val!
—On teniu els vostres mossos,—muller lleial?
On teniu els vostres mossos,—viudeta igual?
—A la pallissa, que dormen,—comte l'Arnau,
a la pallissa, que dormen,—valga'm Déu val!
—Pagueu-los bé la soldada,—muller lleial;
ja veieu les meves penes,—viudeta igual!
—Així que l'hauran guanyada,—comte l'Arnau,
així que l'hauran guanyada,—valga'm Déu val!
Per on heu entrat vós, ara,—comte l'Arnau?
Per on heu entrat vós, ara,—valga'm Déu val?
—Per la finestra enreixada,—muller lleial,
per la finestra enreixada,—viudeta igual.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Ai, que me l'haureu cremada,—comte l'Arnau!
Ai, que me l'haureu cremada!—Valga'm Déu val!
—Ni tan sols us l'he tocada,—muller lleial,
ni tan sols us l'he tocada,—viudeta igual!
—Què és això que us surt del cap,—comte l'Arnau?
Què és això que us surt del cap?—Valga'm Déu val!
—Males coses que he pensades,—muller lleial,
males coses que he pensades,—viudeta igual.
—Què és això que us ix pels ulls,—comte l'Arnau?
Què és això que us ix pels ulls?—Valga'm Déu val!
—Són les males llambregades,—muller lleial,
són les males llambregades,—viudeta igual!
—Què és això que us ix pels nassos,—comte l'Arnau?
Què és això que us ix pels nassos?—Valga'm Déu val!
—Són les coses que he olorades,—muller lleial,
són les coses que he olorades,—viudeta igual!
—Què és el que us ix per la boca?—comte l'Arnau?
Què és el que us ix per la boca?—Valga'm Déu val!
—Són les males paraulades,—muller lleial,
són les males paraulades,—viudeta igual!
—Què vos ix per les orelles,—comte l'Arnau?
Què vos ix per les orelles?—Valga'm Déu val!
—Males coses que he escoltades,—muller lleial,
males coses que he escoltades,—viudeta igual!
—Què és això que us ix pels braços,—comte l'Arnau?
Què és això que us ix pels braços?—Valga'm Déu val!
—Són les males abraçades,—muller lleial,
són les males abraçades,—viudeta igual!
—Què és el que us ix per les mans,—comte l'Arnau?
Què és el que us ix per les mans?—Valga'm Déu val!
—Males coses que he tocades,—muller lleial,
males coses que he tocades,—viudeta igual!
—Què és això que us ix pels peus,—comte l'Arnau?
Què és això que us ix pels peus?—Valga'm Déu val!
—Els mals passos que donava,—muller lleial,
els mals passos que donava,—viudeta igual!
—Què és aquest soroll que sento,—comte l'Arnau?
Què és aquest soroll que sento,—que em dóna espant?

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Es el cavall que m'espera,—muller lleial,
és el cavall que m'espera,—viudeta igual!
—Baixeu-li grana i civada,—comte l'Arnau,
Baixeu-li grana i civada,—valga'm Déu val!
—No menja gra ni civada,—muller lleial,
sinó ànimes damnades—si n'hi donau.
—On vos han donat posada,—comte l'Arnau?
On vos han donat posada?—Valga'm Déu val!
—A l'infern me l'han donada,—muller lleial,
a l'infern me l'han donada,—viudeta igual!
—Per què allí us-e l'han donada,—comte l'Arnau?
Per què allí us-e l'han donada?—Valga'm Déu val!
—Per soldades mal pagades,—muller lleial,
i donzelles deshonrades,—viudeta igual!
—Cada dia us faig l'oferta,—comte l'Arnau,
cada dia us faig l'oferta,—valga'm Déu val!
—Vos dic no em feu pas l'oferta,—muller lleial,
vos dic no em feu pas l'oferta,—viudeta igual,
que com més me feu l'oferta,—muller lleial,
que com més me feu l'oferta,—més pena em dau.
Feu-ne tancà' aquella mina,—muller lleial,
feu-ne tancà' aquella mina,—viudeta igual,
que dóna al convent de monges,—muller lleial,
que dóna al convent de monges—de Sant Joan.
Quina hora és que el gall ja canta,—muller lleial?
Quina hora és que el gall ja canta,—viudeta igual?
—Les dotze hores són tocades,—comte l'Arnau,
les dotze hores són tocades,—valga'm Déu val!
—Ara, per la despedida,—muller lleial,
ara, per la despedida,—dem-nos les mans.
—Massa me les cremaríeu,—comte l'Arnau,
massa me les cremaríeu,—valga'm Déu val!

FINAL DE LA PRIMERA SERIE

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

CANÇONS POPULARS DE CATALUNYA

(SEGONA SÈRIE)

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

BIBLIOTECA BONAVÍA. — VOLUM XII

Cançons populars de Catalunya

LLETRA I MUSICA

SEGONA SÈRIE

(2.ª EDICIÓ)

SALVADOR BONAVÍA, LLIBRETER
TAPINERIÁ, 4. — BARCELONA

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

ES PROPIETAT

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

A la voreta del mar

(EL MARINER)

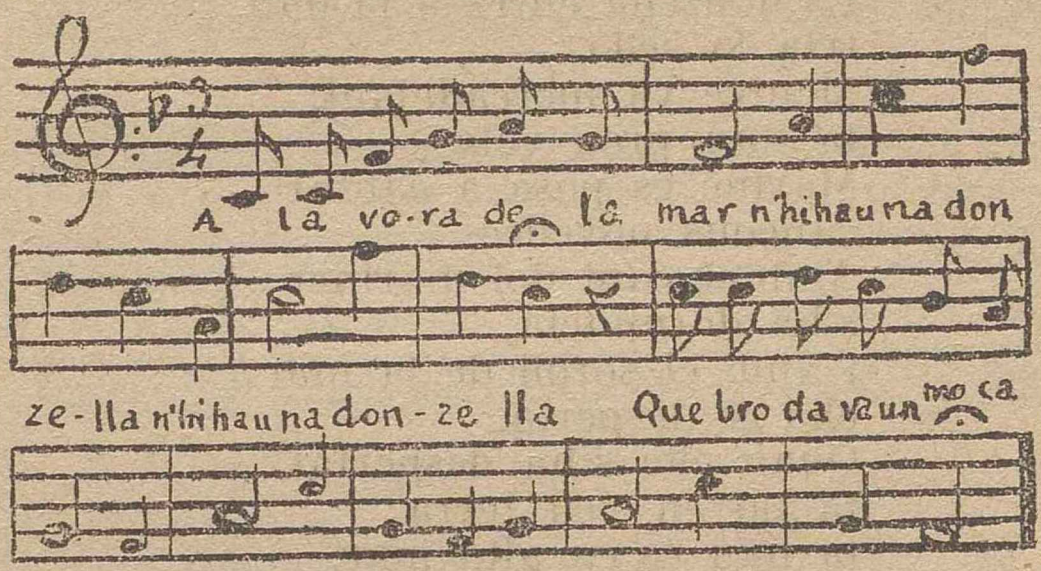

A la voreta del mar
n'hi ha una donzella
que en brodava un mocador
la flor més bella.
Com ne fou a mig brodar
li manca seda;
gira els ulls en vers el mar,
veu una vela;
veu venir un galió
tot vora terra;
ne veu venî un mariner
que una nau mena.

—Mariner, bon mariner:
que en porteu seda?

—De quin color la voleu,
blanca o vermella?

—Vermelleta la vull jo,
que és per la reina.

—Pugeu a dalt de la nau,
triareu d'ella.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Ai, no! no hi puc pujar,
no tinc moneda.
El meu pare té les claus
de l'arquimesa.
—No quedeu per diners, no,
gentil donzella;
no quedeu per diners, no,
prou fio d'ella.—
La donzella entra a la nau,
tria la seda.
Mentre va mercadejant,
la nau pren vela.
Marinê es posa a cantar
cançons novelles.
Amb el cant del mariner
s'ha dormideta,
i amb el soroll de la mar
ella es desperta.
Quan ella s'ha despertat
ja no en veu terra;
la nau és en alta mar,
pel mar navega.
—Mariner, bon mariner,
torneu-me en terra,
perquè els aires de la mar
em donen pena.
—Això si que no ho faré,
que heu de ser meva,
set anys ha que vaig pel mar
per vós, donzella,
cent llegües dins de la mar
lluny de la terra.
—De tres germanes que som
sô la més bella,
l'una en porta vestir d'or,
l'altre de seda,
i jo, pobreta de mi,
de sargil negre.
L'una és casada amb un duc,
l'altre és princesa,
i jo pobreta de mi,
sô marinera.
—No sou marinera, no,
que en sereu reina;
que jo en sóc el fill del rei
de l'Anglaterra.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Francisca

LA FLOR DE VILABERTRAN

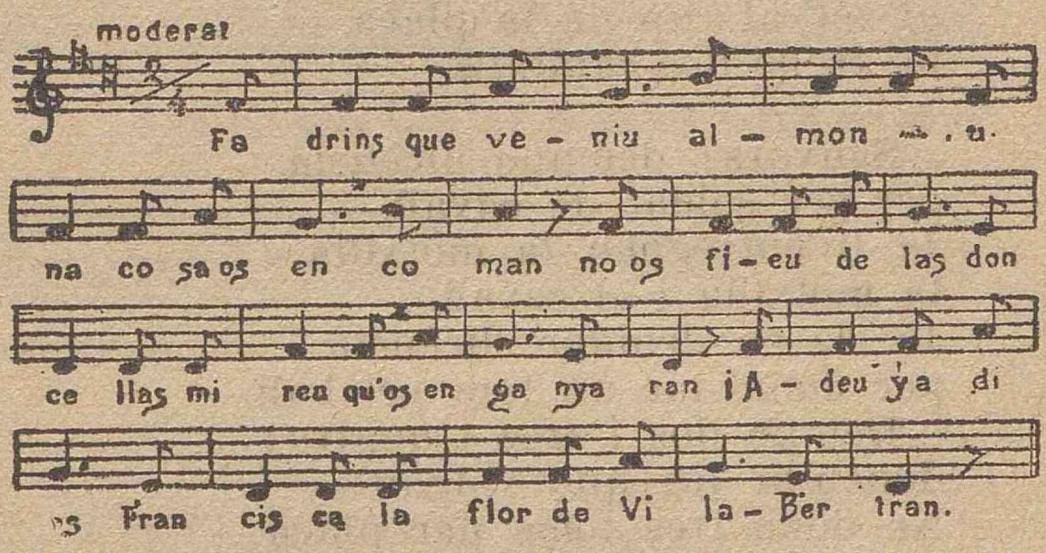

Fadrins que veniu al món,
una cosa us escoman:
no us fieu de les donzelles:
mireu que us enganyaran.

Adéu i adiós, Francisca,
la flor de Vilabertran!

Jo n'he festejada una
de l'edat dels catorze anys;
Tant temps com l'he festejada,
engany darrera altre engany.
M'ha guardat de menjâ i beure,
m'ha fet posar cabells blancs.
Ara ve la primavera:
les herbetes floriran,
floriran clavells i roses,
violetes de tot l'any,
i també les donzelletes,
que els fadrins enramaran.

—Francisca, demà us convido
a la plaça a treure ball;
a la plaça de les Verges,
que sereu la principal.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

A la plaça de les Verges
a unes gales que hi fan.
Espereu-me allí a la plaça,
a la vora del portal.—
Així que arribo a la plaça
ja la veig que va pel ball.
Jo n'he preses grans quimeres;
ne devallo plaça avall;
al ser al cap de la plaça
ne trobo dos capitans.

—Senyors: demano llicència
per ser soldat de cavall.—
Ja li entreguen la motxilla,
la motxilla i el cavall.
Jo els en demano llicència
per donar-me un tom pel ball.
—Deu-ne dos i tres i quatre;
doneu-hi los que volgau.—
Ne dono tres toms per plaça,
tota la gent va guaitant:

—Aquell jovenet tant guapo
s'ha fet soldat de cavall.—
Ja en veig venir la Francisca
amb llàgrimes cara avall.
—I de què ploreu, Francisca?
No n'haveu de plorar tant.
Val més anar a la guerra
i menar un bon cavall,
que als cavalls la brida els regna
i a les nines no pot mai.

De fadrinets molts ne queden:
caseus amb el qui volgau,
que vós n'heu sigut la causa
si sô soldat de cavall.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Els estudiants de Tolosa

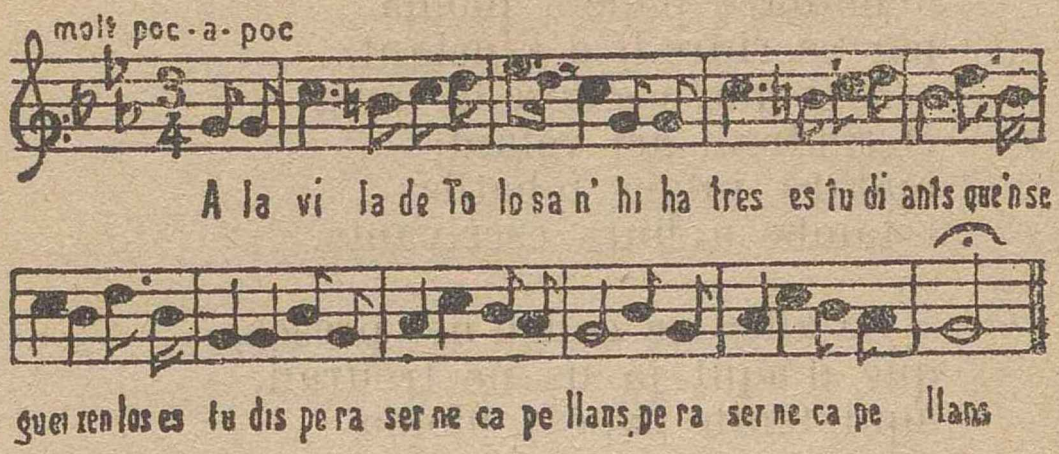

A la vila de Tolosa
n'hi ha tres estudiants
que'n segueixen els estudis
per a esser-ne capellans.

Un dia tot passejant-se
voreta del camí ral,
n'encontraren tres ninetes
tres ninetes molt galans.

Comencen a tirar xanxes
xanxetes vénen i van;
ells les en tiren pedretes,
pedretes els van tornant.

Les ninetes són sentides
i els en han posat en mal,
van a trobar Jutge i Batlle
justícia van reclamant.

—Vingui, vingui, senyor Batlle
a agafâ tres estudiants.—
Jutge i Batlle les escolten,
de tot les van escoltant.

No triga l'espai d'una hora,
Jutge i Batlle els van cercant,
ja els en prenen i els en lliguen
i a la presó els van portant,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El més petit sempre plora,
el mitjantser ja no tant,
el més grans els aconsola:
—Germans meus no ploreu tant,
que tenim un germà a França
cavaller del Duc de Rohan;
demanaré papê i ploma
per escriure-li a l'instant.
Així que'n sabrà la nova
el tindrem ací volant,
matarà jutges i batlles
i també a llurs escrivants.

—Calleu-ne calleu-ne, presos,
que d'aquí ja us ne treuran,
aquí teniu papê i ploma
per escriure a qui volgau.—

A les dues de la tarda
ja els ne donen paper blanc,
a les quatre de la tarda
a la forca els van portant.

Quan són al peu de la forca
el seu germà està arribant;
ja en pregunta a l'hostalera:
—Tanta gent allí què fan?

—Es que'n penjen i despenjen
tres pobres estudiants
que'n seguiren els estudis
per a esser-ne capellans.

—Calleu, calleu, hostalera,
que'n són de la meva sang.
No em diriau, hostalera,
per on hi seria abans?

—Passeu per la carretera
o per les prades i camps.—
Ja'n baixa del cavall negre
i se'n puja al cavall blanc.

De tant que el cavall corria
les pedres van foguejant,
ne desenveina l'espasa,
pica l'esperó al cavall.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Quan és al peu de la forca
ja han fet el darrer badall,
amb la punta de l'espasa
ja els hi fa petâ els dogals,
els fa un bes a cada galta:
—Déu vos perdó, els meus germans!
se'n gira al Batlle i al Jutge
que els havia sentenciat:

—No em diríeu, Jutge i Batlle,
per què heu mort als estudiants?
—Cavaller, dexau-ne els morts
ja no pateixen cap dany;
n'eren burladors de nines,
robadors de camí ral.
—Mentiu pel coll, els malts jutges,
mos germans no ho foren mai.

Per llur mort les vostres testes
penjaran sobre els portals.
Ai, Déu! vila de Tolosa,
be te'n veuràs de treballs.

Aparteus, dones prenyades,
si voleu salvâ els infants,
perquè també hi reberien
els que no mereixen mal.

Ai, tu, vila de Tolosa,
de mi te'n recordaràs,
persones, cases i places
han d'anar a foc i sang.

De la sang del senyor Jutge
els carrers se'n regaran;
en la sang de les ninetes
els cavalls hi nedaran.

De les testes dels teus homens
montanyes se'n alçaran.
Adéu, vila de Tolosa,
no t'hagués conegut mai;
venia plè d'alegria
i me n'entorno plorant.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Serrallonga

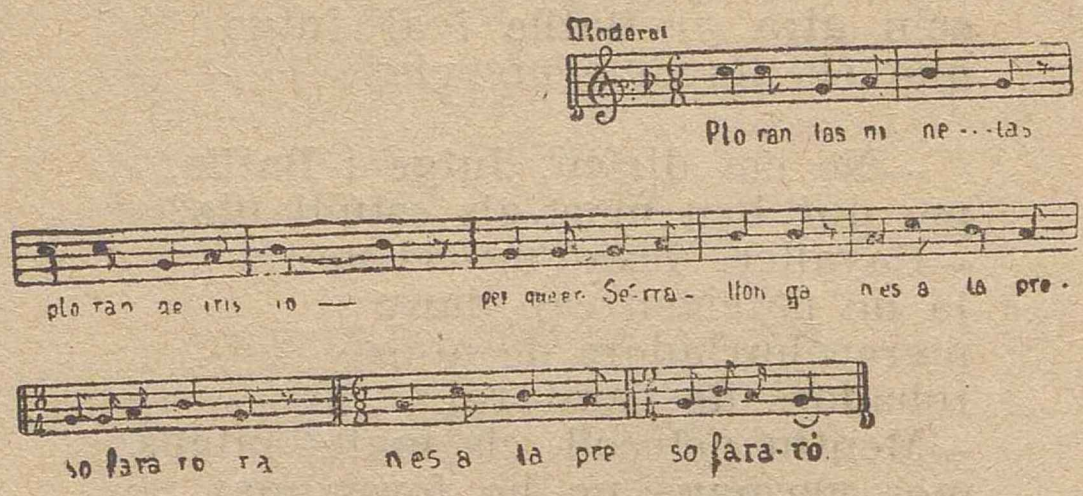

Quatre bandolers—van de camarada
un era Serrallonga—l'altre, sa amiga Joana.
Fararará.
l'altre, fadrí de Sau,
Fararó.

Les ninetes ploren—ploren de tristô
perquè en Serrallonga—n'és a la presó.
Joana la sua amiga—son germà deshonrà,
i donar-li la mort—al Cel ell va jurâ.
Bernat de Serrallonga—per son fill va plorâ,
i per a que el prenguin—ell mateix l'entregà.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El cant dels ocells

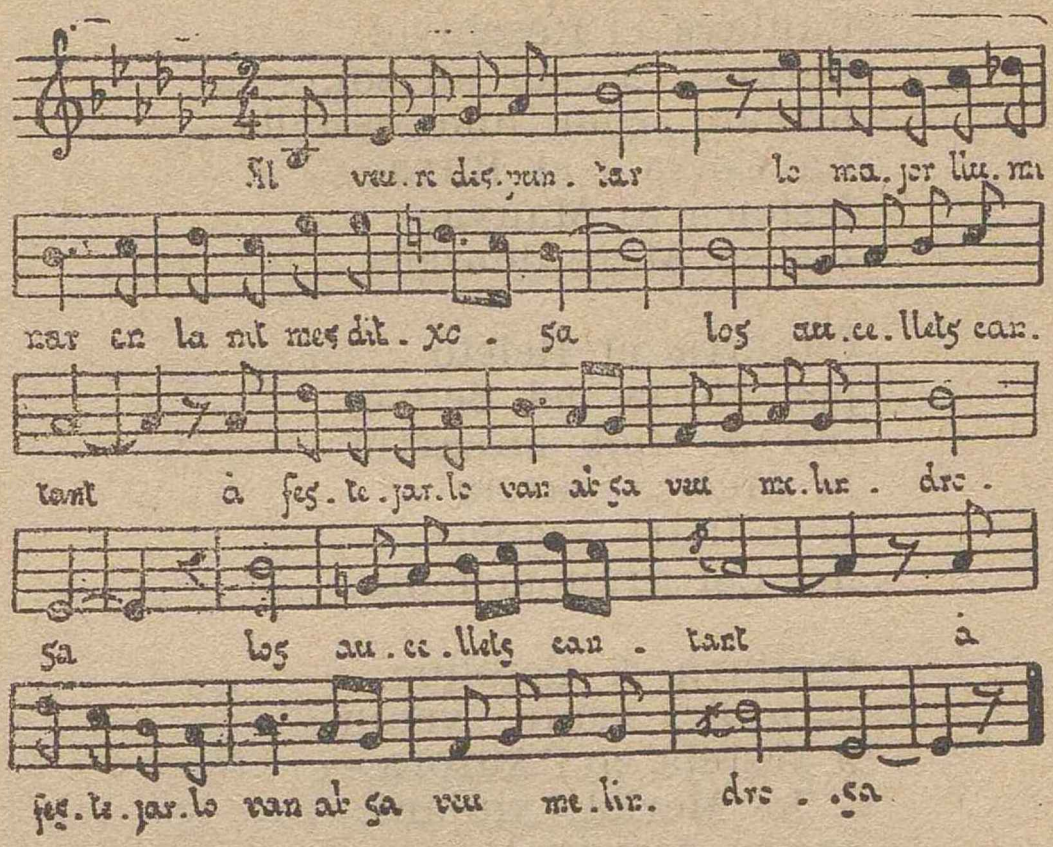

Al veure despuntar
el major lluminar
en la nit més ditxosa,
els ocellets cantant
a festejar-lo van
amb sa veu melindrosa.

L'Aliga imperial
va pels aires volant,
cantant amb melodia,
dient:—Jesús és nat
per treuren's de pecat
i dar-nos alegria.—

Respon-li lo Pardal:
—Esta nit és Nadal,
és nit de gran contento.—
El Verdum i el Llué,
diuen, cantant també:
—Oh, que alegria sento!—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Cantava el Passarell:
—Oh, que hermós i que bell
és l'infant de Maria;—
i l'alegre Tort:
—Vençuda n'és la Mort,
ja naix la vida mia.—

Cantava el Rossinyol:
hermós és com un sol,
brillant com una estrella.—
La Cotxa i el Bitxac
festejen al Manyac
i a sa Mare donzella.

Cantava el Reietó
per glòria del Senyô,
inflant amb bissarria;
la música pareix
el Canari segueix;
del Cel gran melodia.

Cantava el Cotoliu:
—Ocells, veniu, veniu,
a festejâ a l'Aurora.—
I lo Merlot, xiulant,
anava festejant
a la millor Senyora.

L'Estiverola, diu:
—No és hivern ni és istiu,
sinó que és primavera;
perquè ha nat una flor
que per tot dóna olor,
en el Cel i la terra.—

Cantava el Francolí:
—Ocells, quí vol venî
a glosar melodia,
a veure el gran Senyor
amb son gran resplandor
dintre d'una establia?—

Cantava la Puput:
—Esta nit ha vingut
el Rei de Cels i terra.—
La Tórtora i Colom
admiren a tothom,
cantant sense tristesa.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Pigots i Borroners
se'n pujen pels fruiters,
cantant amb alegria;
la Guatlla i el Cucut
molt de lluny han vingut
per contemplâ al Mesias.

Cantava la Perdiu:
—Me'n vaig a fer el niu
dins d'aquella establia,
per a veure l'infant
com està tremolant
en braços de Maria.

La Garça, Griva i Gaig,
diuen:—Ja ve lo Maig.—
Respòn la Cadernera:
—Tot arbre reverdeix,
tota planta floreix
com si fos primavera.—

Cantava lo Pinsà:
—Glòria avui, festa demà.
Sento gran alegria
de veure el diamant
tan hermós i brillant
als braços de Maria.—

El Xot i lo Musol,
al veure exir el Sol,
confosos es retiren.
El Gamarús i Duc,
diuen:—Mirar no puc,
els resplandors m'admiren.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El rossinyol

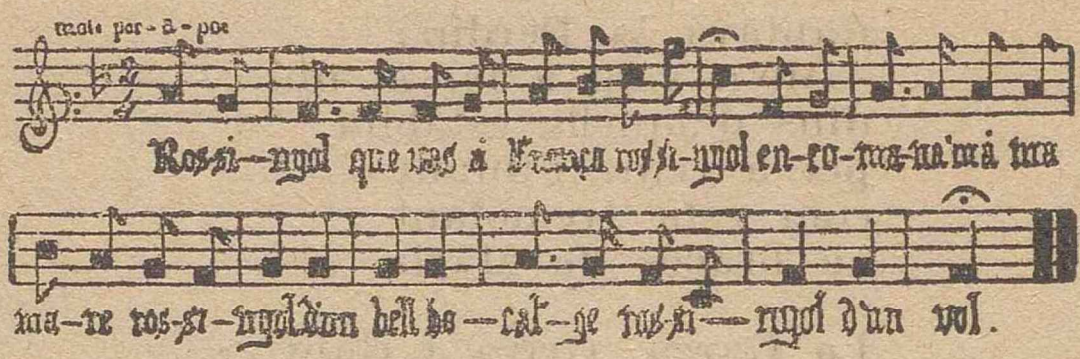

Rossinyol que vas a França,
rossinyol;
encomana'm a la mare,
rossinyol
d'un bell bocatge,
rossinyol,
d'un vol.
Encomana'm a la mare
i a mon pare no pas gaire,
perquè m'ha mal maridada,
a un pastor me n'ha dada
que em fa guardar la remada;
he perduda l'esquellada,
el vaquê me l'ha atrapada.
—Vaquê, torna-me'n la cabra.
—Què me'n donaràs per paga?
—Un petó i una abraçada.
—Això son coses de mainatge,
quan tenen pa, volen formatge.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Els segadors

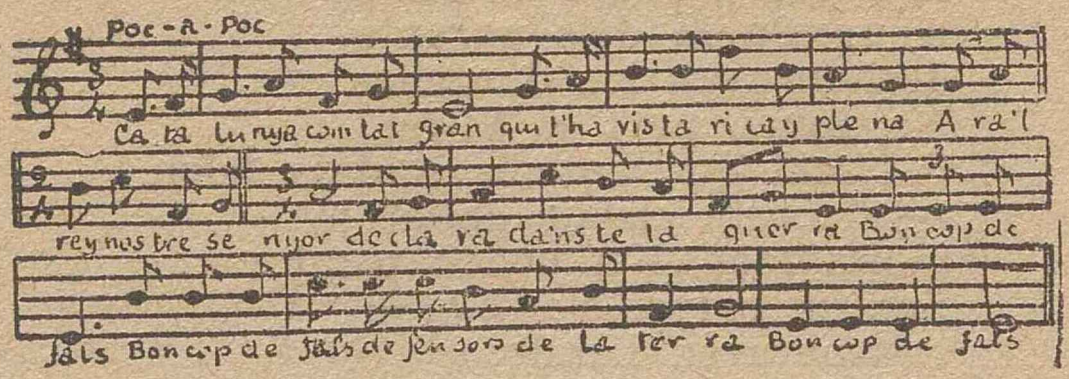

Catalunya, comtat gran,
qui t'ha vist tant rica i plena!
Ara el rei nostre senyor
declarada ens té la guerra.

Bon cop de falç!
defensors de la terra!
Bon cop de falç!

El gran comte d'Olivar
sempre li burxa l'orella:
—Ara és hora, nostre rei,
ara és hora que fem guerra.—
Contra tots els catalans
ja veieu quina n'han feta.
Seguiren viles i llocs
fins al lloc de riu d'Arenes.
N'han cremat un sagrat lloc
que Santa Coloma es deia.
Cremen albes i casulles
i corporals i patenes,
i el Santíssim Sagrament,
alabat sia per sempre.
Mataren un sacerdot
mentres que la missa deia.
Mataren un cavaller
a la porta de l'església,
en Lluís de Furrià,
i els àngels li fan gran festa.
El pa que no n'era blanc
deia que era massa negre;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

el donaven als cavalls
sols per assolar la terra.
Del vi que no n'era bò
engegaven les aixetes,
el tiraven pels carrers
sols per a regar la terra.
A presència dels parents
deshonraven les donzelles.
Ne donen part al Vi-rei
del mal que aquells soldats feien.
—Llicència els he donat jo:
molta més se'n poden pendre.—
Sentint resposta semblant
enarboraren bandera
a la Plaça de Sant Jaume,
n'hi foren les dependències.
A vista de tot això
s'és esvalotat la terra:
comencen de llevar gent
i enarborar les banderes.
Entraren a Barcelona
mil persones forasteres:
entren com a segadors,
com eren en temps de sega.
De tres guàrdies que n'hi ha
ja n'han morta la primera.
Ne mataren al Vi-rei
a l'entrar en la galera;
mataren als diputats
i a n'els jutges de l'Audiència.
Neu alerta, catalans;
catalans, aneu alerta:
mireu que així ho faran
quan seran en vostres terres.
Anaren a la presó:
donen llibertat als presos.
El Bisbe els va beneir
amb la mà dreta i l'esquerra.
—On és vostre capità?
—On és la vostra bandera?—
Varen treure el bon Jesús
tot cobert amb un vel negre.
—Aquí és nostre capità,
aquesta és nostra bandera.—
A les armes, catalans,
que ens han declarat la guerra!

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El desembre congelat

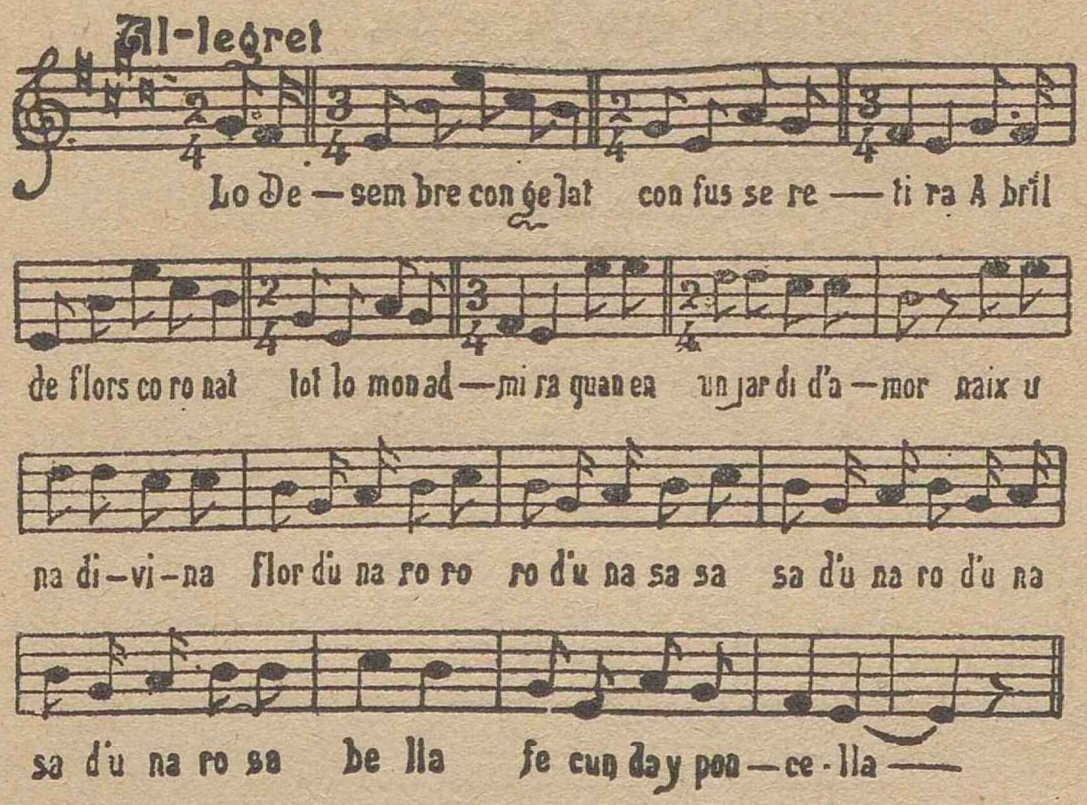

El Desembre congelat
confús se retira:
Abril de flors coronat
tot el món admira,
quan a un jardí d'amor
naix una divina flor
d'una rosa bella,
feconda i poncella.

El mes de Maig ha florit
sense ser encare
un lliri blanc tot polit,
de fragància rara
que per tot el món se sent,
de llevant fins a ponent:
tota sa dolçura
a l'hort envoltura.

El primer pare causà
la nit tenebrosa
que a tot el món ofuscà
la vista penosa;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

més en una mitja nit
ve lo sol que n'és eixit
d'una bella aurora
que el cel enamora.

Quan l'aurora hagué parit,
lo sol, que ja eixia,
amb gran amor li ha dit:
—Veniu, vida mia:
preneu-ne, diví Senyor,
aquest caldo de licor
d'una mamelleta
que per Vós és plena.—

Tenint la Verge en son pit
la prenda tant rica,
que ve fóra de sentir
quan li cantaria
una lletra molt galant
per alegrar a l'infant
d'una dolça boca,
obra de Déu tota!

Arribaren els tres reis
amb gran alegria,
adorant el rei del cel
en una establia,
oferint-li tres presents,
com son or, mirra i encens,
a la Mare pia,
la Verge Maria.

Quan al temple lo portà
la Verge Maria,
un bon vell se n'alegrà,
cosa que admira
tenint-ne lo diví infant,
non dimitis va cantant
d'una vida santa
tant gran alabança.

Amb gran contento i amor
celebren el dia,
puix que lo diví Senyor
naix amb alegria.
Si no tenim més tresor
oferim-li nostre cor,
tota la finesa
de nostra firmesa.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La vetlla dels pastorets

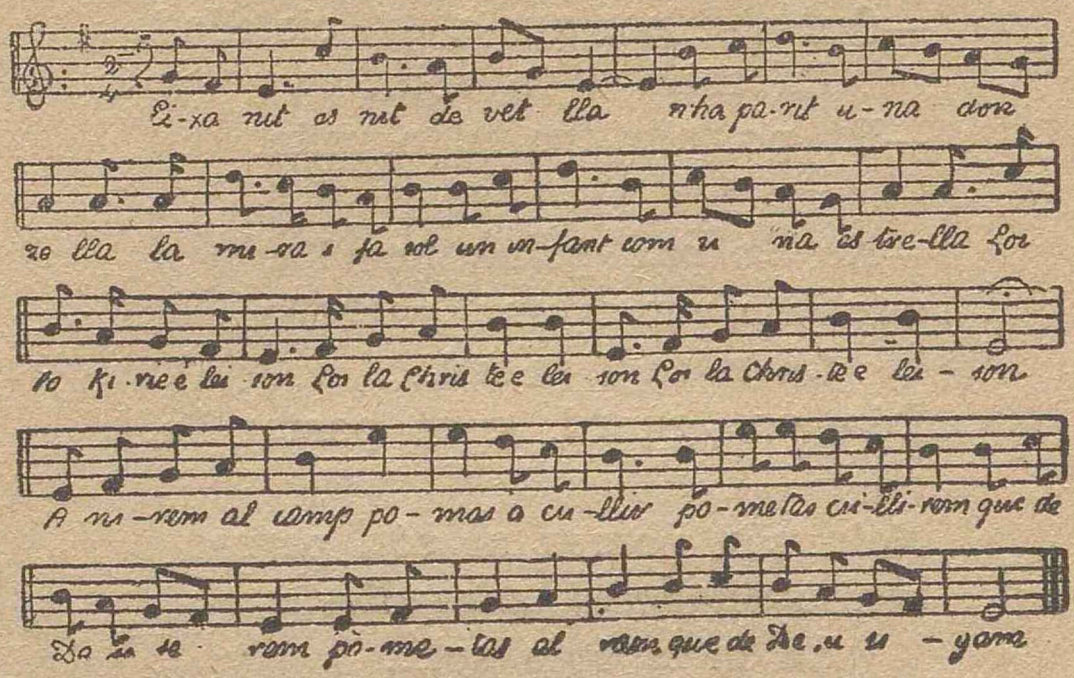

Eixa nit és nit de vetlla,
n'ha parit una donzella...
la mira i fa sol...
un infant com una estrella.
Loilà kirieleison!
Loilà christeleison!
Loilà christeleison!
Anirem al camp
pomes a collir,
pometes cullirem
que de Déu serem;
pometes al ram
que de Déu sigam.

Als pastors l'àngel desvetlla
i els hi diu la meravella...
la mira i fa sol...
amb sa dolça cantarella,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

A adora'l van en parella
i al coll porten una ovella...
la mira i fa sol...
i en el braç una cistella.

Ja'n troben una femella.
—Què hi portau a la cistella?...
La mira i fa sol...
—Hi portam fruita novella.

—No és pas poma novella,
que és d'amor una garbella...
La mira i fa sol...
Déu vos guard, gent pastorella.

No'n són pomes ni són peres:
són avellanes i admetlles...
La mira i fa sol...
per fer llet a la partera.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La filla d'Igualada

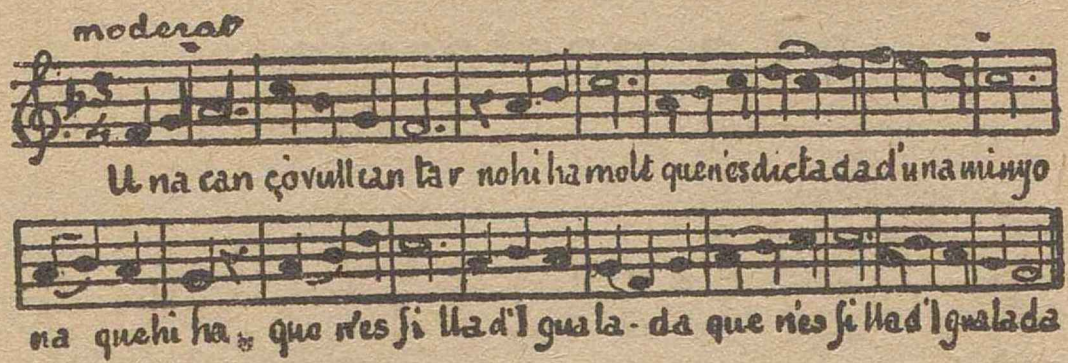

Una cançó vull cantâ,
no hi ha molt que s'és dictada,
d'una minyona que hi ha
que n'és filla d'Igualada.
Se n'ha casada a disgust
del seu pare i de sa mare,
se n'ha anat a Montmanèu
i de Montmaneu a Targa;
quan a Targa n'ha sigut
allí ja'n prenia estada.
Al cap nou mesos i mig
ja envia a buscar sa mare,
dient-li: que ja ha parit,
si volia ser comare.
La resposta que li fà,
que no la tinga per mare.
Quan ella ha sentit això
a plorar se n'és posada;
tal va ser el seu plorâ,
que la mort n'hi ha causada.
El dissabte es va morí,
el diumenge l'enterraven,
el dilluns li fan el bé,
el dimars dret a Igualada.
A l'entrar-ne dels portals
ja n'encontraven sa mare:
—A on és la meva filla
a on és, on l'heu deixada?
—La vostre filla ja n'és,
ja n'és morta i enterrada,
que si per càs ella és morta
vós n'haveu sigut la causa.—
Quan ella ha sentit això
a plorar se n'és posada,
tal va ser lo seu plorâ
que la mort li és causada.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La pastoreta

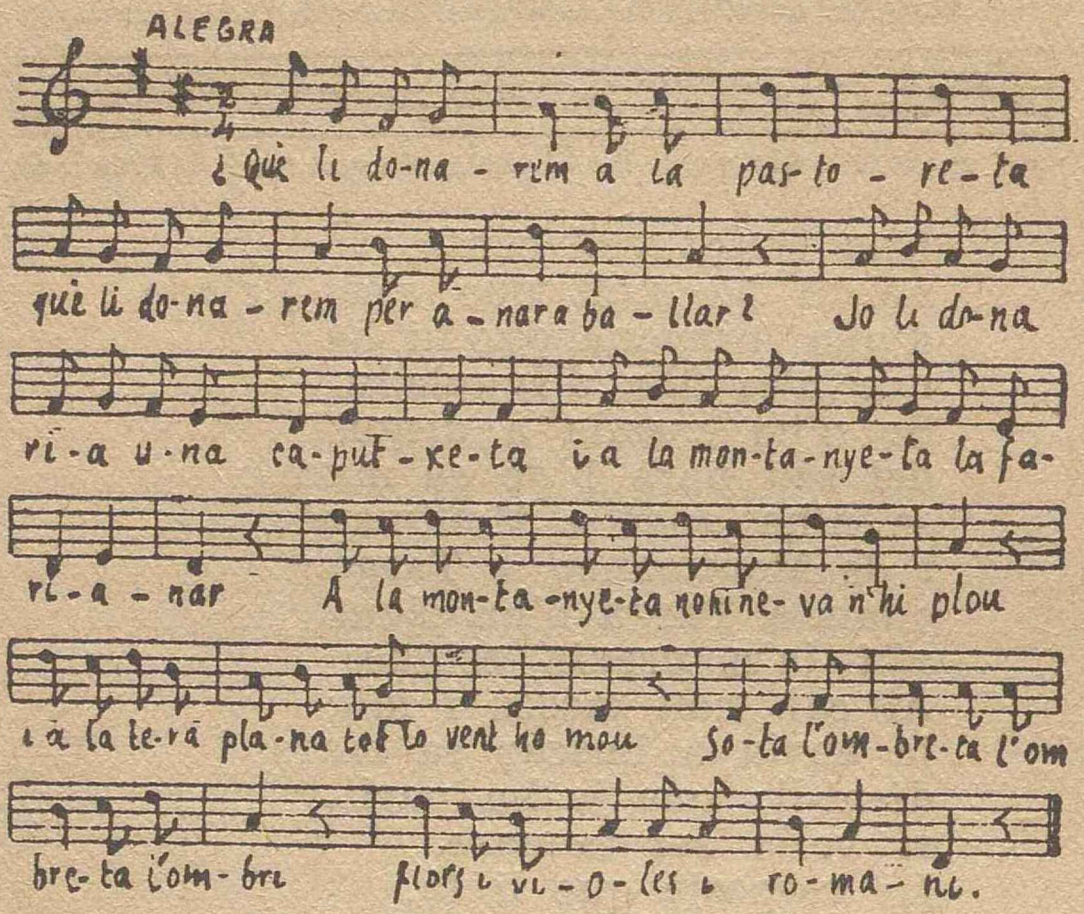

Què li donarem a la pastoreta?
Què li donarem per anâ a ballâ?
Jo li donaria una caputxeta
i a la montanyeta la faria anâ.
A la montanyeta no hi neva ni plou
i a la terra plana tot el vent ho mou.

Sota l'ombreta, l'ombreta, l'ombrí
flors i violes i romaní.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

L'hereu Riera

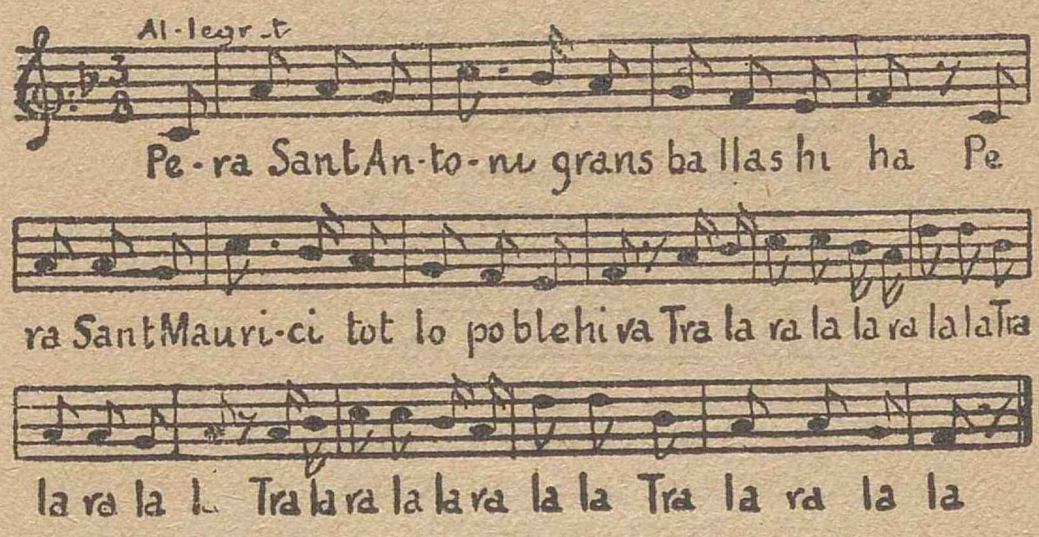

Per a Sant Antoni
grans balls hi ha,
per a Sant Maurici
tot el poble hi va.
Tra la ra-la la la
tra la ra-la la la.
N'hi van tres donzelles,
són de l'Empordà;
l'una diu a l'altra:
—I a tu qui et treurà.
Anem, donzelletes,
anem a ballâ,
que l'hereu Riera
nos hi farà entrâ.—
La primera dança
la nova arribà:
—A fe, hereu Riera,
podes ben dançà
que la teva aimada
a la mort n'està.—
Tota la musica
de cop va parâ.
—Perdoni'm, senyores,
que me'n tinc d'anâ,
que la meva aimada
a la mort n'està.—
Agafa el gambeto,
al braç se'l tirà;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

agafa el sombrero,
per plaça se'n va;
dóna un tom per plaça
sombrero a la ma;
se'n va dret a casa
que ell solia anâ.
Se n'entra cap dintre
sens dir-ne «qui hi ha»;
tot pujant l'escala
la sent sospirâ.
—Déu vos guart, Maria;
Maria, còm va?
—Per a mi, Riera,
molt malament va;
febre nit i dia
que em cuida a matâ.—
Gira els ulls en terra,
se'n posa a plorâ:
—Tinc una germana,
t'hi podràs casâ.
Si ella no t'agrada,
pel món prou n'hi ha;
les joies que porto
les hi podràs dâ.
A la Verge del Carme
li vaig demanà
que si m'adobava
l'iré a visitâ.
—Per a mi, Maria,
cap més n'hi haurà.—
S'en gira d'esquena,
a l'església va;
davant del Sant Cristo
se'n va agenollâ.
—Senyor, que m'ajudi
si em vol ajudâ,
que em torni l'aimada
que a la mort n'està!—
Al cap de nou dies
Maria es llevà;
a les tres setmanes
es varen casâ.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Fum, fum, fum

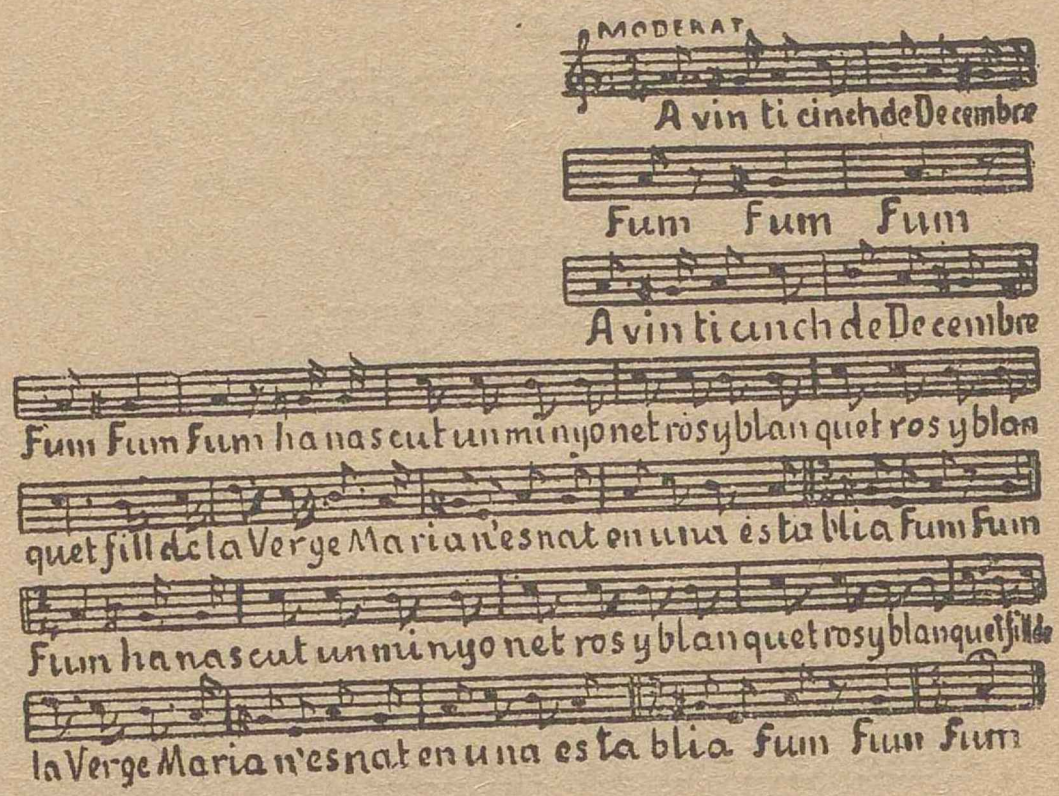

A vint-i-cinc de desembre,
fum, fum, fum,
ha nascut un minyonet
rós i blanquet,
fill de la Verge Maria:
n'és nat en una establia,
fum, fum, fum.

Aquí dalt de la muntanya
si n'hi ha dos pastorets
abrigadets
amb la pell i la samarra,
menjant ous i butifarra.

—Qui en dirà més gran mentida?—
Ja en respon el majoral
(el gran tabal):

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—No en faré deu mil camades,
amb un salt totes plegades.—

Ja'n va respondre Don Diego:
—Bé t'enganyes per meitat,
tu, escarbat;
que tu, sempre per fingir-te,
jo mentida tinc de dir-te.

Les llangonices d'aquell
bé se prou qui les ne trau,
i a mi ja em plau;
i el vi dolç de la padrina
jo me'l bec per medicina.—

El vint-i-cinc de desembre
és el dia de Nadal
molt principal.
Quan eixirem de matines
farem bones escaldines.

Déu nos dó unes santes festes
amb temps de fred i calor,
i molt millor
fent-ne de Jesús memòria
el tindrem sempre a la glòria.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Les mosques de St. Narcís

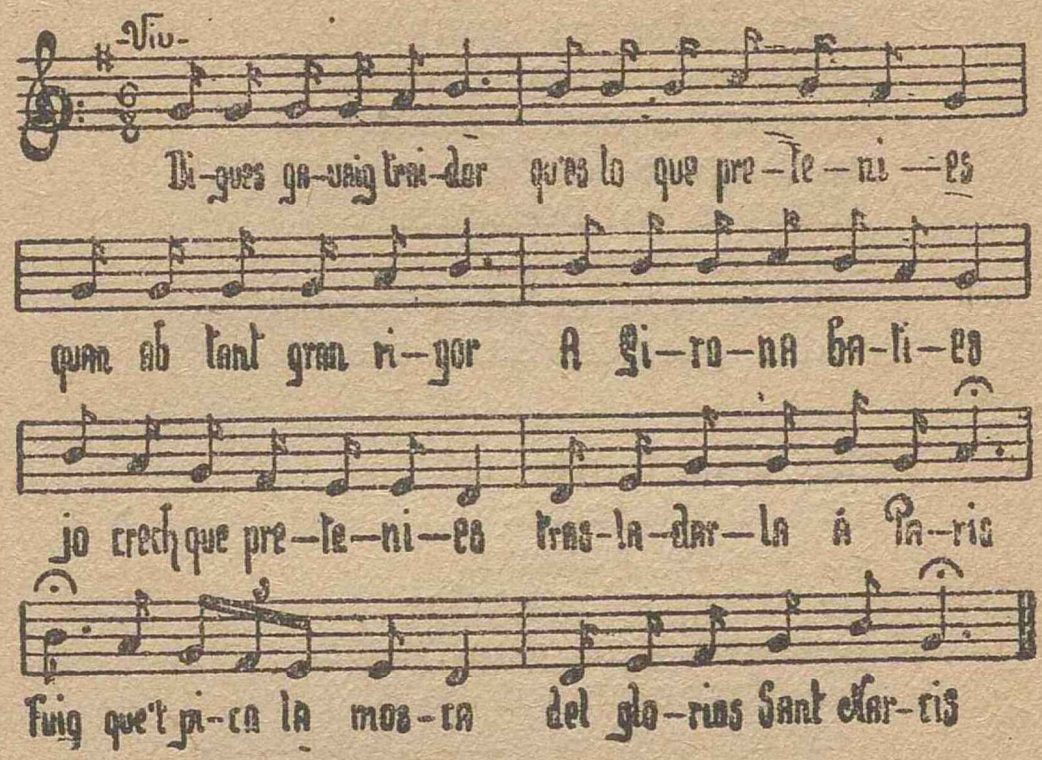

Digues, gavaig traidor,
que és el que pretenies
quan amb tant gran rigor
a Girona baties.
Jo crec que pretenies
traslladar-la a París.
Fuig, que et pica la mosca
del gloriós Sant Narcís.

A vint i tres de Maig,
segon dia de Pasqua,
has tingut tant empaig
que et feu caura en basca.
Bons són els ous amb closca
pel mal pegadís.
Fuig que et pica la mosca
del gloriós Sant Narcís.

Tu que vols ésser gall
en aquesta batalla,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

has de deixâ el plomall
al peu de la muralla.
Mireu quina canalla
que té lo rei Lluís!
Fuig que et pica la mosca
del gloriós Sant Narcís.

Sens ordre ni compàs
cridaves: Viva França!
com si aquest contrapàs
no hagués de fer mudança.
Miraves la bonansa
i no lo venadís.
Fuig que et pica la mosca
del gloriós Sant Narcís.

Mil i vuitanta trets
tirà l'artilleria;
el vostre general
ne té gran alegria
pensant que guanyaria
pas franc en est país.
Fuig que et pica la mosca
del gloriós Sant Narcís.

Mil i dos cents tambons
toquen la generala,
pifres mil i dos cents!
segueixen la campanya
pensant que la batalla
els fóra molt felíç.
Fuig que et pica la mosca
del gloriós Sant Narcís.

En Bellafont pren mal
que quasi no es pot creure,
jo crec que mai pas més
tu tornaràs a veure
perquè l'aigua n'és tèrbola
i sap a estantís.
Fuig que et pica la mosca
del gloriós Sant Narcís.

Molt resolt diu que estàs
de fer dos mil desastres,
doncs mira amb quin agràs

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

te guisen els pollastres,
si segueixes els rastres
trobaràs plomadís.
  Fuig que et pica la mosca
  del gloriós Sant Narcís.

Sents moltes passions
i aqueixes totes males,
ja veus com els lleons
et fan batre les cames
amb foc i cops de bales
et treuran el vernís.
  Fuig que et pica la mosca
  del gloriós Sant Narcís.

Sant Narcís gloriós,
vos dono de paraula
que a Girona mai més
hi entrarà gavetxalla.
Mireu quina canalla
que té lo rei Lluís!
  Fuig que et pica la mosca
  del gloriós Sant Narcís.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

L'ocellet

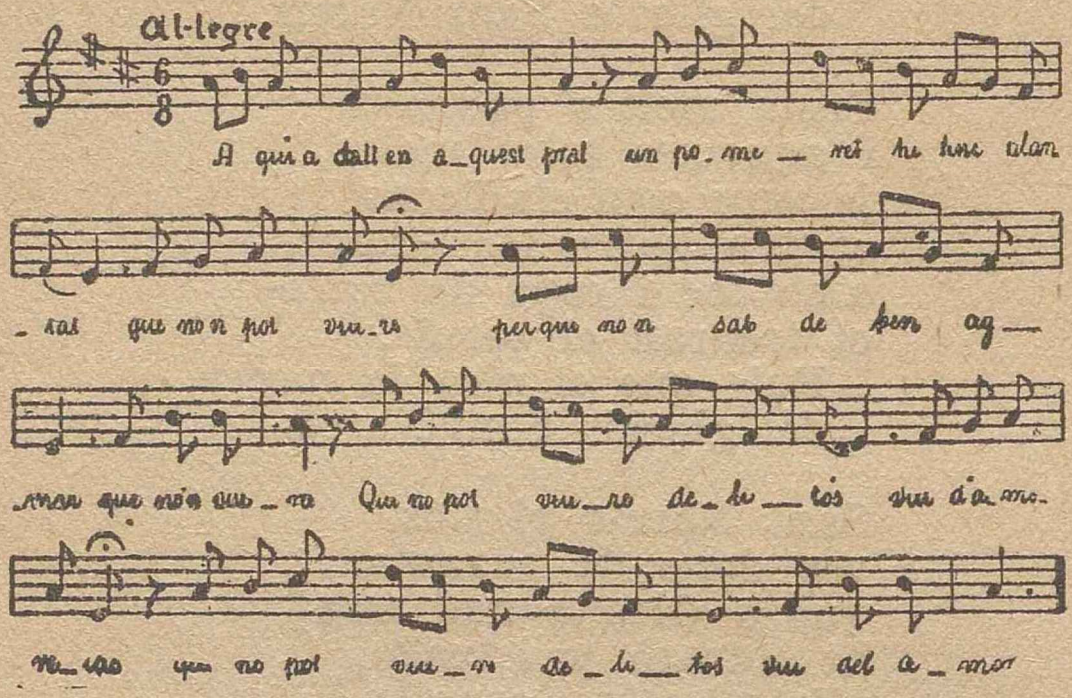

Aquí a dalt—en aquest prat
un pomeret—hi tinc plantat
que no en pot viure
per qui no en sap de ben aimar;
que no en viurà.
Qui no pot viure delitós,
viu d'amoretes;
qui no pot viure delitós,
viu de l'amor.
De pometes—n'és carregat
ben vermelletes—d'una meitat
i ben groguetes—de l'altra part.
Un Ocellet—s'hi ha ajocat
que té el bec—sobredaurat,
de les aletes—platejat,
i la cueta—de cap a cap.
Un caçador—l'hi ha apuntat.
—Ai, caçador—no em miris pas,
que del rei sô—l'enamorat
i de la reina—més que cap;
menjo i bec—al seu costat,
dormo amb un llit—encortinat.—
El caçador—ja l'hi ha tirat.
Els mariners—estan cridant.
—Ai, d'on ve—aquesta sang?
Ai, quan el rei—això sabrà
el caçador—farà matar.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El mestre

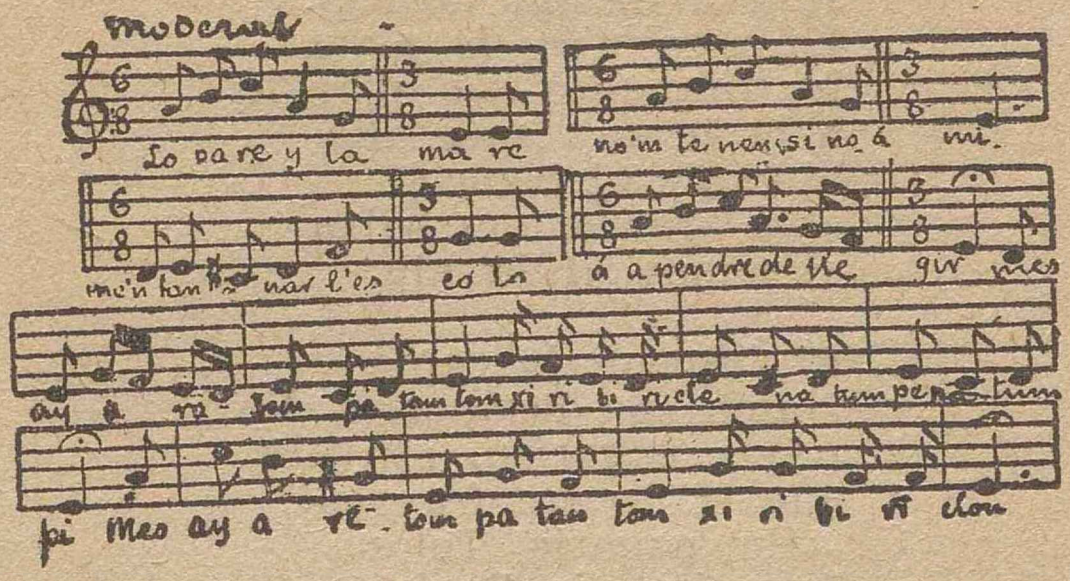

El pare i la mare
no em tenen si no a mi;
me'n fan anâ a l'escola
a pendre de llegî.
Mes, ai! ara tom
pantantom xiribiriclena
tumpena tumpí
patantom xiribiriclon.

El mestre que m'ensenya
s'ha enamorat de mi.
M'en diu no et facis monja,
que et casaràs amb mi.
Jo n'hi faig de resposta
que no el sabré servî.
—Tu faràs com les altres;
quan me veuràs venî
me'n pararàs la taula,
m'hi posaràs pà i vi,
les estoballes blanques
com el paper més fi,
a cada cap de taula
un brot de llessamí.—

El mestre va a la guerra
a servî el rei Felip;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

m'han dit que tornaria
quan serà el bruc florit.

Me'n ve una gran tristesa,
a l'horta jo n'aní,
a l'horta del meu pare
si n'hi ha un tarongí.
La soca n'és de plata
les branques són d'or fi;
a la branca més alta
hi canta el francolí;
a la branca més baixa
el puput hi fa niu.

El francolí ja canta
i amb son llenguatge diu:
—Què pagaríeu, senyora,
que el mestre fes venî?
—En pagaria Tolosa,
la meitat de París.
—Tolosa no n'és vostra
i París no és per mi.
—Te'n daria una fonteta
que en fa anar tres molins:
l'un mol pebre i canyella,
l'altre un sucre fi,
l'altre farina blanca
per a vós i per a mi.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Els Romeus

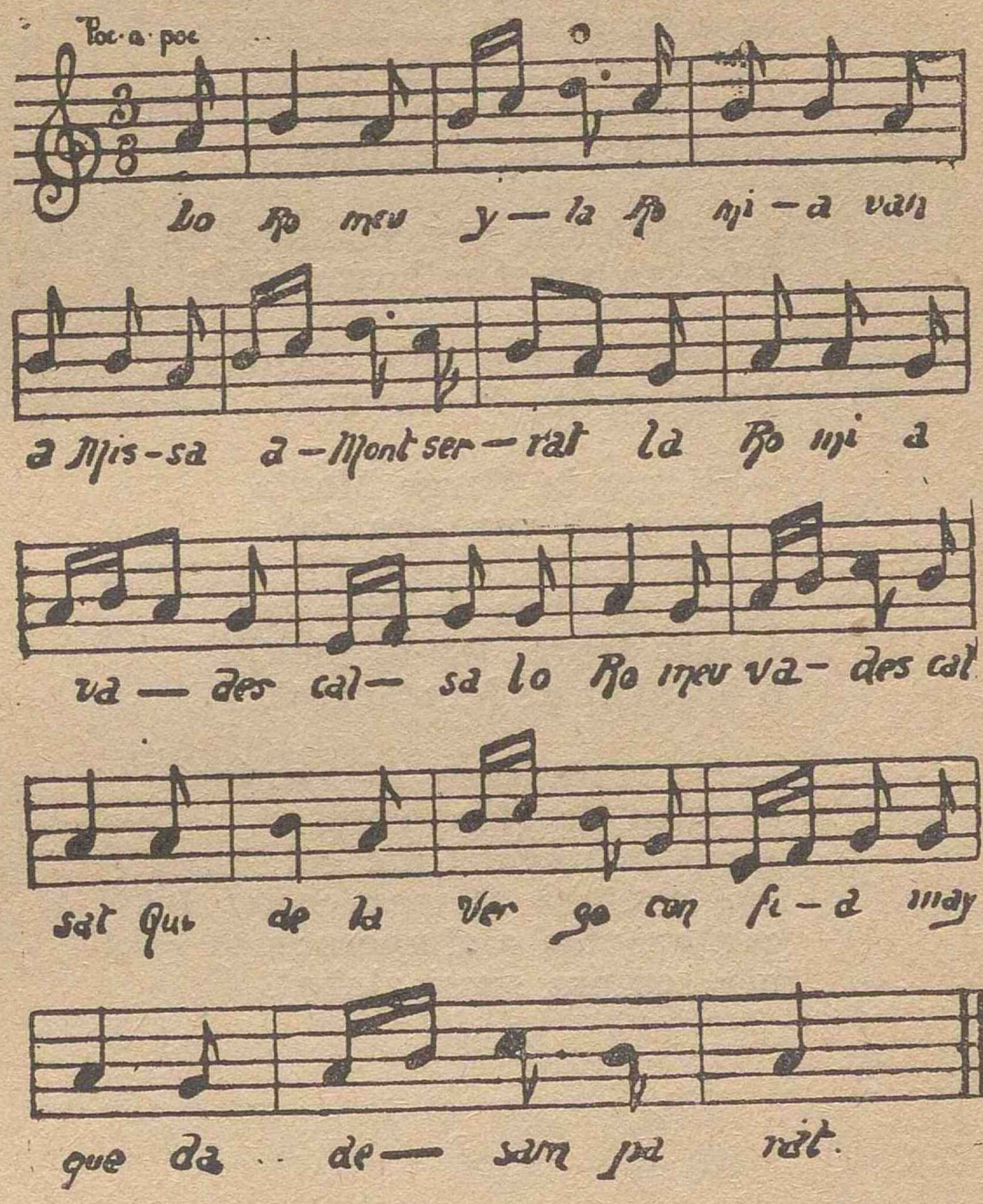

El romeu i la romeua
van a missa a Montserrat;
la romeua va descalça,
el romeu va descalçat.
Qui de la Verge confia
mai queda desemparat.

La romeua està prenyada;
no sap l'hora del seu part;
ajudeu-nos a tot hora
Princesa de Montserrat.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

En sent a mitja carrera
la romeua va de part,
se'n gira cap endarrera.
—Ai, que'n so lluny de veïnat!
Se'n gira cap a mà esquerra
no es troba ningú al costat;
ja se'n gira a la mà dreta,
troba una dona al costat;
tant bon punt com la va veure
un infant ha deslliurat.

—Qui sou vós, la bona dona,
que tan prest m'haveu aidat.

—Som la que més estimaveu,
Princesa de Montserrat.

—Si sou la Verge Maria,
el meu fill vos siga dat.
Jo us el dono mon fill, Verge,
jo us el dono de bon grat.
Feu-lo frare, feu-lo monjo
o bé Abat de Montserrat.

—No serà frare, ni monjo,
ni Abat de Montserrat;
serà un angelet del cel
que cantarà al meu costat,
cantarà les alabances;
per sempre sigui alabat.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Capitel·lo

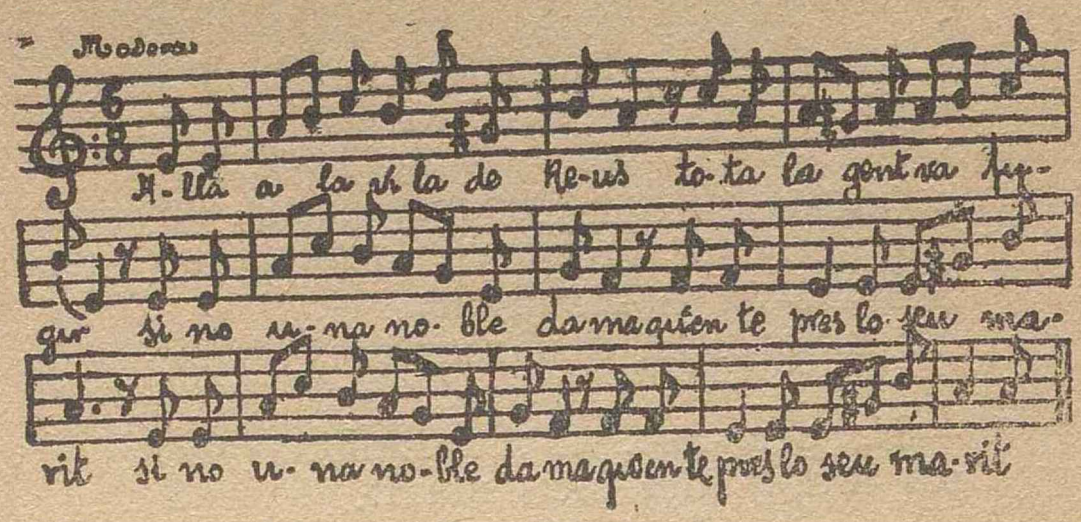

Allí a la vila de Reus
tota la gent ne fugí,
si no una noble dama
que en té pres el seu marit;
la dama plora i més plora
i sospira dia i nit.

Set anys ha que l'en té pres
i altres set que no l'ha vist.
Se'n va a trobâ el Capitello
que li torni el seu marit.

—Déu lo guard, el Capitello,
si vol treure el meu marit.

—Si per cert, la noble dama,
si ve amb mi a dormî una nit.

—Calli, calli, Capitello,
que ho diré al meu marit.—

Ella se'n gira i se'n torna
a contar-ho al seu marit;
de tant lluny com la va veure,
—Noble dama, què t'ha dit?

—M'ha dit que si te'n treuria
si hi volgués dormî una nit.

—Fes-ho, fes-ho, noble dama,
fes-ho per amor de mí,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

que quan jo de presó surti
se'n recordarà de mí.
Posa't el vestit de seda
o si no lo de setí,
i si aquestos no t'agraden
posa-te'n un d'or fi.—

A l'entrar-se'n en el quarto
noble dama fa un sospir.

—Què en sospira, noble dama,
què en sospira aquesta nit?
Sospira la noble dama
els amors del seu marit?

—Si, per cert, el Capitello,
els amors del meu marit.

—No s'espanti, noble dama,
ja el veurà demà al matí;
abans no en serà de dia
ja tindrà el marit aquí.—

Fins a ne la matinada
la dama no pot dormir.
Noble dama és matinera,
a les quatre del matí,
quan és a la punta d'auba
la dama en finestra n'ix.
Ja en veu les forques plantades,
veu penjat el seu marit.

—Calli, calli, Capitello,
ja es recordarà de mi;
m'ha llevat l'honra meva,
m'ha penjat el meu marit.

—No t'espantis, noble dama,
no te'n faltarà marit;
tres fills ne tinc a la guerra,
triaràs el més bonic,
i si aquestos no t'agraden
jo seré lo teu marit;
tinc la dona al llit malalta
que s'acaba de morir,
i si ella no es moria
jo l'ajudaré a morir,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Calli, calli, el Capitello,
el mateix faria amb mi
deixeu-la viure, Capitello,
deixeu-la viure per mi.—

Ella se'n gira i se'n torna,
de volant se'n va a vestir;
quan de volant s'és vestida
a ne'l rei se'n va a servir.

Un dia, venint de missa,
Capitello veu venir.

—Hola, hola, Capitello,
t'has de recordar de mi.
Atureu-vos, Capitello,
que ara és hora de morir.

—Tinga pietat la dama,
tinga pietat de mi.

—La pietat que vós tenieu
al penjar el meu marit.—

Ja li en dóna punyalada,
la primera el va ferir,
la segona cau en terra,
la tercera va morir.

—Déu te perdó, Capitello,
a tu i an el meu marit.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

L'Antònia

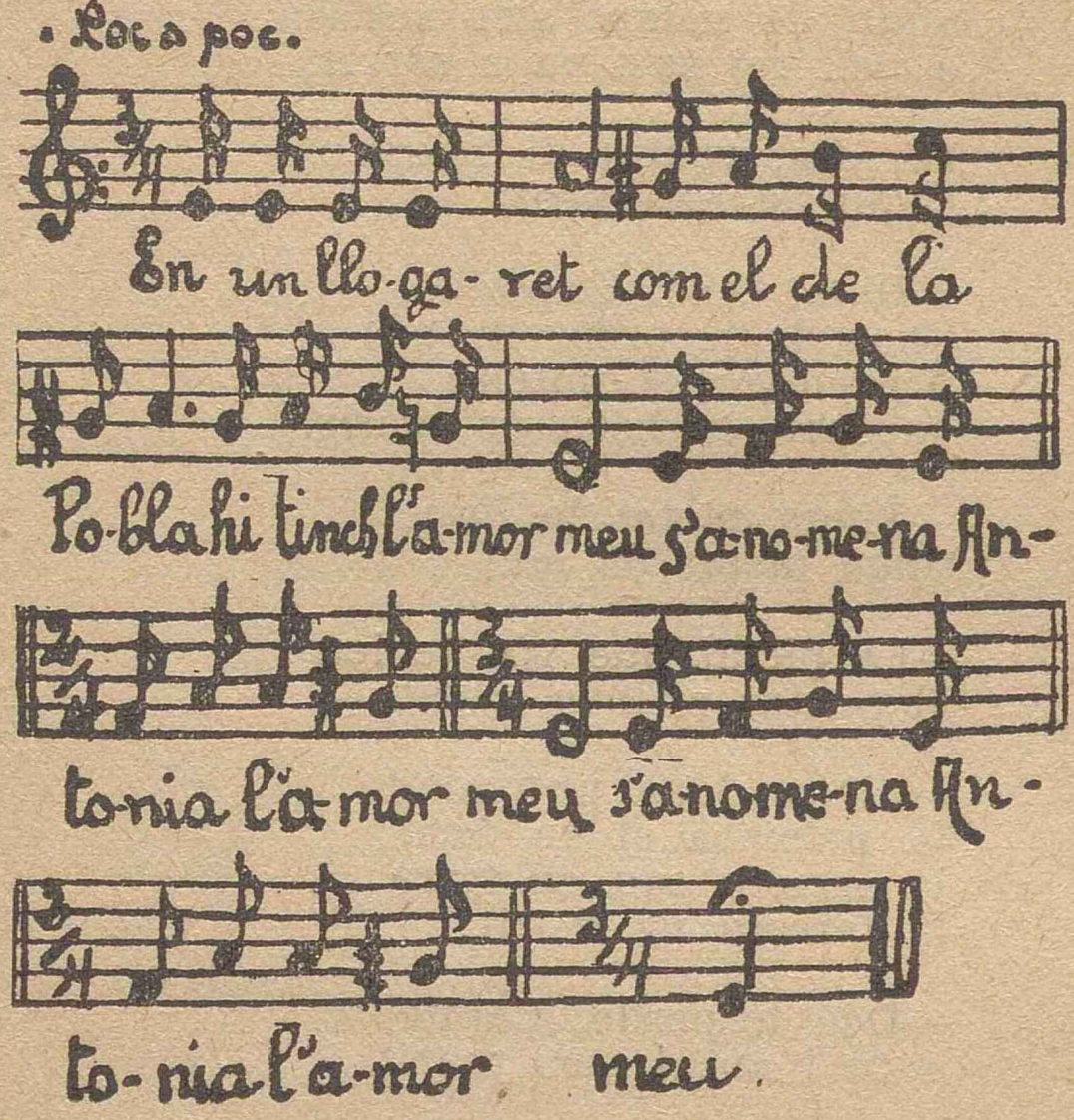

En un llogaret
com el de la Pobla
hi tinc l'amor meu,
s'anomena Antònia.
L'amor meu
s'anomena Antònia,
l'amor meu.
Viu a sol ixent
al peu d'una roca.
De tant blanca que és
n'apar una monja,
monja del convent
dels de Barcelona.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

De bon dematí
ella se'n va a l'horta,
quan traspunta el sol
ella se'n va a l'ombra.
De dia estic trist,
de nits no reposo,
sempre estic pensant
quan la veuré sola
per poder-li dir
l'amor que li porto.
Un dia a l'hortet
la vaig trobar sola,
regava les flors,
les flors i violes,
també un llesamí
i un pomet de roses,
roses de colors
vermelles i grogues
i un pensamentet
de fulla cendrosa.
Tant promte ella em veu
a riure ja es posa.

—De què rieu, amor,
de què treieu mofa?

—Ric del bé que us vull,
de l'amor que us porta;
si ho feu per diners,
sabeu que sô pobre,
que el dot que jo tinc
a la cara el porto.—

Jo li'n dic:—Amor,
doneu-me una rosa.—
Ella me'n respòn:
—Trieu la més doble.—

La prenc per la mà,
me l'emporto a l'hombra,
parlant de l'amor
hi passem l'estona;
ens hi toquen quarts,
ens hi toquen hores.
Quan me'n tinc d'anar
ella a plorâ es posa,
jo m'hi vull casar,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

sos pares no ho volen.
Jo m'hi casaré
que rê em fa anâ a Roma;
me'n iré a trobar
el duc de Cardona
que em deixe el cavall
pistoles i fona
per anâ a robar
aquella minyona.

* * *

Quan no tinc diners,
com ningú me'n dóna,
jo me'n vaig al joc
al joc de pilota.
Quan n'estic jugant
n'arriba la nova,
me'n diu un amic:
—Te casen l'Antònia.

Jo no crec això,
jo no crec tal cosa;
me'n poso el barret
i la roba bona,
me'n vaig carrê avall
sonant la viola.

Quan sô a mig carrer
la veig a la porta.
Li dô el Déu vos guard,
molt mellor me'l torna.

—M'han dit que us caseu
amb un que és de Tona.

—No cregau això
no cregau tal cosa,
que si fins aquí
no só estada vostra,
d'aquí en endavant
la mateixa cosa
del cap fins als peus
tota ma persona.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Me'n torno cantant,
fresc com una rosa;
me'n vaig a l'església
a dir parenostres;
quan ne sô assentat
ja n'entra l'Antònia
amb jove al costat
del sant matrimoni;
com no puc sentir
me'n vaig al defora
en veig un amic
el crido i li conto:

—Amic, bon amic,
se'm casa l'Antònia
amb un fadrinet
que n'és fill de Tona.
Si amb mi vols venir
deixarem la Pobla
nos farem soldats
soldats de les dobles.

—No et fasses soldat,
no fasses tal cosa,
que si et vols casar
no et faltaran dones;
de mellors n'hi ha
encara a la Pobla.

—Per a mi no hi és
com era l'Antònia.
No hi ha cap clavell
ni tampoc cap rosa
que siga tant fresc
com era l'Antònia.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El fill del Rei

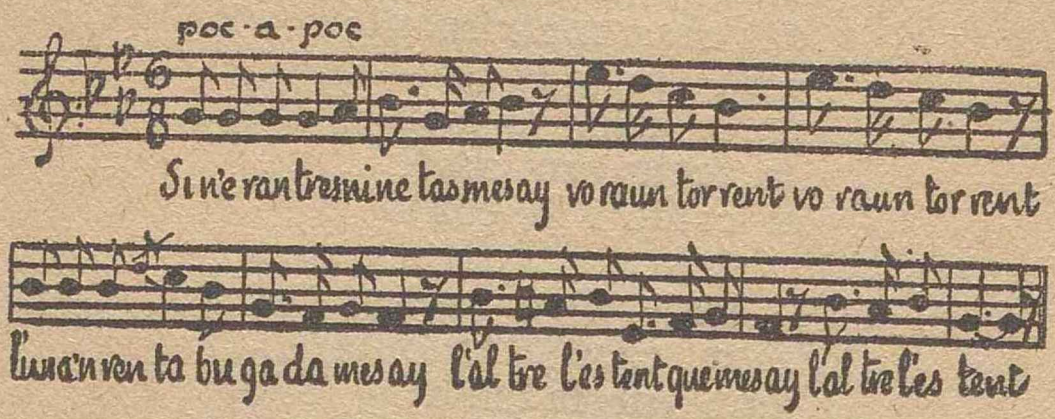

Si n'eren tres ninetes,
més, ai!
vora un torrent,
vora un torrent.
L'una en renta bugada,
més, ai!
l'altra l'estén
que més ai!
l'altra l'estén.
L'altra en cull violetes
pel fill del rei.
El fill del rei passava
amb un pom d'or;
tira una pedra en l'aire,
toca l'amor;
toca-la ben tocada
al mig del cor.
—Si t'he fet mal, moreta?
—Un xic i poc,
un xiquet i no gaire
al mig del cor.
—Si t'he fet mal, moreta,
bé es curarà.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

prou barbers hi ha a França
per a curâ.
I si aquests no hi basten,
d'altres n'hi ha,
Prou diners hi ha en bossa
per a pagâ.
—A l'hortet del meu pare
una herba hi ha
que cura d'amoretes:
neu-la a cercâ.—
Mentres són a cercar-la
sent tocà a morts.
La Marieta és morta.
Déu la perdó!
—A on li farem l'absolta?
—Sota el balcó.
—Ni en balcó ni en finestra
ni en finestró,
sinó en una reixeta
fent oració.—
L'oració que ell ne feia,
llantos i plors.
Déu l'haja ben perdonada
la dolça amor.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La dama d'Aragó

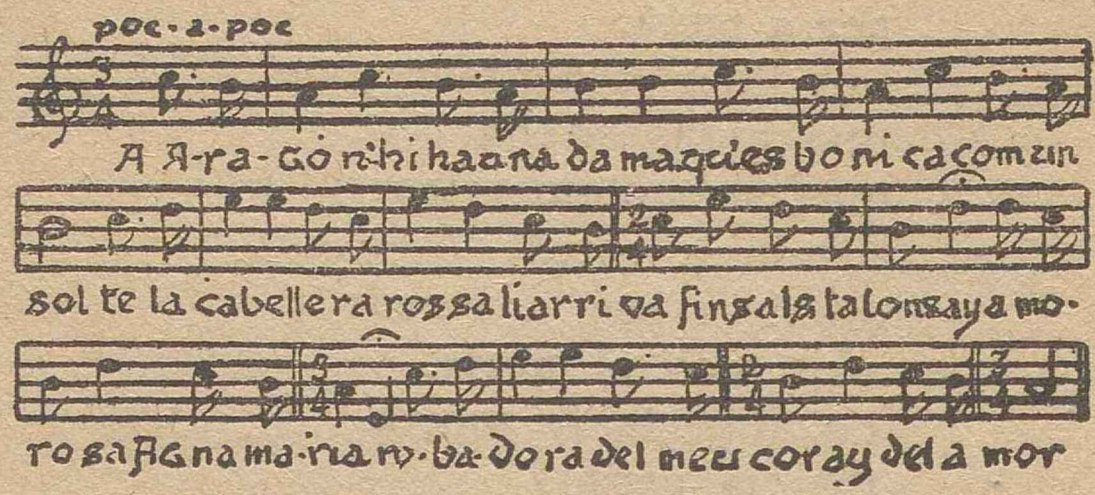

A Aragó n'hi ha una dama
que és bonica com un sol;
té la cabellera rossa:
li arriba fins als talons.
Ai, amorosa Anna Maria,
robadora del meu cor.
Ai de l'amor!

Sa mare la pentinava
amb una pinteta d'or;
sa tia los hi esclaria
los cabells de dos en dos.
Cada cabell, una perla;
cada perla, un anell d'or;
Cada anell d'or una cinta
que li volta tot el cos.
Sa germana els hi entrenava
amb una cinteta d'or;
sa padrina los hi untava
amb aigua de nou olors;
sa germana més petita
li baixava el lligadô;
el lligadô que li baixa
és un floc de nou colors;
sa cunyada els hi lligava
amb un floc de nou colors;
son germà se la mirava
amb un ull tot amorós.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—No fossim germans, Maria,
ens casaríem els dos:
ara, com que son germans,
jo t'he buscat aimador.—

A la fira se l'emporta,
a la fira de Lyó.
De tants anells que n'hi compra
li cauen del mocador.
Els criats van al darrera
plegant-los de dos en dos.
—Senyora Maria, tinga
tinga, tinga els anells d'or.—

Mentres estan a la fira
toquen a missa major;
—Germà meu, aneu a missa;
anem a missa major.—

A l'entrar ella a l'església
les piques es tornen flors;
per pendre l'aigua beneita
tenia un canonet d'or.
Quan és al mig de l'església,
els altars llueixen tots.
Les dames, quan la van veure,
totes li varen fer lloc.
Les dames seuen en terra,
més ella en cadira d'or.
Capellà que diu la missa
n'ha perduda la lliçó;
escolà que l'ajudava
no ni'n sap donar raó.
—De quí és aquella dama
que llensa tan resplandor?
N'és filla del rei de França,
germana del d'Aragó;
i si acàs no ho voleu creure,
mireu-li lo sabató:
veureu les tres flors de lliri
i les armes d'Aragó.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

INDEX

	Pàgs.
A la voreta del mar (El Mariner). . . .	5
Francisca, la flor de Vilabertran. . . .	7
Els estudiants de Tolosa.	9
Serrallonga.	12
El cant dels ocells.	13
El rossinyol.	16
Els segadors.	17
El desembre congelat.	19
La vetlla dels pastorets.	21
La filla d'Igualada.	23
La pastoreta.	24
L'hereu Riera.	25
Fum, fum, fum.	27
Les mosques de Sant Narcís.	29
L'ocellet.	32
El mestre.	33
Els Romeus.	35
Capitello.	37
L'Antònia.	40
El fill del Rei.	44
La dama d'Aragó.	46

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

CANÇONS POPULARS DE CATALUNYA

(TERCERA SÈRIE)

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

BIBLIOTECA BONAVÍA. — VOLUM XIII

Cançons populars de Catalunya

LLETRA I MÚSICA

(TERCERA SÉRIE)

SEGONA EDICIÓ

LLIBRERIA BONAVÍA
TAPINERIA, 4 : TELÈFON 3119 A. : BARCELONA
1928

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

ÉS PROPIETAT

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Bach de Roda

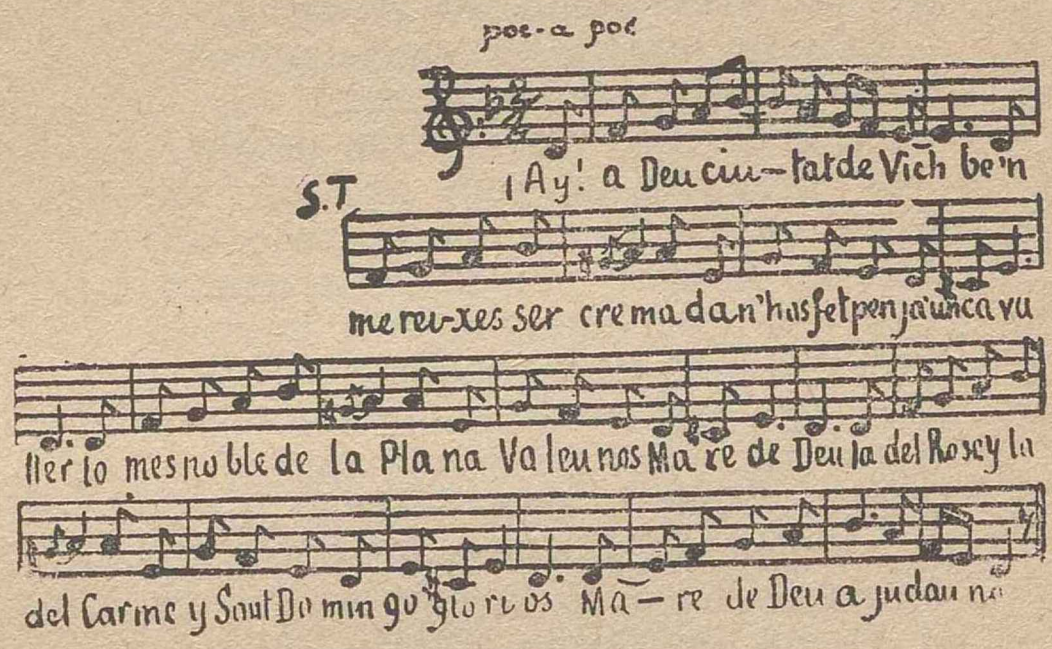

Ai!! Adéu, ciutat de Vich,
bé mereixes ser cremada:
n'has fet penjâ un cavaller,
lo més noble de la plana,
que per nom li diuen Bach
i al terme de Roda estava.
Valeu-nos, Mare de Déu,
la del Rosê i la del Carme,
i Sant Domingo gloriós,
Mare de Déu, ajudau-nos.

A nou hores de la nit
el destacament marxava.
Se'n van dret al Colom gros,
que al terme de Roda estava.
Quan n'arribaven allí
ells a la porta trucaven.
—Està aquí un cavaller?
voluntaris lo demanen.
—No està aquí aquest cavaller,
al Mas-nou de Roda estava.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Quan ne foren en el Mas
allí a la porta trucaven.
—Està aquí un cavaller?
vlountaris lo demanen.
—No està aquí aquest cavaller
que al Torrent té la posada.—
Quan ne foren al torrent
allà a la porta trucaven.
—Dieu a n'el Bach que surti
que el Vallfogona el demana.
— Déu lo guard los meus amics,
ben vinguts sieu vosaltres.
—No som, no, els vostres amics,
ben contraris us som ara.—
Quan en Bach va sentî això:
—Trist de mí! penjat som ara.
Tan prompte com va sê a baix
fortament l'agarrotaven
a la cua del cavall,
ciutat de Vich lo portaven.
Quan a Vich lo van tenir
la sentència li dictaven.
Anem a avisâ el Domé,
el Domé de Santa Clara,
que vinga a confessâ En Bach,
que sigui al peu de l'escala.
Aneu a avisâ els fusters,
fusters i mestres de cases.
Que vagin a fer les forques
al camp de les Davallades.
El Domé fa de resposta
que el seu cor no li bastava.
En responen els fusters
que no tenen fusta obrada.
Va respondre el General:
—Farem aterrâ les cases.—
Espatllant molts candeleros,
també les llànties de plata.
Ja en respongué lo Noi Ros:
—No hi haurà la fusta encara.
Ja en respongué lo Xirola:
—Veniu-ne a buscar a casa,
que tanta com n'hi haurà
tota serà per vosaltres.—
Van a visitâ el Domé,
Domé de les Davallades,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

que vinga a confessâ En Bach
que la vida se li acaba.
Ja en varen fer unes crides
que tots els portals se tanquin.
Quan els portals són tancats,
el perdó ja n'arribava.
Ja l'em prenen i el lliguen
i a la forca l'emportaven.
Quan és al peu de la forca
ja en va dî aquestes paraules:
—Del que et suplic, General,
si em daràs terra sagrada.
—No te n'espantis, no, Bach,
que ja te'n serà donada.—
Quan és a dalt de la forca
treu una capsa de plata:
diu que la facin a mans
del Pare Ramon del Carme.
—Ell era el meu confessô,
la tindrà per recordança.
A mi no em raca el morir
ni el ser la mort afrontada.
Si no tres filles que tinc,
totes tres són encartades,
i no poder-les deixar
totes tres emmaridades.—
Les tres filles que tenia
als peus se li agenollaven.
—Aixequeu's, les meves filles,
de Déu sigau perdonades.
No em maten per ser traïdor
ni tampoc per ser cap lladre,
si no perquè he volgut dir
que visqués tota ma pàtria.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El bou i la mula

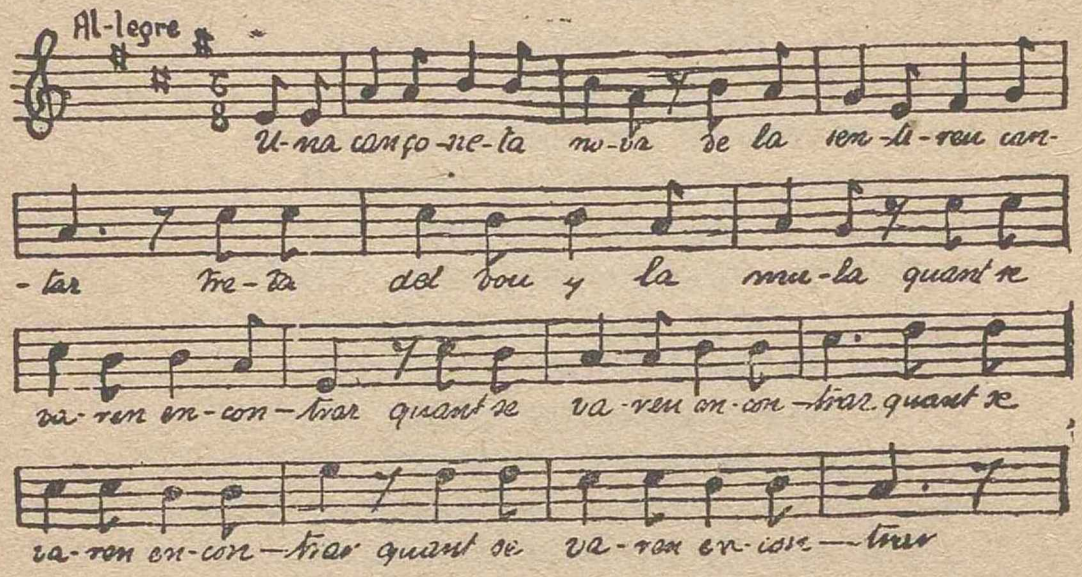

Una cançoneta nova
bé la sentireu cantar
treta del bou i la mula
quan se varen encontrar:
Quan el bou per ses desgràcies
a casa seva va anar,
al ser al peu de la porta
més de tres quarts va trucar.
—No sé per quin cap m'ho prenga
ni per quin cap m'ho pendré:
o bé se n'és adormida
o tindrà algun forastê.—
Ja te n'hi obra la porta,
li diu: —Entra el meu marit;
quina por que n'he tinguda
tota soleta en el llit.—
Ja li allarga la cadira.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Ai, descansa, mon marit,
diu, vete'n aquí la pipa
per poder-ne fumâ un xic.
—El carinyo que ara em gastes
no me'l solies gastar:
ara te'n conec, la maula,
que em volies enganyar.—
Amb el llum que ella portava
va mirar sota del llit,
i el burro que ella hi tenia
s'estava tot arrupit.
De ganivets se'n tiraren
fins a voler-se matar,
i luego lo pobre burro
perdó li va demanar.
—Ai, bou, si tu me'n perdones
i si me'n deixes estar,
del regiment de Banyoles
te'n faré ser capità,
i si et portes com un home
i així com mana la llei,
luego et vindrà la patenta
per a ser-ne coronel.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El voluntari

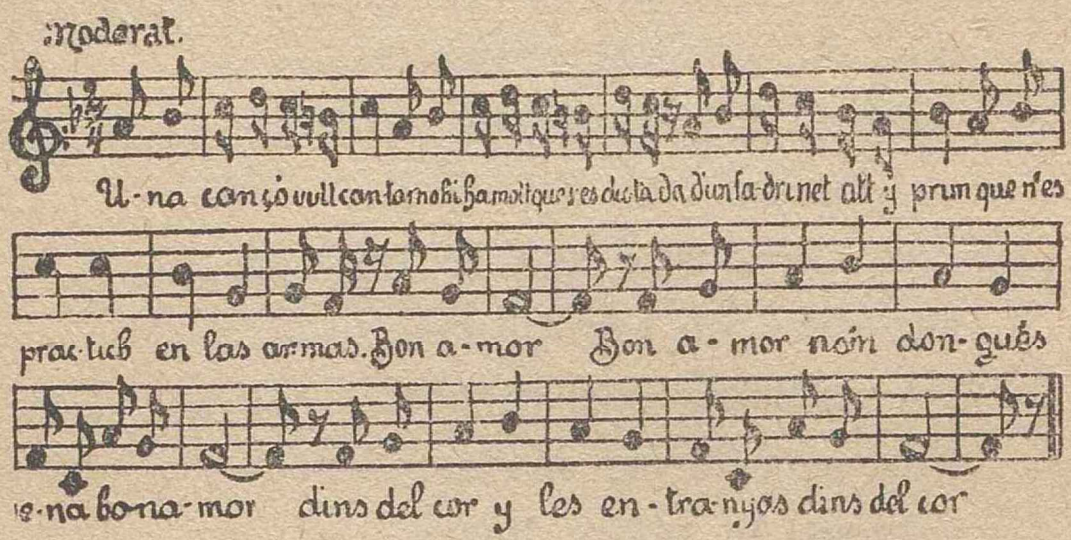

Una cançó vull cantar
no hi ha molt que s'és dictada
d'un fadrinet alt i prim
que n'és pràctic en les armes.
Bon amor,
bon amor no em donis pena,
Bon amor,
dins del cor i les entranyes,
dins del cor.

S'ha fet soldat de cavall
per defensâ el rei d'Espanya
la pàtria i la religió;
perquè veu que s'acabava;
a marina se'n va anar,
que el comandant ho manava;
quan a marina va ser
les ordres ne són mudades,
s'havien de retirar
en aquell peu de muntanya,
en un poblet que n'hi ha,
Arbúcies s'anomenava;
quan a Arbúcies varen ser
a luego los allotjaven.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La ventura va voler
una noia hi ha a la casa
que havien tractat molt temps
i s'havien dat paraula,
paraula de casament
sense saber-ho els seus pares.
Un dilluns al de matí
allí a la punta de l'alba
en senten venî un trompet
que en tocava a generala.
Pren la brida del cavall,
les pistoles i lo sabre;
ja se'n munta en lo cavall
i se'n va dret a la plaça;
quan a la plaça va ser
troba la tropa formada,
se'n va a trobâ el capità
on tenia de posar-se,
allà al costat del trompet
allí on solia posar-se;
estant en estes raons
lo seu amor ja passava.
—Mon amor, si vols venir
cap a la ratlla de França.
—Mon amor, jo ja vindria
si no fos mon pare i mare.
—Quan a França seré jo
ja t'enviaré una carta,
al sobre escrit ne dirà
que te n'enviaré una altra,
acabades les raons
acabades les paraules.
Oh, cançó, qui treta t'ha
qui t'ha treta i t'ha dictada,
un fadrinet divertit
que manejava les armes.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Don Joan i don Ramon

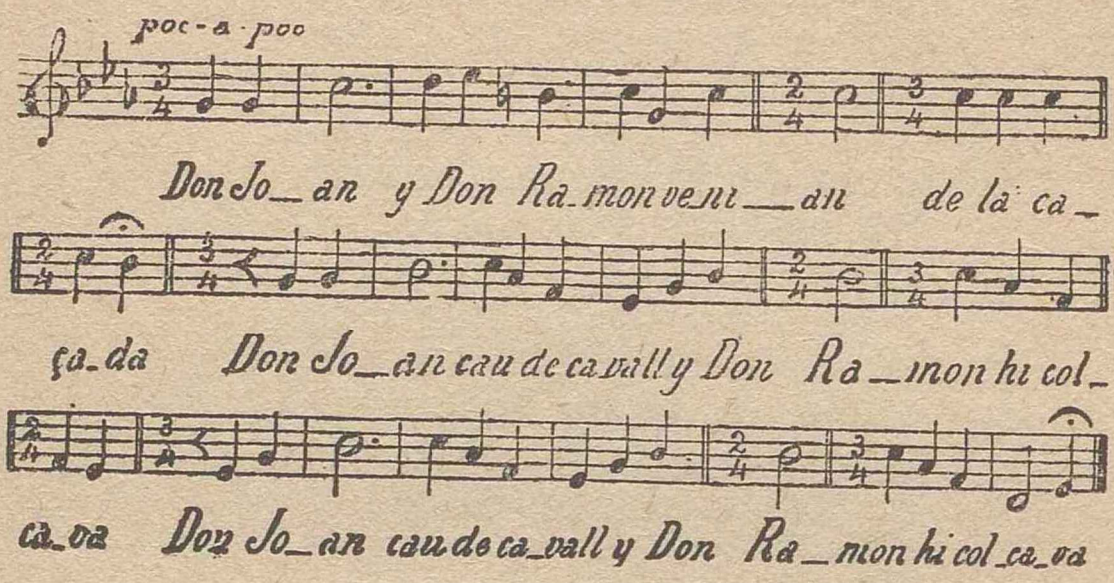

Don Joan i don Ramon
venien de la batalla;
don Joan cau de cavall
i don Ramon hi colcava.
Don Joan romangué mort;
don Ramon poc li faltava.
Sa mare lo veu venir
per un camp que verdejava,
collint violes i flors
per curar les sues nafres.
—D'on veniu, mon fill Ramon,
D'on veniu coloris mudades?
—Mare, vinc de cal barber:
sagnia de mort m'ha dada.
—Maleït siga el barber
i qui te l'ha ordenada.
—Ma mare, no flastomeu,
que és la darrera vegada;
no teníeu sinó un fill,
i l'heu fet anâ en batalla;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

a les batalles del rei,
dels que hi van no'n tornen gaires;
no'n tornen sinó els hereus,
els hereus de bones cases.
Trist de mí! Jo'n só tornat
per morir a l'arribar-ne.
Mare, aparieu-me lo llit
aon jo hi solia jaure;
posau-m'hi los llençols prims:
seran per a amortallar-me.
Posau-m'hi los coixins bons:
no els esquinçaré pas gaire.
Entre jo i el meu cavall
portem vint-i-nou llançades:
el cavall porta les nou;
trist de mi, totes les altres.
Mon cavall morirà a nit,
i jo a la matinada.
El cavall l'enterrareu
al millor lloc de l'estable,
i m'enterrareu a mi
en el vas de Santa Eulàlia.
Al d'amunt hi posareu
una espasa travessada,
que tothom qui passarà
dirà: «Ai, la pobra mare!
Tots dos fills que ha tingut
ne són morts a la batalla!»

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La alegria de Sant Josep

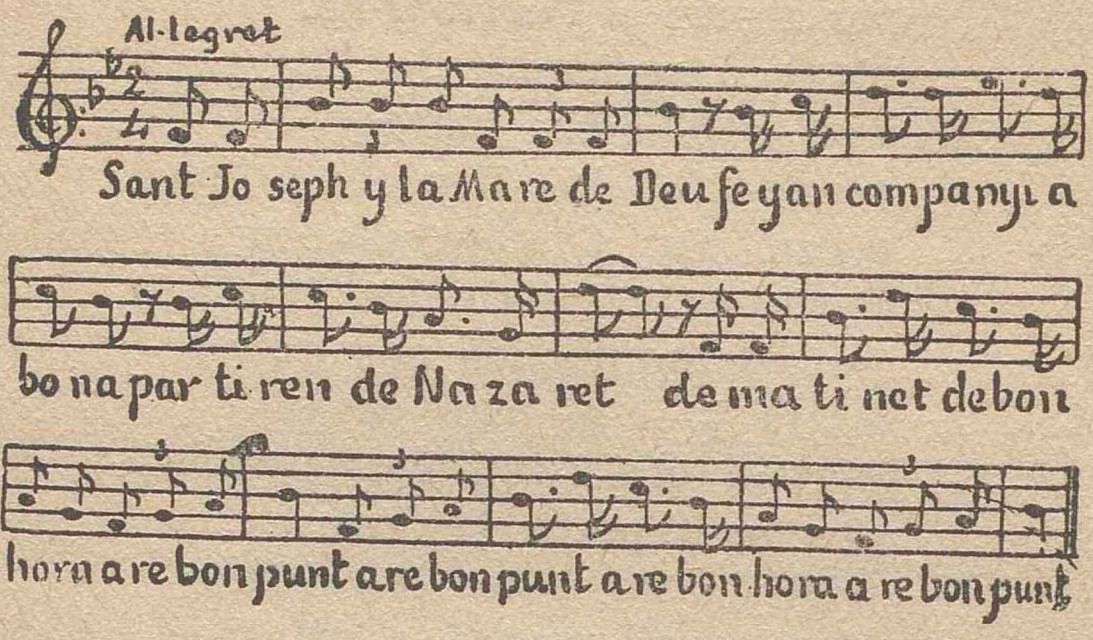

Sant Josep i la Mare de Déu
feien companyia bona:
partiren de Nazaret
dematinet a bon'hora.
Ara bon punt,
ara bon punt;
ara bon'hora,
ara bon punt.
Arribaren a Betlem
que la nit ja n'era closa.
No troben posada enlloc,
que als hostals no hi volen pobres:
troben sols una cabana
coberta de joncs i boga.
Sant Josep va cercar foc:
va a cercar foc i no en troba.
Mentre n'era a cercar foc
n'ha parit la seva esposa:
n'ha parit un infantó
que és com la llet i la rosa:

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Josep, veu's aquí les claus:
aneu's-en a buscar roba:
porteu-me la del meu llit,
que és roba de més estofa.—
Ja en baixen tres pastorets
a dar-li l'enhorabona.
Lo un sona el violí,
l'altre sona la viola,
l'altre sona els cascavells
per fer-ne música bona.
La Verge ha tingut un noi
encara no fa tres hores.
—Verge: si voleu ballar,
l'infant vos tindré una estona.
—Balleu vós, l'espòs Josep;
balleu vós en hora bona.—
Josep se'n posa a ballar
amb jupeta i calça closa.
La Mare de Déu li diu:
—Josep, vos heu tornat jove.
—Maria, bé ho tinc de fer,
si és nat el rei de la glòria.
Vegeu si voleu venir:
ballarem una altra estona.
—Això no ho faré, Josep,
que no estic prou delitosa.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Agneta

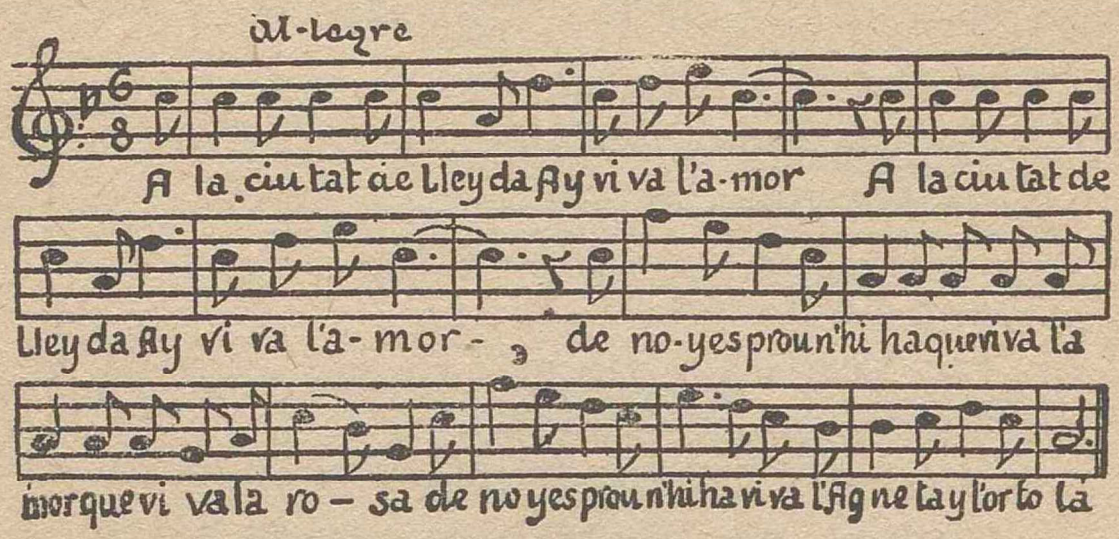

A la ciutat de Lleyda
Ai, viva l'amor!
a la ciutat de Lleyda
Ai, viva l'amor!
de noies prou n'hi ha,
que viva l'amor, que viva la rosa,
de noies prou n'hi ha,
viva l'Agneta i l'hortolà.

N'hi ha una de petita
que ja se'n vol casâ;
ella n'agafa els cantis
cap a la font se'n va,
mentre els cantis s'omplien
el seu galan passà.
Ai, mare, aneu a missa
que ja en couré el dinar.—
quan ne torna de missa
l'Agneta no hi trobà,
demana a les veïnes
si l'han vista passâ.
—Per qui n'ha passat una
amb lo sabre a la mà.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Tota vestida d'home
al costat del capità.—
Sa mare va correnta
per anar-la a buscâ.
A l'entrant de la vila
encontra el capità.
—Capità, lo bon home,
amb vós jo vull parlar.
Si m vol tornar l'Agneta
que em costa de criar.—
El capità és bon home,
los soldats fa filerar,
al cap de la filera
l'Agneta hi va trobar.
—Agneta rostolleta,
ta mare et ve a buscar.
—Si ha vingut, que se'n torni,
que jo no hi vull anar,
que'n vull fer mort i vida
al costat del capità.
Vull anar a Barcelona
a apendre de brodar,
vull brodar una camisa
pel dia de casar,
també una tovallola
pel jorn de combregar.—
La pobra de sa mare
no fa sinó plorar,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Sant Magí

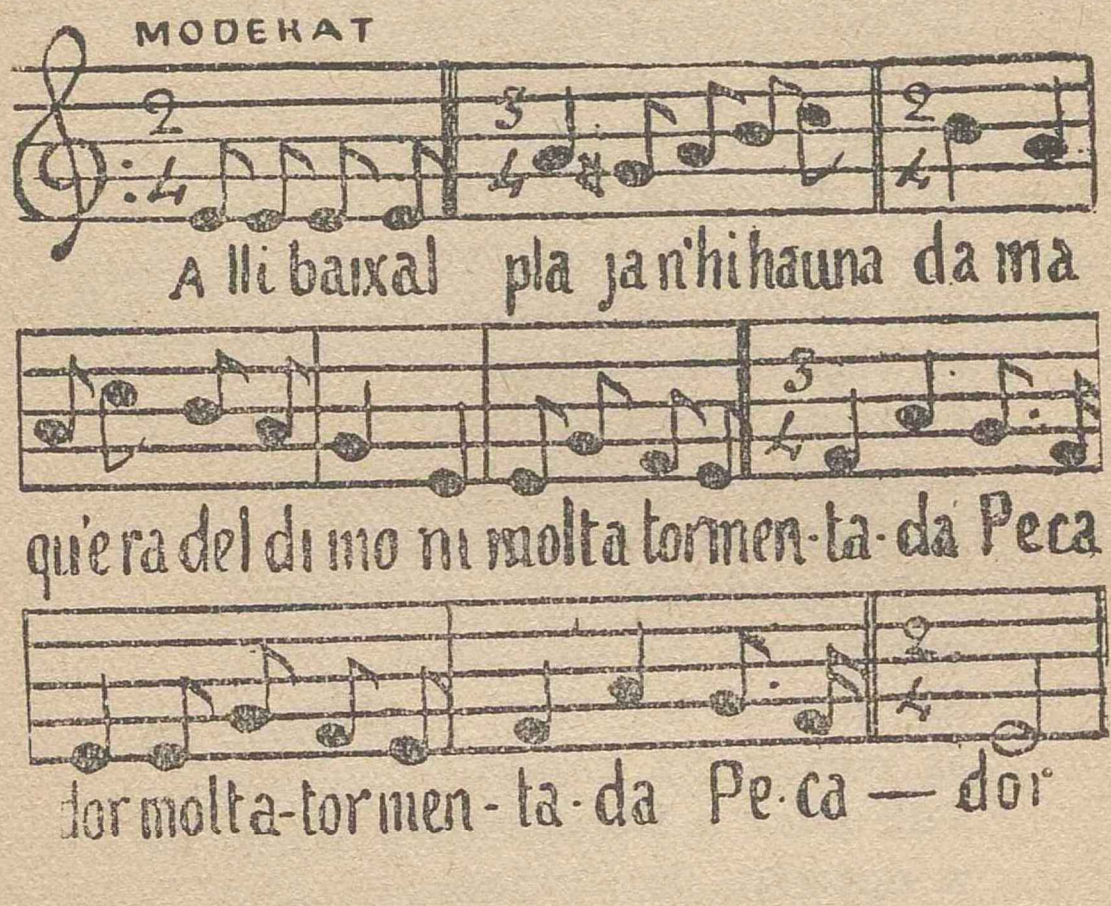

Allí baix al pla
ja n'hi ha una dama
que era del dimoni
molt aturmentada,
    Pecador,
molt aturmentada,
    Pecador.
Lo dimoni diu
al cor de la dama:
—No'm mouré d'aquí
que'n Magí no ho mani.—
Busquen en Magí
per'quelles muntanyes,
ja el varen trobar
a la cova santa

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

que pregava a Déu
per la seva mare,
que li alcancés
lo que li demana:
la glòria del cel
que és glòria molt santa.
Ja'l varen lligar
amb cadenes llargues,
ja'l van rossegar
per'quelles muntanyes.
Cada gota de sang
un roser formava.
Quan són baix al pla
ja l'en reposaven:
—Tu, Magí, que ets sant,
obra'ns un miracle,
que'n teníem set,
set que'ns abrusava.
Ara bé beuríem
si tinguéssem aigua.
Magí s'agenolla
amb les mans plegades,
amb lo gaiatet
tres cops ne pegava.
Ja'n surten tres fonts
fresques i gemades.
—Beveu-ne, minyons,
beveu-ne, de l'aigua.
Cura de dolor,
febres i quartanes.
les que van de part
queden deslliurades;
qui tinga algun mal
vagi a visitar-les.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Sant Jaume de Galícia

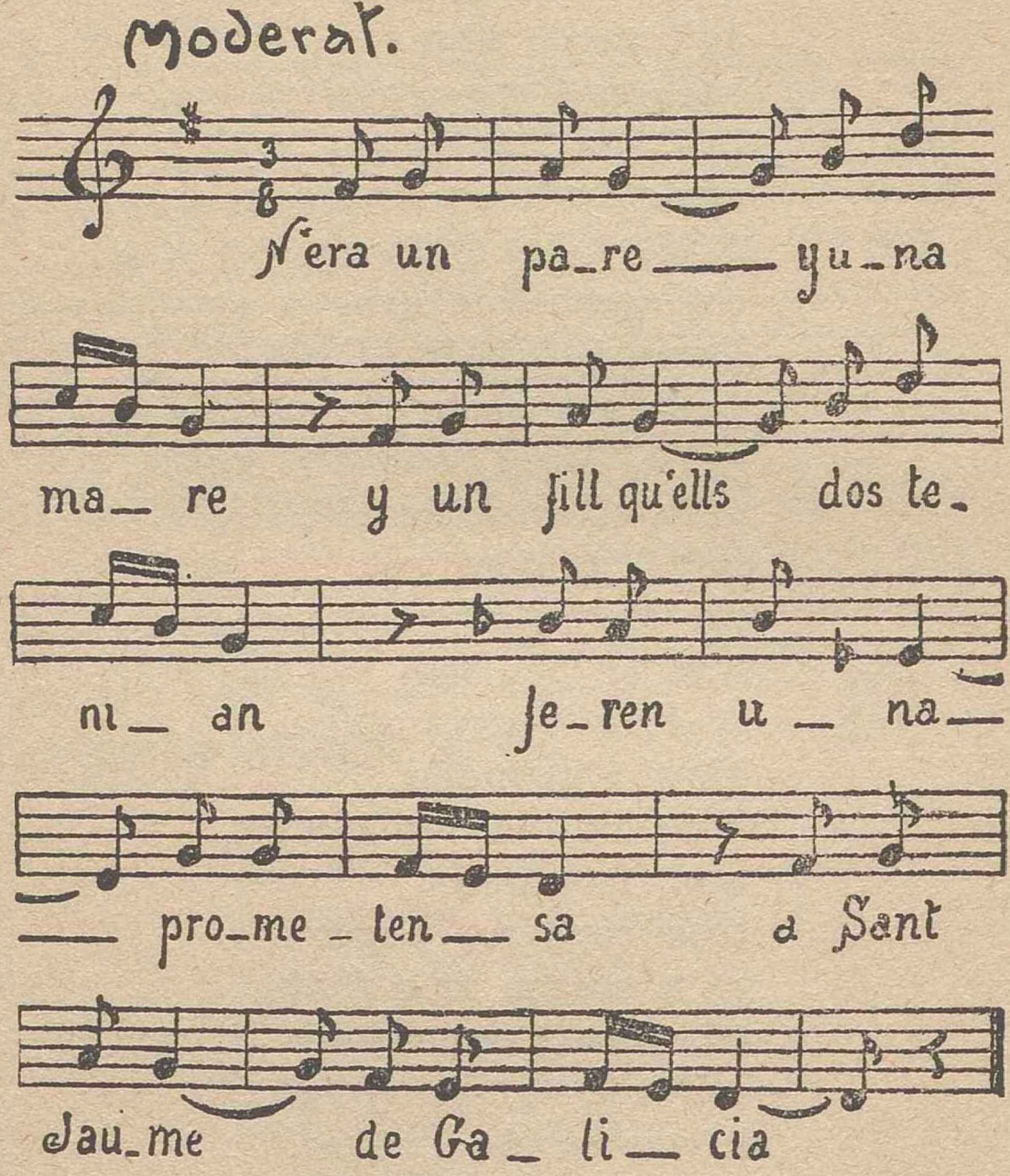

N'era un pare i una mare
i un fill que ells dos tenien
feren una prometença
a Sant Jaume de Galícia
d'anar-hi gaiato en mà
i rosaris a la cinta.
Quan ne són un poquet lluny,
un poquet lluny de la vila,
ja n'encontren un hostal
que hi havia una fadrina.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La fadrina de l'hostal
diuen que n'era atrevida.
Diu la fadrina al romeu:
—Dom un bés per cortesia.
—No ho mana la llei de Déu,
ni Sant Jaume de Galícia.—
La fadrina de l'hostal
va dir que se'n venjaria.
N'agafa una tassa d'or
amb què el seu oncle bevia,
la fica dintre el sarró
mentre el pelegrí dormia.
Quan és hora de dinar,
la tassa d'or no hi havia;
quan és hora de sopar,
la tassa d'or no es tenia.
Què s'és fet la tassa d'or
que el senyor oncle bevia?
la fadrina de l'hostal
diu que el fadrí la tenia.
—Si jo tinc la tassa d'or,
que em pengin al mateix dia.—
Li registren el sarró,
la tassa d'or hi havia.
La justícia, rigorosa,
el va penjâ al mateix dia.
Però son pare i sa mare
no deixen de fer sa via;
quan ne son a la tornada
el seu fill veure volien.
Diu la romea al romeu,
que el seu fill veure volia.
—Dona mia, on vols anar,
on vols anar, dona mia?
de tan lluny com el veuràs
a plorar te'n posaries.
No passeu per'lli, muller,
que el dolor vos revindria.—
—Revenî o no revenî,
resaré una Ave Maria.—
De tan lluny com el va veure
ja plora com si es moria.
Així que ella s'hi acostà
veu que el seu fill es movia;
tan bon punt com la veié,
ja li crida: —Mare mia!—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Com ets viu, lo meu fillet,
com ets viu amb tants de dies?—
—No tinc d'ésser viu, ma mare,
amb tan bona companyia?
Sant Jaume me té pels peus
i la Verge per la cinta,
al cap tinc l'Esperit Sant
que illumina nit i dia.
Ai, mare, la meva mare,
una cosa us en diria:
que anésseu a cal Veguer,
a cal Veguer de la vila,
que allí el trobareu dinant
menjant-se gall i gallina.—

Quan arribaren allí
li van dir amb cortesia:
—Déu lo guard, senyor Veguer,
a vostè i la companyia;
vaja a despenjâ el meu fill
que encara està ple de vida.
—Fugiu d'aquí, dona boja;
no em digau tal bogeria,
que tant és viu viu vostre fill
com aquest gall i gallina.—
El gall es posà a cantar;
la gallina al plat ponia.
—Això és miracle del cel
miracle que Déu envia.—

Ja en despengen el fadrí
i pengen a la fadrina.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La filla del Carmesí

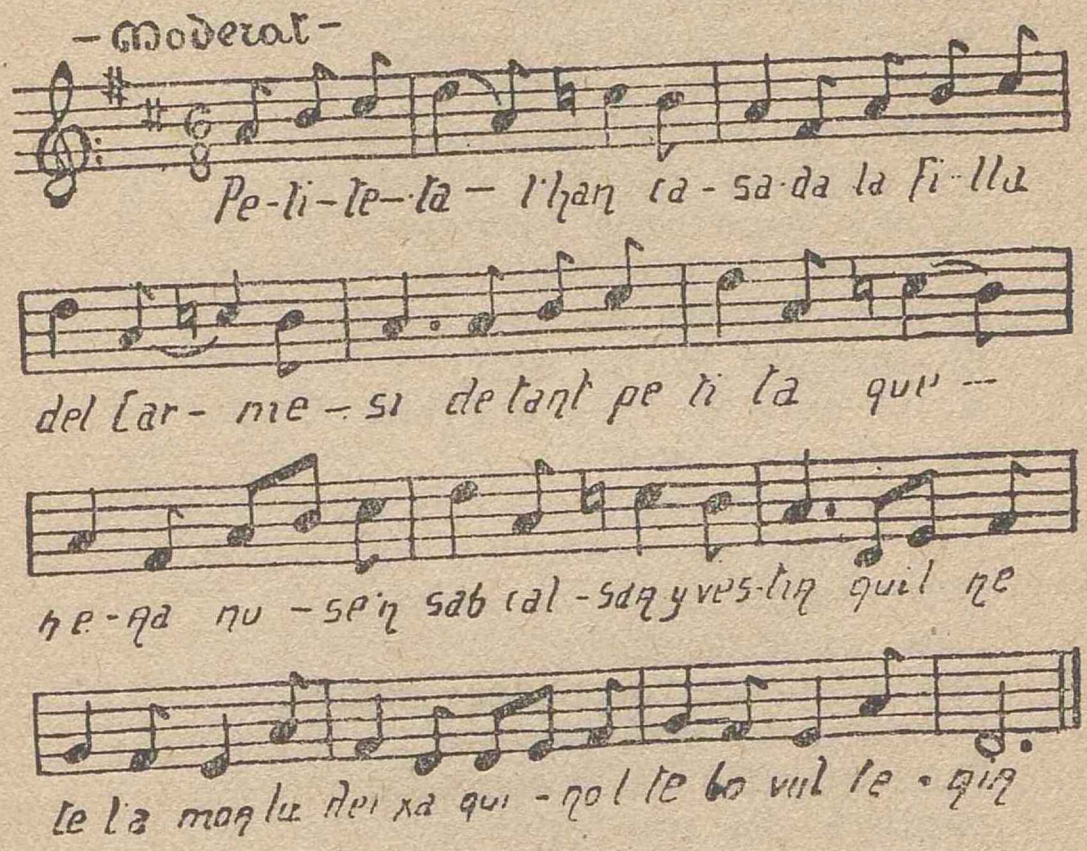

Petiteta l'ham casada
la filla del Carmesí,
de tan petiteta que era
no se'n sap calçâ i vestî.
Qui la'n té l'amor l'en deixa,
qui no el té l'en vol tenî.
El seu marit l'ha deixada
perquè se'n puga engrandî.
Se n'és anat a la guerra,
set anys trigarà a venî.
Al cap d'aquesta setema
son marit tornà a sê aquí.
Ja'n pega un truc a la porta:
—Escrivana, baixa a obrî.
Contesta la seva mare
que lo truc ne va sentî.
—Aon és l'Escrivaneta,
Mare, que no em baixa a obrî?

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Com baixarà l'Escrivana
si no és en tot per ací,
el rei moro se l'enduta
dissset llegües lluny d'aquí.
—Mare, baixeu-me la capa,
la capa de bombosí,
que cercaré l'Escrivana
mes que sàpiga morî.
Aniré de porta en porta,
com un pobre pelegrí,
aniré de porta en porta,
tot captant del pa i del vi
Mare, bauxeu-me la capa,
la capa de bombosí,
no em baixeu la més bonica
ni tampoc la de setí,
si no aquella més pobreta,
la que solia vestî,
i amb la capa també el llibre
i el bordó de pelegrí.
Mare, aquí teniu la roba
i la faixa de setí;
replegueu-me aquestes armes,
l'espasa la vull per mi.
Fins que l'haja rescatada
captaré del pa i del vi,
tornaré amb l'Escrivaneta
o mai més sabreu de mí.—
Arribant a Morería
demana el més dret camí
i al primer castell que troba
n'és el del Rei sarraí.
Ja se'n va de porta en porta
tot captant del pa i del vi;
a la segona porteta
l'Escrivana ja trobí,
la veu a la finestreta
que s'afanyava a cosî.
L'agulla n'era de plata,
el didal n'era d'or fi,
els coixins d'or en què seia
n'eren tots de carmesí,
el tresor que ella portava
tota la feia lluî
i més que tot la cadena
i el joiell que duia al pit,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Feu caritat, Escrivana,
a n'el pobre pelegrí;
feu li caritat, mestressa,
per l'amor de Jesucrist;
—Com voleu que vos ne faça
si no sóc mestressa aquí?
torneu demà a les nou hores
o passat demà al matí,
ja estaran fetes les noces
del rei moro sarraí,
i llavors seré mestressa
de tot lo que hi haurà aquí.—
El rei moro s'ho escolta
passejant-se pel jardí.
—Escrivana, amb qui enraones?
—Amb un pobre pelegrí
que me'n demana una almoina
per l'amor de Jesucrist.
—Que n'és de la teva terra
aquest pobre pelegrí?
—No és pas de la meva terra
ni tampoc del meu país,
ni els ocells que van per l'aire
crec que no'n saben venî.
—Caritat fes-li, Escrivana,
a n'el pobre pelegrí;
para-li la taula blanca
amb el bon pa i el bon vi,
don-li beure amb una tassa
amb una tassa d'or fi,
que ja saps et- la mestressa
de tot quan hi ha á n'aquí.—
L'Escrivana para taula,
per al pobre pelegrí;
mentres parava la taula
ja n'arrenca un gran sospir.
—De què sospireu, senyora?
per què feu tan gran sospir?
—Amb el posat i en la cara
m'apar que us havia vist,
dels ulls i de barba rossa
vos semblau al meu marit,
l'espasa que porteu sembla
la que li veia cenyî.
—No sospireu, Escrivana,
no sospireu més, per mi,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

que qui us parla ara, Escrivana,
es vostre estimat marit.
Voleu venir, Escrivana?
voleu-se'n venir amb mi?
—Sí, per cert, lo senyor comte,
que ja fóssem pel camí,
llarga me n'és tota espera,
voldria jo haver sortit
i sobretot ésser fora
del reialme sarraí.
Deixeu-me veure el rei, comte,
sabré si vol res de mi.
No vull res, no, Escrivana,
si no que em deixis dormî.
—Cuita, vés a l'establia,
tria els dos millors rocins
mentre que jo per les caixes
triaré els millors vestits
i trauré de l'arquimesa
l'or de què'ns cal proveî.—
Ell se'n va dins de l'estable
a cercâ el millor rocí;
ella se'n puja a la cambra
a cercâ el millor vestit.
Carregaren d'or i sedes
tant com el cor els va dî.
Quan tenen el que volien
es posaren en camí.
El rei moro és en finestra
i al pelegrí veu fugî.
Quan el moro se n'adona
l'Escrivana és pel camí.
El rei moro sa gent crida
que els vajan a conseguî.
se n'agafa ell de l'espasa
i també els vol assolî.
Quan traspasava pel pati
fent encellar un rocí,
veu que entraven les viandes
per les noces de la nit.
Uns criats portaven plates
amb galls i capons rostits,
altres amb coques maurades
amb molts flaons i amb confits.
Quan el rei moro els va veure
deia tot enfellonit:

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—Maleïda l'Escrivana!
Mai goig n'hajas, pelegr!
Ara si que me l'heu feta.
vos recordareu de mí;
si jo t'hagués conegut
no hauries entrat aquí.—
I amb pressa els corre al darrera
per pogué'ls aconseguî.
Quan en son a prop de l'aigua
el rei creu que els va assolî;
quan son l'altra part de l'aigua
el pont es va mig partî.
—Ara sí que serà teva,
gran traïdor de pelegrí,
set anys que te l'he nodrida
del bon pa i del millor vi,
set anys que te l'he vestida
de domàs i carmesí,
set anys te l'he mantinguda
sense poder-me'n servî.
Poncelleta te l'emportes,
ai, traïdor de pelegrí!
Cent escuts costa sa roba
i altres cent costa el rocí
i altres cent jo te'n daria
si la deixessis venî;
poncelleta te l'emmenes,
encara és verge per mí,
si ara te la'n dus poncella
no ho fóra demà al matí.—
De l'altra banda de l'aigua
va respondre el pelegrí.
—Així jo me le'n port verge
com l'arbre sec va a florî.—
Per mostrar-ho amb un miracle
un arbre sec va florî.
—Ara si que conec, ara,
que era per tu i no per mi.
No em reca l'or que s'emporta,
les alhages ni els setins,
si no el joiell de ma mare
que s'endú penjat al pit.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La mort i la donzella

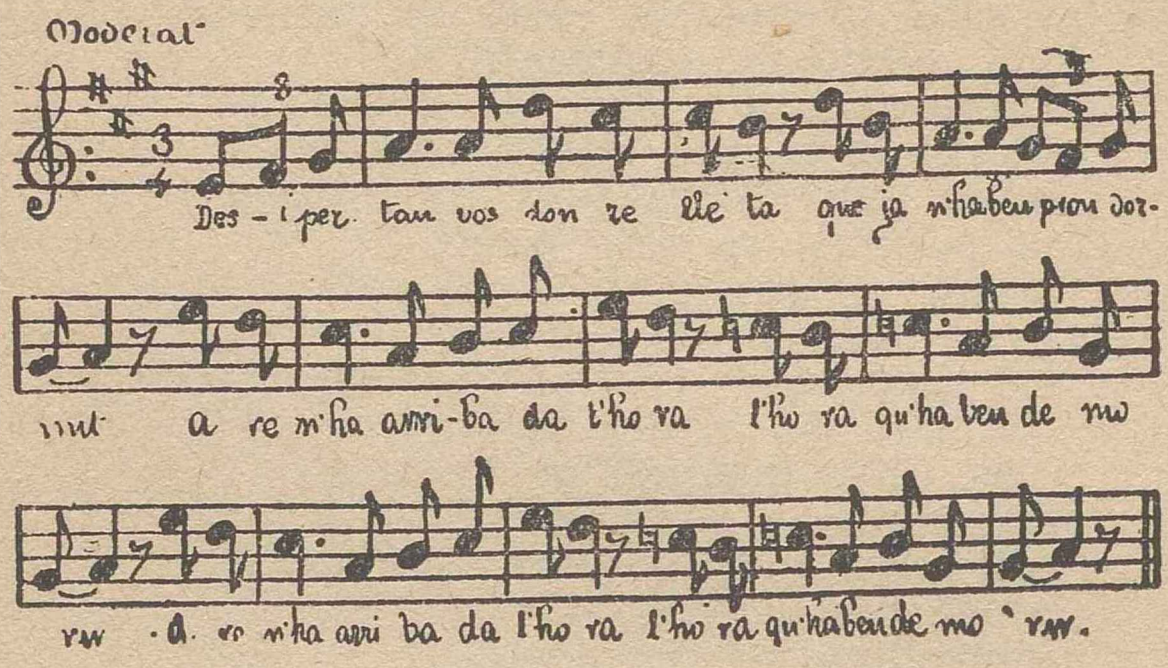

— Despertau-vos, donzelleta,
que ja n'haveu prou dormit;
ara n'ha arribada l'hora
l'hora que haveu de morir.
— Despertau-vos si dormiu
despertau-vos, pare i mare,
que jo veig un rostre tal
que no apar persona humana.
— Donzelleta, com viviu,
com viviu tan descuidada
sens pensar que la Mort ve
a l'hora menos pensada.
— Qui sou vós que no us conec,
que sou tan desfigurada?
— La Mort sô, si em coneixeu,
si mai l'heu vista pintada.
—La Mort pintada bé es veu,
l'he vista moltes vegades,
mes no mata com vós feu
ni tampoc porta la dalla.
— Al pensar que sô la Mort
tinc la gent horroritzada,
però jo mai vaig enlloc
si l'hora no és arribada.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

— Ai, Mort, si em deixes estar
te'n faré una prometensa,
deixaré pompes i gales
tot el temps de ma vellesa.
— La paraula de la dona
no té fe ni veritat,
no cal dir: torna una altra hora,
que la Mort mai ve de grat.
— Fugiu d'aquí, cuca fera,
no me'n dongueu tal espant
que jo porto la bandera
de les nines principals.
—Deixa-us viure no ho puc fer
que de Déu ne sô enviada;
a la Mort no li cal dir
que torni una altra vegada.
— Feste enrera, feste enrera
que me'n tens tota espantada,
que jo porto la bandera
de les més hermoses dames.
— La bandera que porteu
de res vos servirà ara,
perquè tot lo d'aquest món
a la Mort té de deixar-se. —
— Mata al pare que és vellet
i té un peu dins de la caixa,
i a ma mare després d'ell,
i a mi deixa'm viure encara.
— Jo ara he vingut per a vós,
puix vostra hora és arribada,
que quan jo vindré per ells
ja serà una altra jornada.
— Valga'm Déu que sou cruel,
tingau pietat de mi.
Que un arbre sense fruit
així tinga de morir
Jo podria ser casada
posada en lo bé del món,
i ara la Mort m'ha citada
per anar no sé a on.
— Donzella, allí on anrieu
vós jamai hi sou estada,
gran soroll hi sentireu:
a l'infern sou condemnada. —

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Isabel

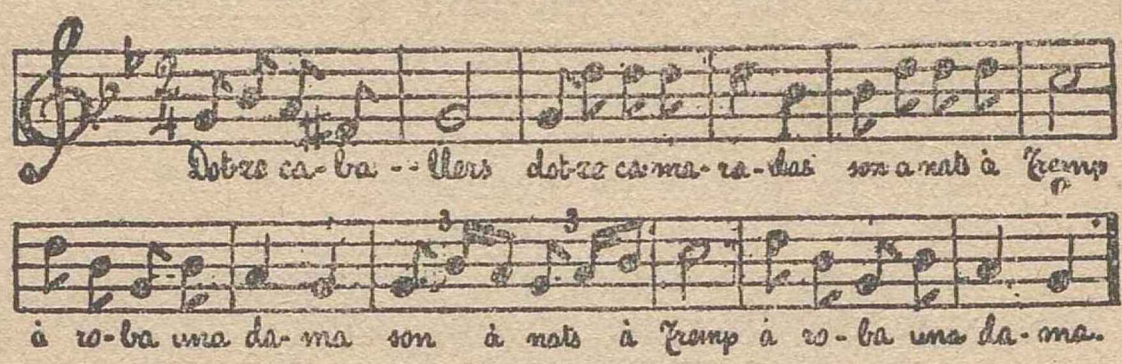

Dotze cavallers
dotze camarades,
són anats a Tremp
a robà una d'ama.
Arriben a Tremp
que el sol se posava;
quan ne són a Tremp
sola l'han trobada,
sola a n'al balcó
que a la fresca estava.
— Senyora Isabel:
ha sopat encara?
— No per cert, senyors,
que no tinc pas gana.
Mon pare no hi és
ni tampoc ma mare,
són a l'Aragó,
que volen casar-me
amb un mal vellot
que a mi no m'agrada.
— Senyora Isabel
ha de ser robada
a la mitja nit
o a la matinada.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

— Robada seré
si'l lladre m'agrada. —
A la mitja nit
sent soroll per casa.
— Deixeu-me vestir
que estic despullada. —
Ja l'agafen dos,
un per cada banda,
amb escala d'or
ja l'han davallada,
amb un cavall blanc
se l'han emportada,
amb capa de seda
la n'han abrigada
i amb un mocador
li han tapat la cara
perquè no la vegin
son pare i sa mare.
Quan són a cavall
encontren son pare:
— Aon la porteu
a n'aquesta dama,
aon la porteu
que va tan tapada,
que en té por del sol
o de la rosada,
o l'airet de baix
que talla la cara?
— No té por del sol
ni de la rosada,
sinó de l'airet
que'n talla la cara.
Tireu per avall
que no us hi demanen. —
Un xic més enllà
troben sa germana:

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

— Qui és eixa dama
que va tan tapada,
que en té por del sol
o de la rosala?
— No'n té por del sol
ni de la rosada,
sinó de l'airet
que en talla la cara. —
Al ser més avall
ne troben sa mare.
— Aon vas, Isabel,
on vas, desditxada?
— Amb aquests fadrins
que me n'han robada.
— No digues això
que t'hagem robada,
que tu n'ets vingut
de molt bona gana.
— Baixa de cavall
i anem-se'n a casa,
demà a missa iràs
ben acompanyada,
lo patge al costat
com toca a una dama.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Porqueirola

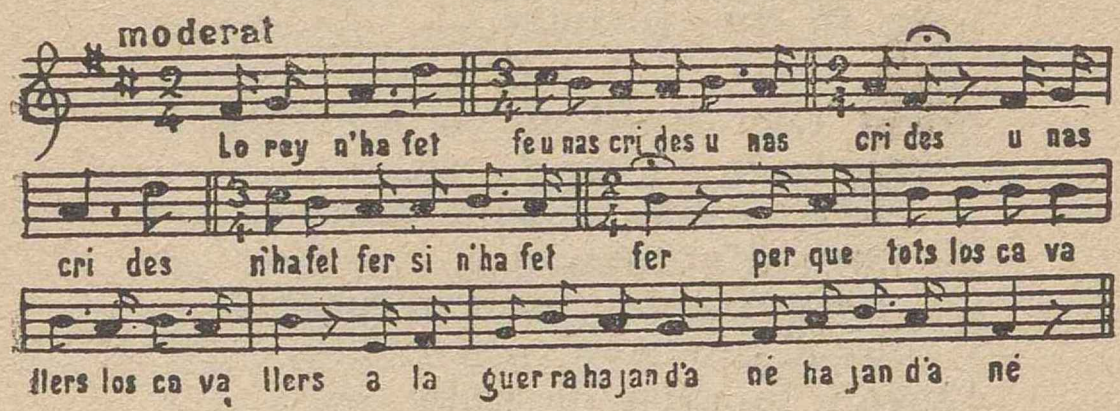

El rei n'ha fet fê unes crides
unes crides n'ha fet fê
perquè tots los cavallers
a la guerra hajan d'ané.
El cavaller Don Guillem
aquell també hi ha d'ané,
té la muller tan bonica
que no la gosa deixé.
Ja l'encomana a sa mare,
ell ja li encomana bé,
que no li faça fer feines
que ella no les puga fê.
—Ai, mare, la meva mare
aquí us deixo ma mullê
que no li féu pas fer feines
que ella no les puga fê
ni tampoc pastar ni cendre
ni portà el pa câl flaquê.
Si davalla a cercar aigua
deu-li el canti més lleugê
que li compre filoseta
i l'ensenye de filé
i també didal de plata
i l'ensenye costuré.
Que li faça filar seda
o del lli pentinat bé.
Si el filâ no li agrada,
ni la mitja l'entreté,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

feu-la brodar or i plata
i perles si és menestê.
I si el brodar no li agrada,
que no li faça fê rê,
si no que se'n vaja a missa
per encomanar-se a Déu.
Jo me'n vaig; als set anys, mare,
a la fê que tornaré. —

* * *

Quan Don Guillem va ser fora
porqueirola la en fa sê.
— Porqueirola, porqueirola,
és hora d'anar a avié
els porquets fan nyigronyigro,
i també fan nyigronyé.
Lleva't la roba de seda
i posa't la de borré;
pren el fus i la filosa,
set fusades n'has de fê
i encara que plegues vespre
un feig de llenya també.
— No per cert, la meva sogra,
que jo no ho sabria fê
ni és feina que Don Guillem
vol per la seva mullê.
— Alça't, alça't, porqueirola
que jo te l'esenyaré.
Ara és fora Don Guillem
faràs lo que et manaré
set fusades cada dia
i un feix de llenya també.
— Ai, sogra, la meva sogra,
aon aniré a avié.
—Vesten a la cova fosca
que s'hi fan bons aglaners.
—Ai, trista de mí, mesquina,
ai, trista, com ho faré
per aquell bosc i muntanya
tota soleta em perdré. —

* * *

Set anys dintre la boscúria
n'ha pasturat els porcells,
cada dia el sant rosari
passava pel marit seu.
Acabada la satene
lo cavaller ha tornè.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Un dia cantant soleta,
lo que mai solia fê,
de bon tros lluny sa veu dolça
la va sentî un cavallê.
Don Guillem ne diu als altres:
— Caminem a tricoté,
Caminem, caminem, patges,
caminem, caminem bé,
que jo sento una veu dolça,
sembla la de ma mullê
— La veu que sentiu vós ara
no és la de vostra mullê
és la d'una porqueirola
que guarda los llodrigué. —
Ell camina que camina
i a l'esse a mitjancosté
ja'n sent a la porqueirola
que cridava als llodrigué.
—Enrera la companyia,
sento cantâ a ma mullê. —
Ell camina que camina
fins a tant que la vegé
assentadeta a la soca
la soca d'un olivê.
Ja n'hi venta esperonada
amb quatre salts hi va sé
— Déu te guard la porqueirola.
— Benvingut el cavallê.
— Porqueirola no em diries
de qui són los llodrigué.
— Del cavallé Don Guillem
Déu lo guard allí on hé.
— Me daries, porqueirola,
quelcom del teu berené.
— El berené que jo en porto
no és menjar de cavaller.
Un vuitané de pa d'ordi
que d'arestes està ple,
uns aglans per companyia
i encara prou n'hi hagué.
— Pel cavall serà el pa d'ordi
de millor te'n donaré. —
El cavallé, de sa alforja
una coca n'hi tragué.
porqueirola és vergonyosa.
— Desau-lo, jo no el pendré.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

— Anem, anem, porqueirola,
que ja és hora d'encorté.
—Per tot altre fora hora
mes per mi encara no ho é,
set fusades tinc al dia
i les quatre tinc de fê
i un feix de llenya pel vespre
que a fe és lo que em pesa més
per fer bullir la perola
del menjâ dels llodriguê.
— Mentres acabes la tasca
jo el feix de llenya et faré.
Se'n arrenca de l'espasa,
fa petâ un avellanê
i amb la punta de l'espasa
un feix de llenya li'n fe.
De tan soroll com ell feia
un porcell n'hi fugigué.
— Porqueirola, porqueirola;
quin hostal hi ha ci propé.
— A casa la meva sogra
bona vida solen fê.
— Anem, anem, porqueirola,
que ja és hora d'encorté.
— No aniré a dormir a casa
jo bé prou me'n guardaré.
—Anem, anem, porqueirola,
que jo t'hi acompanyaré. —
Quan a casa n'arribaren
ja va dir el cavallê:
— Hostalera, l'hostalera,
que n'hi ha avui per sopé.
—Us daré perdiu i guatlles
i capons, si tan convé.
— Porqueirola, porqueirola,
què te'n donen per sopé?
— Una sopa de pa d'ordi
que prou l'haig de menestê.
— Hostalera, l'hostalera,
i qui vindrà amb mi a sopé?
— Que hi vinga la porqueirola;
ma filla l'en guardaré.
—Set anys no hi menjat a taula
i altres set me n'estaré,
menjaré al cap de l'escala
com si fos un ca llabré. —

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El millor bocí que talla
per la porqueirola n'e.
— Hostalera, l'hostalera,
qui fa llum al cavallê?
— Que'n faça la porqueirola;
ma filla la'n guardaré.
— Hostalera, l'hostalera,
qui vindrà amb mí a cotxé?
— Que hi vinga la porqueirola
que avorrida de tots n'é.
— Set anys no he dormit amb home
ni a nit no hi dormiré.
Si no a la vora del foc
com si fos un gat cendré. —
Ja l'agafa per un braç
i a la cambra la dugué;
tan bon punt com van ser dintre
un gran crit ella va fê.
— Cavallê, a mi deixau-me,
deixau-me estar cavallê;
set anys he servada l'honra
altres set la servaré.—
Si tancau; per la finestra
dalt a baix me tiraré.
A la porta de la cambra
un anell li entregué.
Mentres ell se despullava
ja li parla el cavallê:
— Te recordes, porqueirola,
dels set vestits que et vaig fê?
— Es que si sou don Guillem
bé prou que ho coneixeré.
Un rotllet ne té a l'esquena
amb allò el coneixeré.
—Caterina, Caterina,
tu n'ets la meva mullê. —
La porqueirola a sos braços
tan alegre romangué
que no es pot dir l'alegria
l'alegria que tingué,
ni l'abraç que ells es donaren
com a marit i muller.
Ja van girar la claueta
i al llit se varen fiqué.
L'endemà a la matinada
la sogra ja la cridé:

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

— Lleva't, lleva't, porqueirola,
que ells porcells ja grunyen bé.
Jo te'n poso set fusades
i un feix de llenya també.
Lleva't, lleva't, porqueirola,
que te'n tens d'anâ a avié.
— Calli, calli, mala sogra,
que jo jac amb ma mullê;
feu-li amar la vostra filla;
ma muller l'en guardaré.
Si no fosseu mare meva
jo vos faria cremé,
moriríau a pedrades
rossegada pels carrers
i la cendra que en faríeu
mereixerien venté.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

L'enamorat

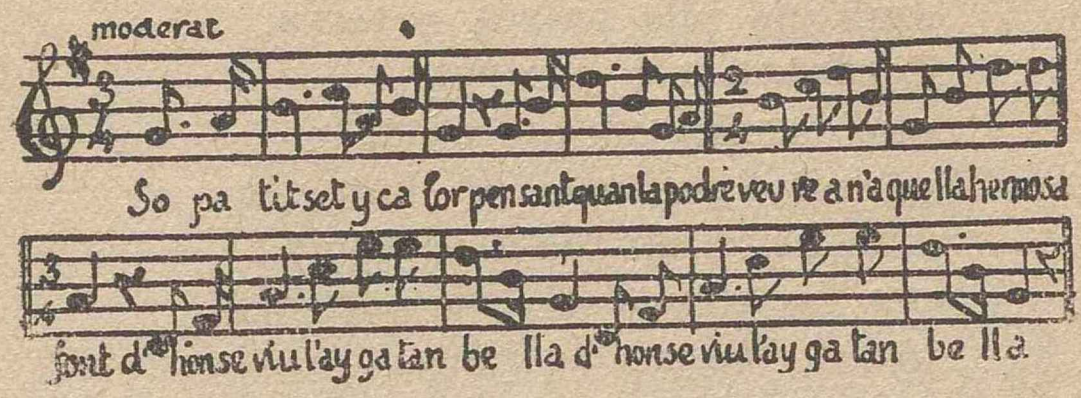

Só patit set i calor
pensant quan la podré veure
a n'aquella hermosa font
d'on se viu l'aigua tan bella;
só perduda la salut,
no la puc cobrar sens ella.
Esteu atents i oireu,
tot serà alabances d'ella
té lo front blanc i espaiós,
la cara fresca i alegra,
i amorosa en lo parlar
com ho tenen les donzelles.
Que la sort be m'ha tocat
d'haver-me'n d'anâ a la guerra,
a l'espai del Camp-rodó,
per defensa de la terra.
El meu cor sempre m'ho diu,
el meu cor sempre m'ho deia:
ai, que te la casaran
o la trobaràs promesa.
Tan bon punt he estat aquí
jo luego l'he anada a veure,
ja l'he encontrada a la font
que prenia l'aigua freda.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Ja n'hi dic: —Déu me la guard
rosa de la primavera. —
Ella no em torna raó,
pensant que era més cortesa.
—Ara jo m'explicaré
amb els ulls baixos a terra.
Perdoneu-me, jovenet,
que jo ara só promesa,
perquè los meus ho han fet
sens demanar-me'n llicència;
per no trencâ els mandaments
jo só estada obedienta. —
Quan el meu cor ha sentit
una nova tan dolenta,
ferit d'un mal de l'amor
esmortuït cau a terra.
—Cent escuts m'has de costar
tant com tinc m'has de fer perdre,
la vida m'has d'acabar
i ara em dónes la setència.
Amoreta, dom la mà,
dom la mà tu, amoreta;
si a la terra no'ns veiem
d'alt dle cel nos poguem veure;
viudeta t'esperaré,
si no et puc haver donzella. —
A l'espai d'un any i mig
la Francisca ja és viudeta:
ja li van enviâ a dir
a n'el Josep Albareda
de la vila de Ripoll,
si es volia casâ amb ella.
Li van escriure el dissabte
i ell va venî el diumenge;
els papers els varen fer
i els van cloure el dimarts vespre.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Perleta

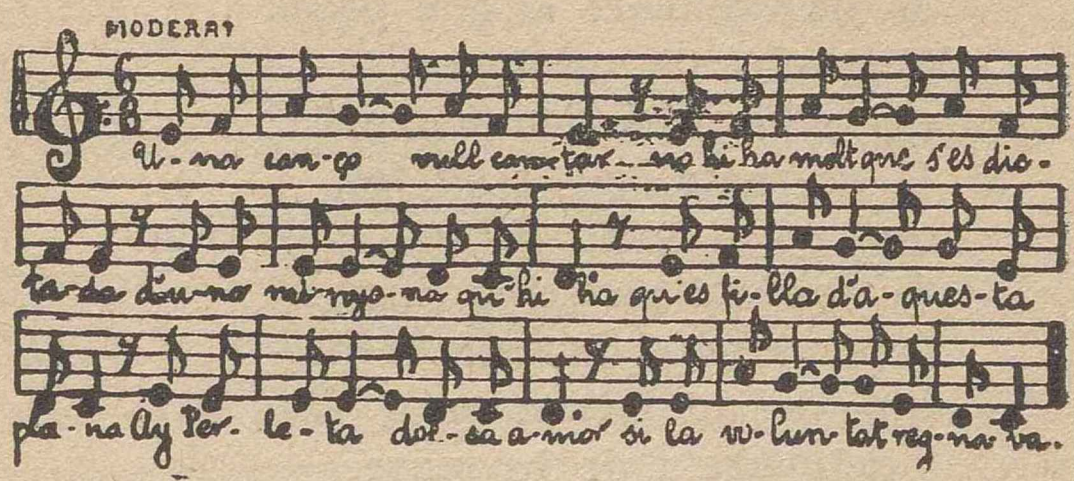

Una cançó vull cantar,
no hi ha molt que n'és dcitada,
d'ua minyona que hi ha
que és filla d'aquesta casa.
Ai, Perleta, dolça amor,
si ta voluntat regnava.
Que ditxós serà el fadrí,
el que la podrà alcançar-la!
bé haurà alcançada una flor,
la millor d'aquesta plana.
Les seves perfeccions
ara vaig per a dictar-les:
te'l nas prim i afiladet.
la dent menudeta i blanca,
té en els llavis un clavell
i una rosa a cada galta.
La millor perfecció
ara vaig per a dictar-la:
té bon brillo al caminar,
el' que a n'a mi més m'agrada;
sempre que la mirareu
ja n'esclafeix la rialla.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Un dia la vaig trobar
soleta que anava a l'aigua.
— Déu us guard, la bona amor,
me n'han dit que éreu casada.
— Ai, jove, no cregueu res.
Jo us explicaré el que passa.
Un fadrí d'aquest carrer
me n'ha feta demanar-me;
la resposta que n'he fet,
que no el vull, que no m'agrada.
Si amb mi us voleu casar,
demaneu-me aquesta tarda,
que de mi tidreu lo sí
i del pare i de la mare.
Sé que s'han deixat de dir
que us daran més que a un altre.—
Lo dimenge prop vinent
ja me'n vestia de gala;
me'n vaig dret a Torelló
a demanar-la al seu pare.
A l'entrant del carrer Nou,
un amic meu encontrava.
— Te'n faig a saber, Joan,
la Perleta t'han casada. —
Me'n repenso jo mateix,
perfídia mata la caça.
Us encomano, fadrins,
que no us hi penseu pas massa,
que no us passi com a mi,
que m'ha portada enganyada.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Jesús i Maria

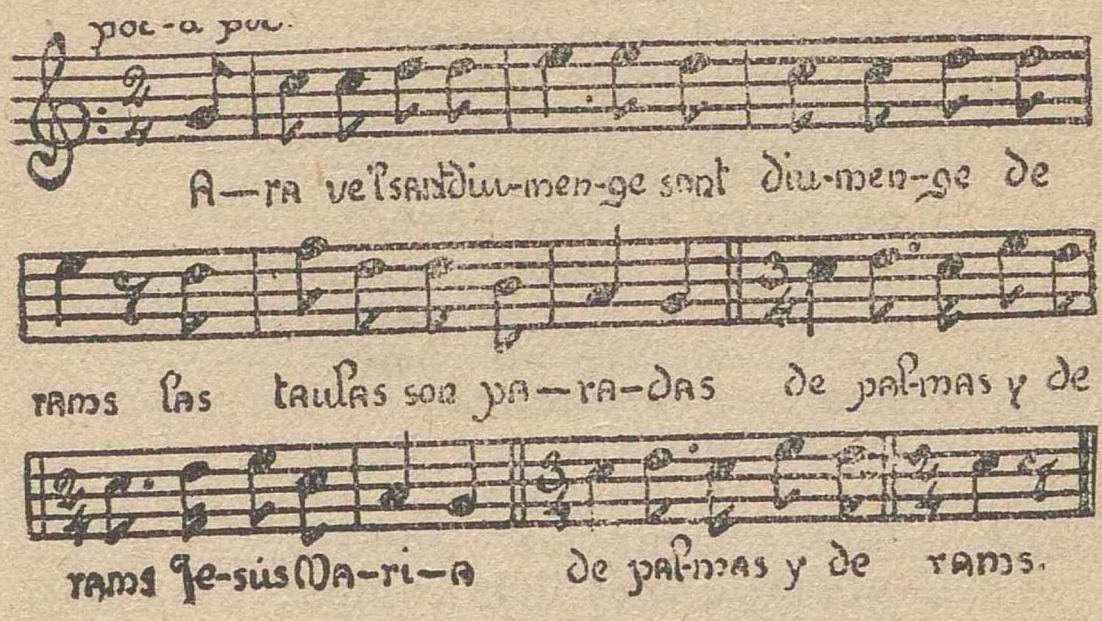

Ara ve el sant diumenge,
sant Diumenge de Rams;
les taules són parades
de palmes i de rams,
Jesús Maria,
de palmes i de rams!
de fulles d'olivera
i un ciri molt galant.
A un cap hi seu Sant Pare,
a l'altre Sant Joan;
al mitg dels dotze apòstols
Jesús va sospirant.
— Jesús, de què ploràveu?
De què sospireu tant?
— Bé tinc de sospirar-ne,
que anit me traïran.
Ne son tres de compaya;
la mort me van cercant;
l'un és lo malvat Judes,
l'altre lo Barrabam;
l'altre és lo barataire:
sempre estan baratat. —
Tota la nit se'l juguen,
la nit del Dijous Sant.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Divendres en bona hora
en creu lo van clavant.
Jesús demana beure;
beure n'hi van donant;
beure fel i vinagre.
Quin fel més amargant!
D'una crudel llançada
lo cor li van passant.
Mentres Jesús moria
terra va tremolant.
Sa mare, piadosa,
ne plora al seu davant.
— De què ploreu, vós mare?
No ploreu d'això tant,
que'ls enviaré un càstic
que se n recordaran.
Ocells que van per l'aire
en terra tombaran;
faré assecar les vinyes;
també lo blat dels camps;
les fonts més abundoses
eixutes quedaran;
les pedres precioses
pel mig es partiran;
les criatures xiques
de set se moriran.
— Ai, fill del meu cor, fill,
no els donguis càstic gran:
s'acosta la Quaresma,
que se'n confessaran;
minyons i minyonetes
a doctrina aniran;
los vells i les velletes
rosari en passaran,
i per Pasqua Florida
la gent combregaran;
fent caritat als pobres
el cel ne guanyaran.
— Ai, si això feien, mare!
Ai, si això feien tant!
Faré brotar les vinyes;
també els blats del camp.
Els tornaré les aigües,
que els molins ja moldran.
Carrers i carreteres,
de flors ne floriran.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El carboner

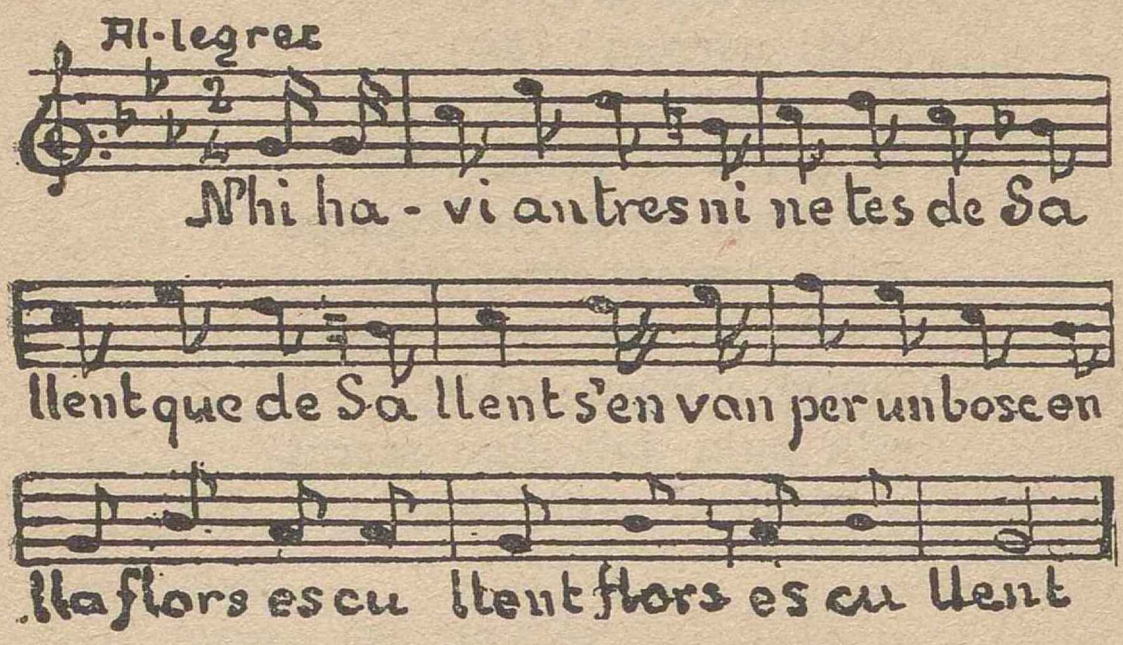

N'hi havien tres ninetes
de Sallent que de Sallent
se'n van per un bosc enllà
flors escullent, flors escullent.
Quan me són al mig del bosc
la nit les pren. (*bis*)
Ja en troben un carboner:
carbó fa ell. (*bis*)
— Carboner, bon carboner:
treu-nos del bosc, que et pagarem:
no pas amb plata ni or,
que no en portem: (*bis*)
sí amb un dó de totes tres
que te'l darem. (*bis*)
— Més m'estimo un dineret
de bon argent. (*bis*)
— Ai, pobre carboneret,
que ets innocent! (*bis*)
Trobes la ventura al bosc:

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

còm no la prens? (*bis*)
El carbó que tu faràs
mal foc el crem (*bis*)
la cendra que tu faràs
s'enduga el vent; (*bis*)
la barraca i tu, el riu
porti corrent! (*bis*) —
Al pobre, sentint això,
la por l'en pren. (*bis*)
Carboner pren sos esclops
i els instruments, (*bis*)
i se'n va pel bosc enllà
fugint corrent: (*bis*)
se'n puja dalt d'un serrat
a aturâ el vent. (*bis*)

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

INDEX

	Pàgs.
Banch de Roda	5
El bou i la mula	8
El voluntari	10
Don Joan i don Ramon	12
L'alegria de Sant Josep	14
L'Agneta	16
Sant Magí	18
Sant Jaume de Galícia	20
La filla del Carmesí	23
La mort i la donzella	28
Isabel	30
La Porqueirola	33
L'enamorat	39
Perleta	41
Jesús i Maria	43
El carboner	45

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

CANÇONS POPULARS DE CATALUNYA

(QUARTA SÈRIE)

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

ÉS PROPIETAT

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

BIBLIOTECA BONAVÍA.—VOLUM XXVII

Cançons populars de Catalunya

LLETRA I MÚSICA

(QUARTA SÉRIE)

LLIBRERIA BONAVÍA
TAPINERIA, 4 : TELÈFON 3119 A. : BARCELONA
1928

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Rosa de Folló

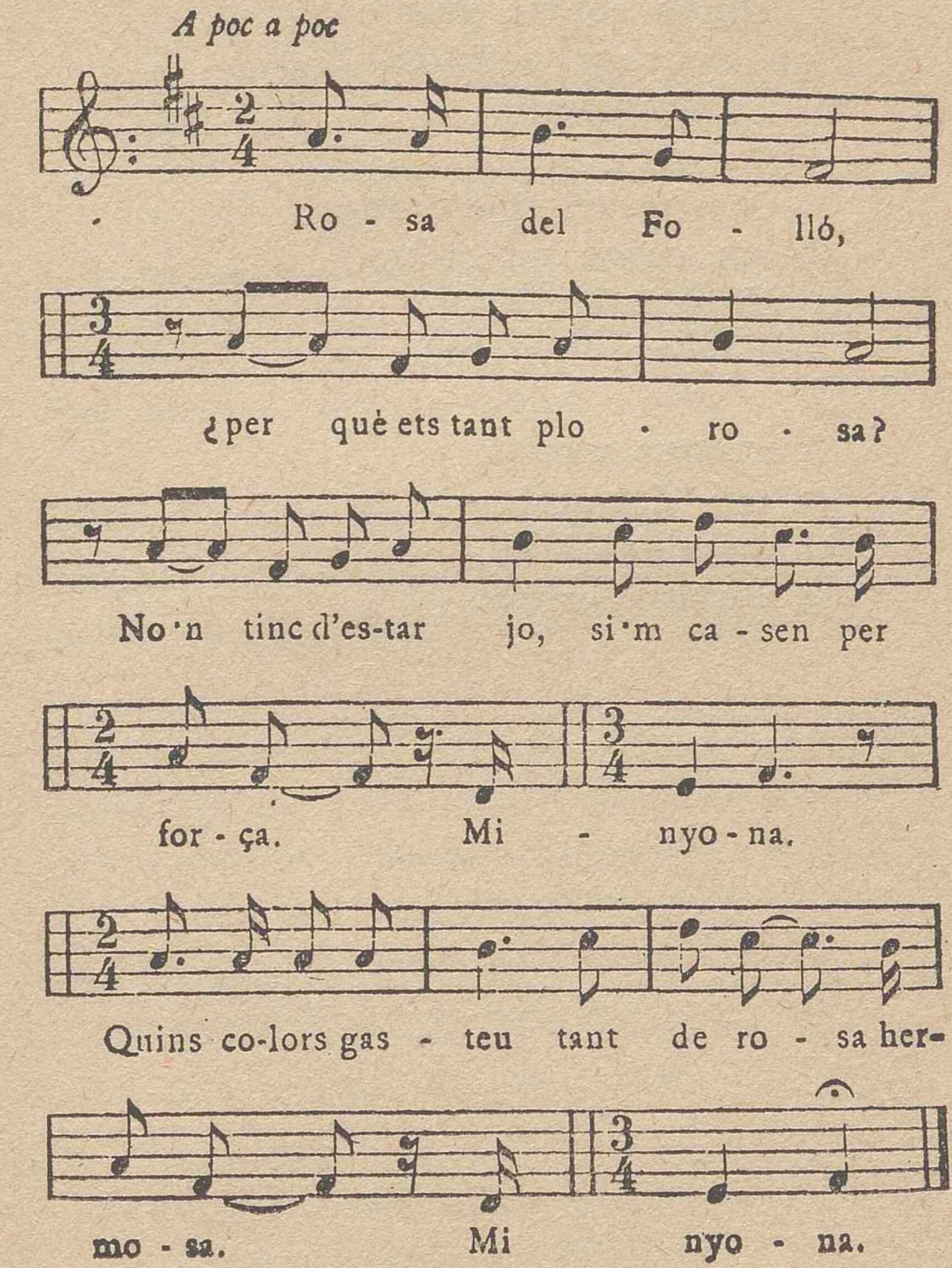

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Rosa de Folló,
per què ets tan plorosa?
No en tinc d'estar jo,
si em casen per força!

Minyona.
Quins colors gasteu
tan de rosa hermosa.
Minyona.

— Com no en tinc d'estar,
si em casen per força?
— No n'estigueu, no,
que ja no n'és hora.

Diumenge vinent
ja ens duran les joies,
el davantal blau,
la corbata groga.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Bona Mare de Déu

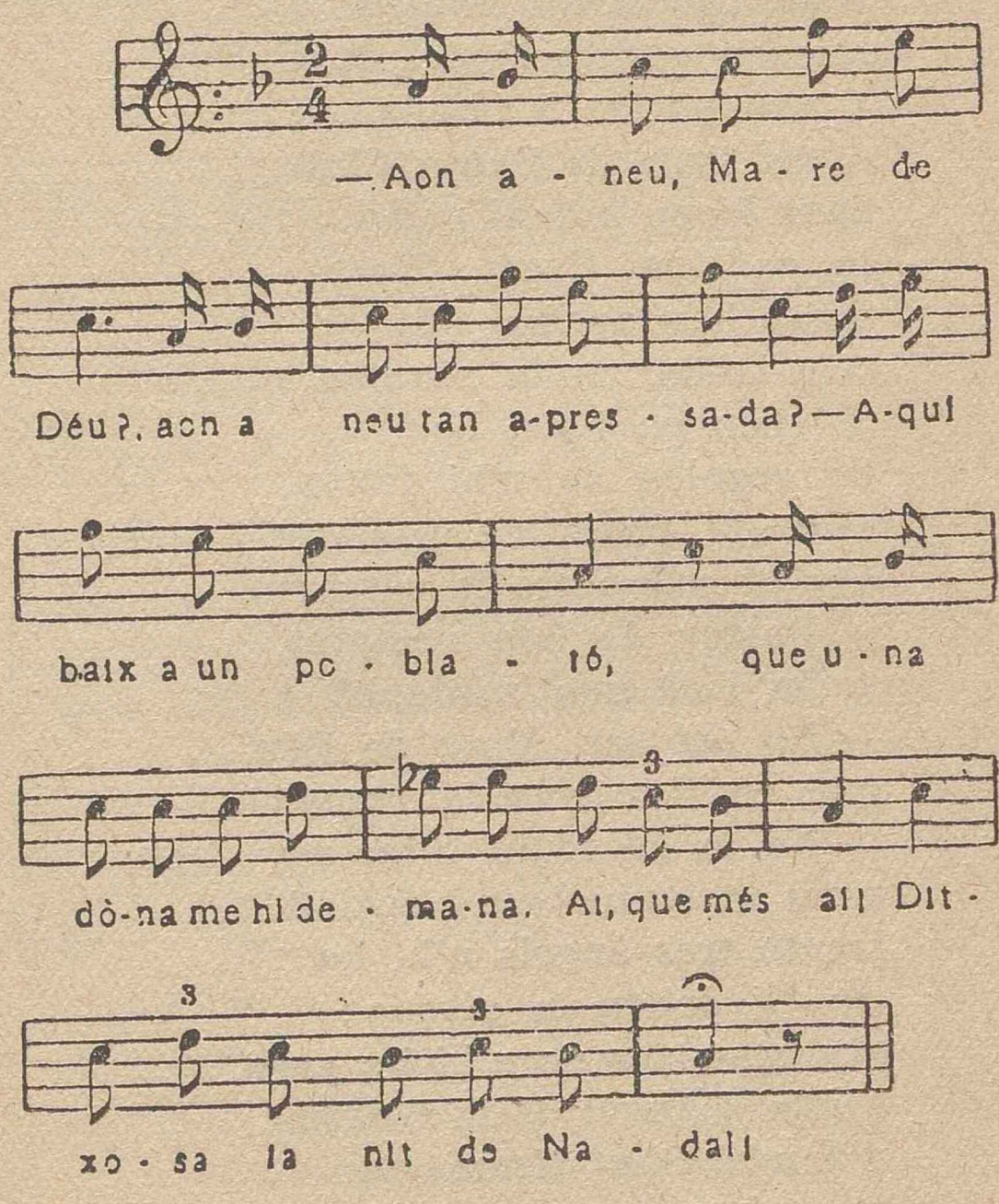

— A on aneu, Mare de Déu,
a on aneu, tan apressada?
—Aquí baix, a un poblató,
que una dona m'hi demana.

Ai, que més ai!
Ditxosa la nit de Nadal.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

—No hi aneu, Mare de Déu,
que és una dona molt rara.
— Amb ella vull anar jo;
tot lo món la desempara.
Quan ella ha arribat allí
l'ha trobat desinfantada;
n'ha tingut un infantó
que en pareix l'estel de l'alba.
L'han portat a batejar
a les fonts de Santa Clara;
Sant Josep n'és el padrí,
la padrina, Santa Clara.
Quan han arribat allí
han trobat taula parada
del bon pa i del bon vi,
de regalos no n'hi falten.
Per allí passa un pastoret
que al coll porta la samarra.
— Pastor, lo bon pastoret,
voleu tocâ una sardana?
— No pot ser, Mare de Déu,
que en tinc sola la ramada.
— No la en teniu s la, no,
prou la teniu ben guardada;
trenta tres àngels n'hi ha
que li donen la girada;
si d'aqueixos no n'hi ha prou,
també l'Angel de la Guarda,
i també Sant Ermengol
que n'era cap de ramada. —
A dotze hores de la nit
lo pastoret ja finava,
los àngels li feren llum.
la Verge l'amortallava.
Se l'en pugen dret al cel
amb gran cantúria dels àngels.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Minyona de Banyuls

A poc a poc

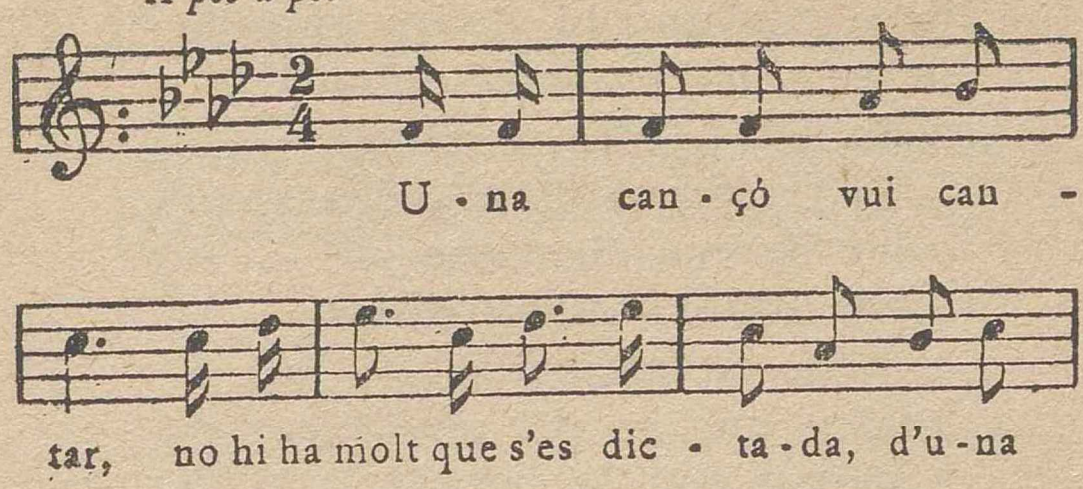

Una cançó vull cantar,
no hi ha molt que n'és dictada,
d'una minyona que hi ha
can Lletenes n'és criada.
Enamorada se n'és
d'un soldat dragó d'Itàlia.
Ell ja baixa carrê avall
un laut d'or puntejant-ne,
i quan n'és a mig carrer
gira els seus ulls blaus en l'aire
i ja en veu la seva amor

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

soleta que es pentinava
amb una pinteta d'or,
l'escarpidoret de plata.
Amb el signe que ella fa
ja coneix que hi tindrà entrada:
ja se'n puja escala amunt
com si fos l'amo de casa.
— Déu vos guard, la dolça amor,
color de rosa boscana. —
I ella diu: — Adéu, clavell,
collit a la matinada. —
Acabat que ha dit això
a plorar se n'és posada.
— De què ploreu, dolça amor?
De què esteu tan enutjada?
— Bé m'apar que tinc raó,
que m'han dit que us en anàveu
M'han dit que voleu anar
a viure cap a l'Itàlia.
— No us cregueu, amor això,
que no faré pas per ara,
que, abans jo no us deixaré,
primê el sou del rei me falti. —
Acabat que ha dit això,
fica la mà a la butxaca:
se'n treu una bossa d'or
amb un cordonet de plata.
— Preneu-ne la bossa, amor:
la tindreu per recordança. —
A les onze de la nit
ja en tocaven la llamada.
Al punt de la mitja nit
el dragó a cavall pujava.
— Adéu-siau, companys meus.
Una cosa us encomano:
que ajudeu a consolâ
a aqueixa rosa boscana. —

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El Caçador i La Pastoreta

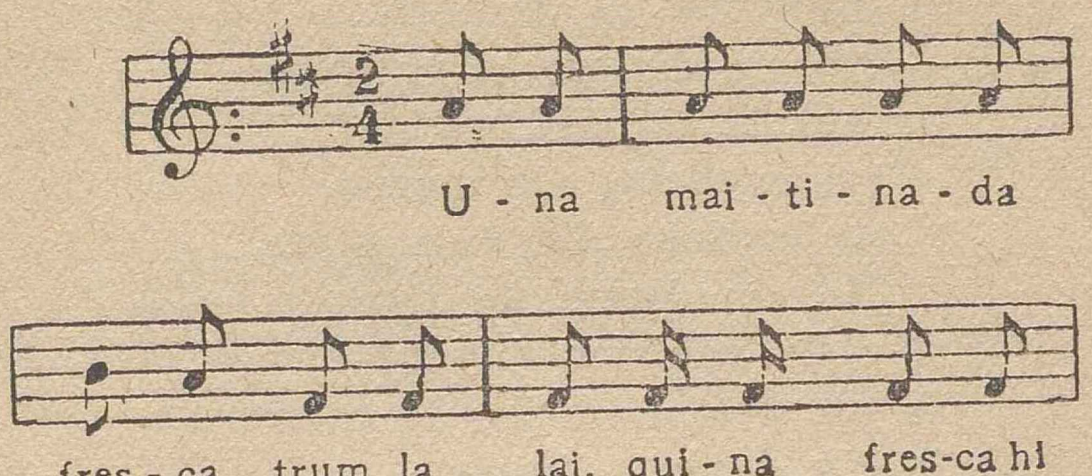

Una matinada fresca,
trum la lai, quina fresca hi feia,
no en fa bo de treballar,
trum la lai, quina fresca hi fa.

Me n'agafo l'escopeta
i me'n vaig anà a caçar;
no en trobo cap peça bona
per a poder-li tirar,
sinó una pastoreta
que en guardava el bestiar,
que m'estava adormideta

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

a sota d'un olivar.
Si li'n tiro o no li'n tiro,
no li vaig voler tirar;
en cullo un pom de violes
i al pit les hi vaig posar,
les violes eren fresques,
la minyona es despertà.
— No em diríeu, la pastora,
de qui és, aquest bestiar?
— Les ovelletes són meues
i els moltons del meu germà.
— No em diríeu, la pastora,
si s'els voldríeu jugar?—
Ja en treuen un joc de cartes
i se'n posen a jugar,
lo caçador n'era pràctic,
totes les hi va guanyar.
— Ara que m'heu guanyadeta,
a on me'n fareu anar?
—A les muntanyes més altes
que ningú mos hi veurà,
sinó els ocellets que volen
que no saben de parlar,
que tenen la llengua curta
i no l'en poden retumbar.—
En passà un de xerraire
que tot ho va anâ a contar.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

L'Alabau

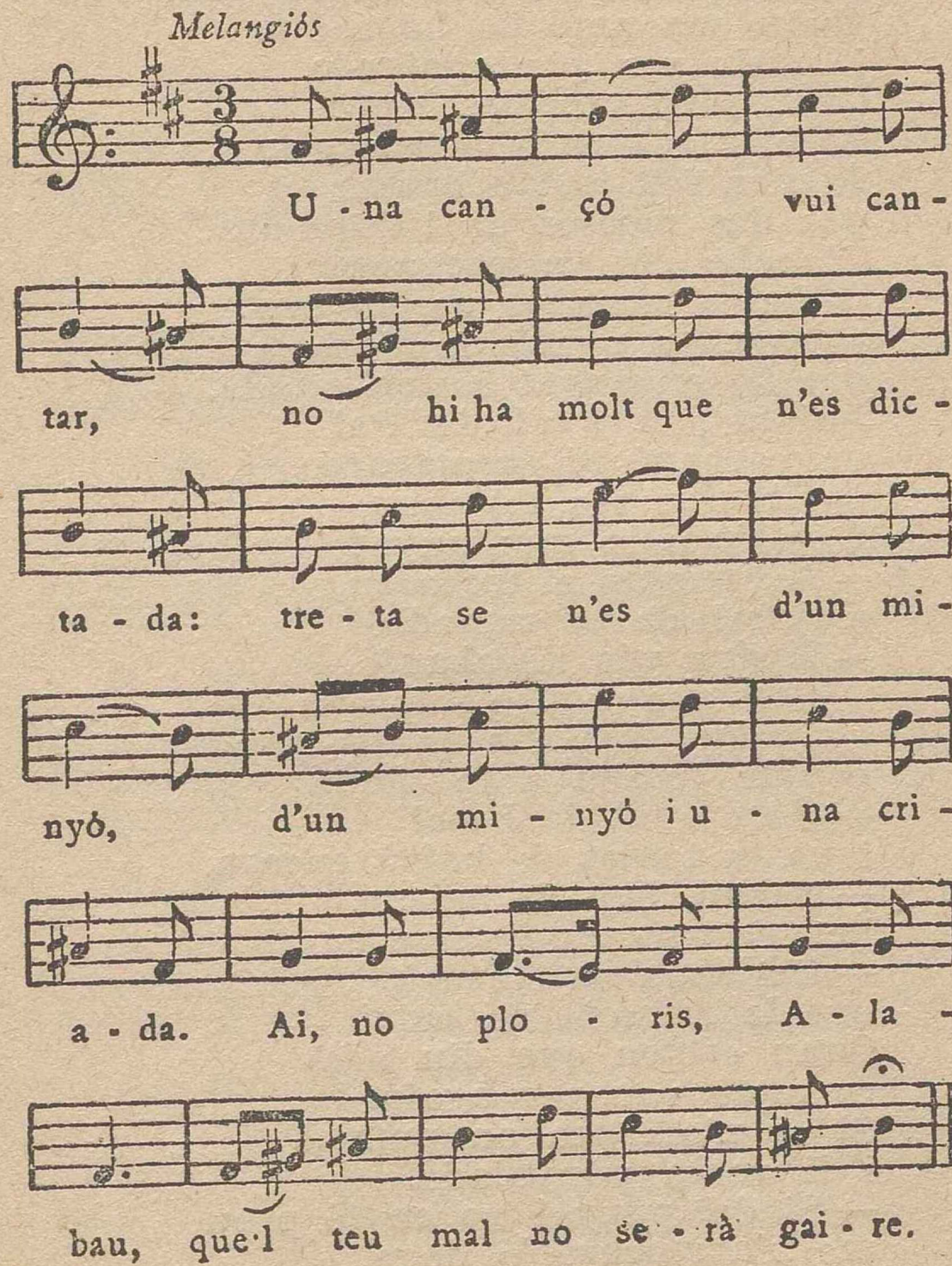

Una cançó vull cantar
no hi ha molt que s'és dictada:
treta se n'és d'un minyó,
un minyó i una criada.

Ai, no ploris Alabau,
que el teu mal no serà gaire.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El minyó fa de pastor,
la minyona de criada.
Si se'n porten voluntat
i una amistat molt granada.
Es tanta aquesta amistat
que el pastor me l'ha enganyada.
Quan son amo ho ha sabut
ja me'n van per agafar-lo.
Quan això s'ha descobert
l'Alabau ja és a muntanya.
Ja l'en fan anâ a buscar
per dos mossos de l'Esquadra.
El cabo els va preguntar:
— Quina nova en porteu ara?
— Anem a agafâ un pastor
que ha enganyat a una criada. —
Pujant a n'el coll del Pal
un carbonê hi encontraren.
— Sabríeu vós l'Alabau,
a on és a la muntanya?
— A Fressers el trobareu,
majoral de la ramada.
— Seríeu vós l'Alabau?
— Cert que som jo i no cap altre.
— Vostre amo ens ha fet pujar
perquè baixeu a la plana.
— Som a set de Juliol
i no és temps de baixâ encara.
—Alabau, heu de baixar,
heu de deixar la ramada.
— L'Alabau no baixarà
que la ramada no baixi. —
Quan senten que diu això
prompte van per agafar-lo.
Si se n'arrenca un punyal
i li venta punyalada.
— Si del punyal no en té prou
me n'arrencaré la daga.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Cançó del lladre

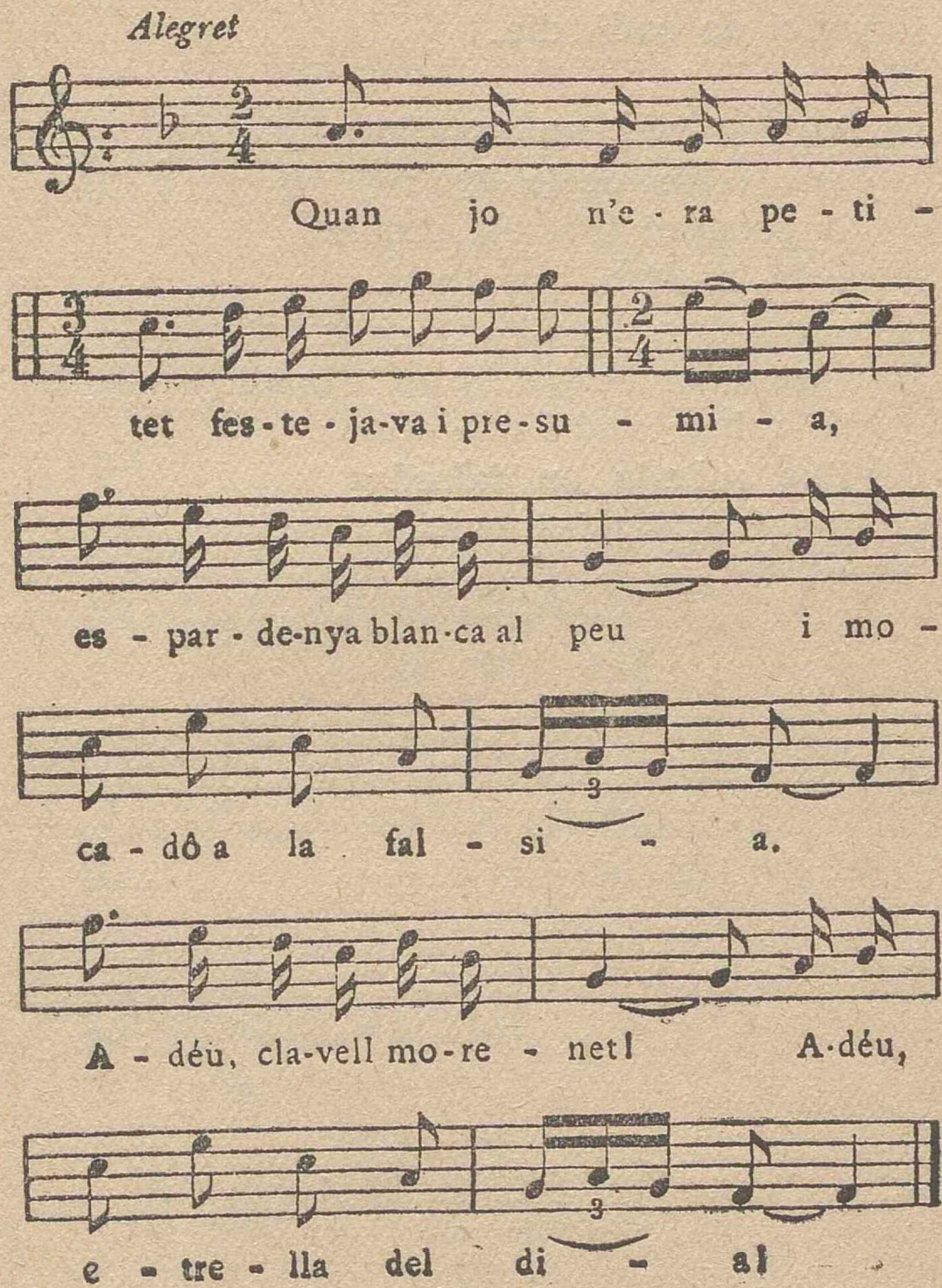

Quan jo n'era petitet
festejava i presumia,
espardenya blanca al peu
i mocadô a la falsia.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Adéu, clavell morenet!
Adéu, estrella del dia!

I ara que ne só grandet
m'he posat a mala vida.
Me só posat a robar,
ofici de cada dia.

Vaig robar un traginer
que venia de la fira:
li prenguí tots els diners
i la mostra que duía.

Quan he tingut prou diners
he robat també una nina:
l'he robada en falsedat
dient que m'hi casaria.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La dida

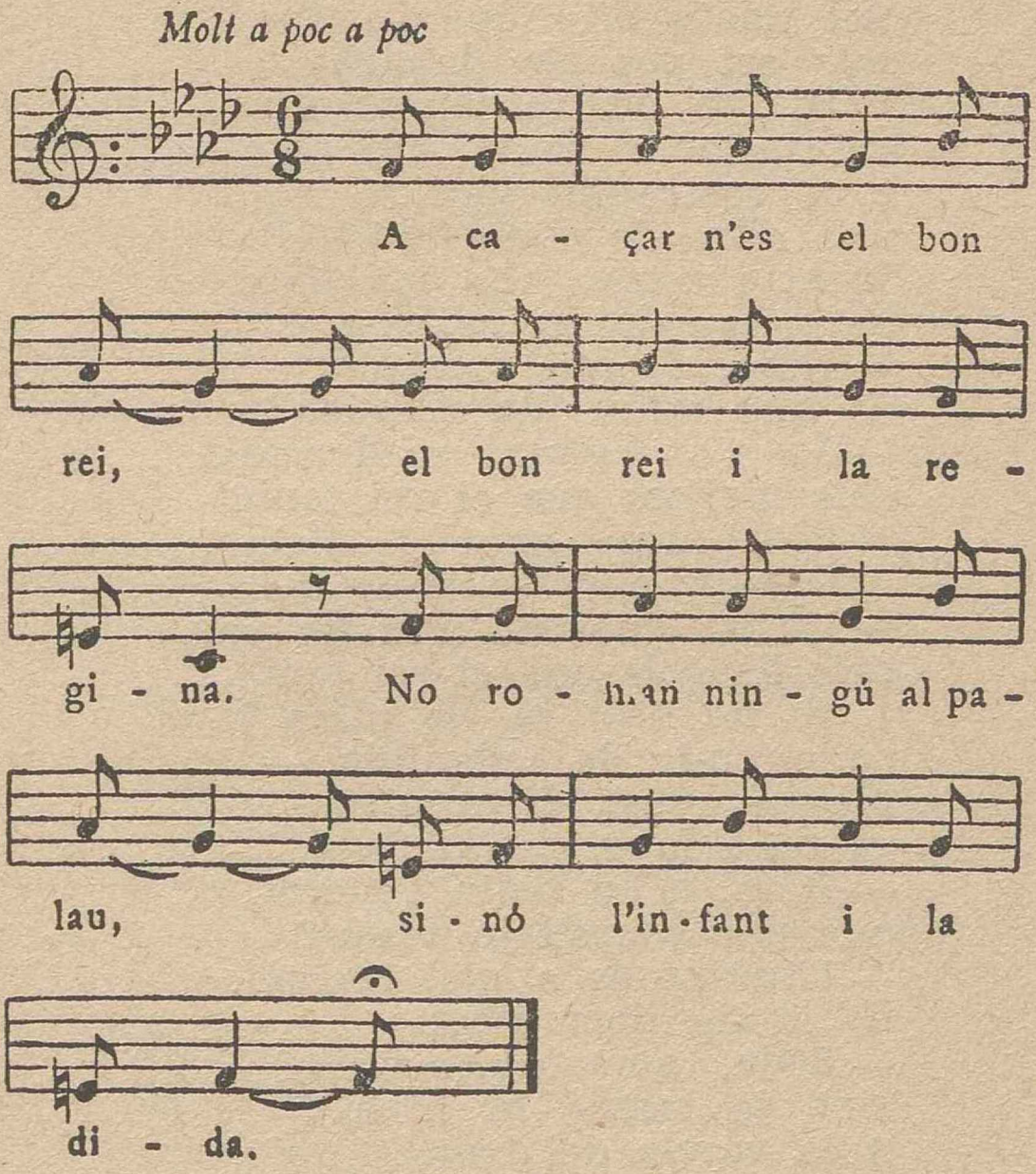

A caçar n'és el bon rei,
el bon rei i la regina.
No roman ningú al palau
sinó l'infant i la dida.
L'infantó no vol callar
ni en bressol ni en cadira,
sinó voreta del foc,
a la falda de la dida.
Un gran foc la dida encén
de llenya seca d'alzina.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Amb l'ardoreta del foc
la dida s'és adormida.
Quan ella es va despertar
troba l'infant cendra viva.
La dida llença un gran crit:
— Aidau-me, Verge Maria,
que si Vós no m'ajudeu
de tothom seré avorrida.
Set anells d'or que jo tinc
tots set vos els donaria.
Verge, si em torneu l'infant
corona d'or vos faria,
i al vostre fill gloriós
una altra de plata fina. —
Mentre estava ella en això
un patge del rei arriba.
— Dida, de què sospireu,
de què estau tan afligida?
— Me s'ha cremat un llençol
dels mellors que el rei tenia.
— Dida, veu's aquí els diners,
aneu's-en per les botigues.
— En botigues no n'hi ha pas
dels llençols que el rei tenia.
— Si no n'hi ha de plata i or
compreu-lo de seda fina. —
Mentre estan dient això
el rei i la reina arriben.
— Dida, a on teniu l'infant,
que per veure'l jo venia?
— L'infant és a n'el bressol,
nit i dia dormiria.
— Dida, aneu-lo a cercar,
sinó jo també hi niria. —
A la voreta del bres
sent una veu que li crida:
— Dida, veu's aquí l'infant
que és al bressol que dormia.
— Valeu-me, santíssim Déu!
Aidau-me, Verge Maria!
Les promeses que us he fet
totes seran ben complides. —

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El Petit Vailet

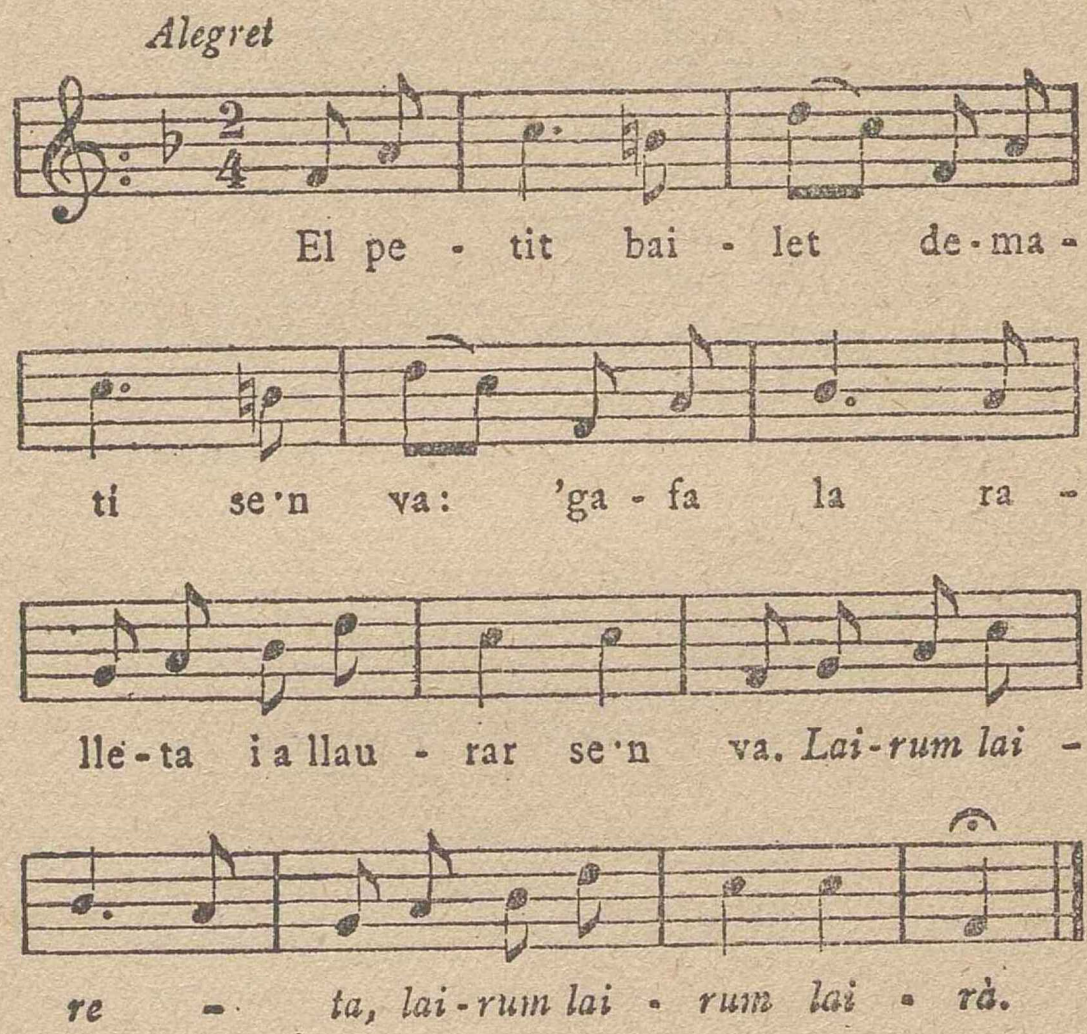

El petit vailet
de matí se'n va:
agafa la relleta
i a llaurar se'n va.

Lairum lairum laireta,
lairum lairum lairà.

La petita jova
li duu l'esmorzar:
un tupí de sopes,
un crostó de pa,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

i una carbasseta
per' a xerricà.

Al mig de la vila
una font n'hi ha,
que qui vulga beure
s'hi ha d'agenollà,
de genolls en terra,
barret a la mà.

Jugarem a córrer
qui més correrà:
tu per' la costeta
jo pel camí pla.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Filla del Rei

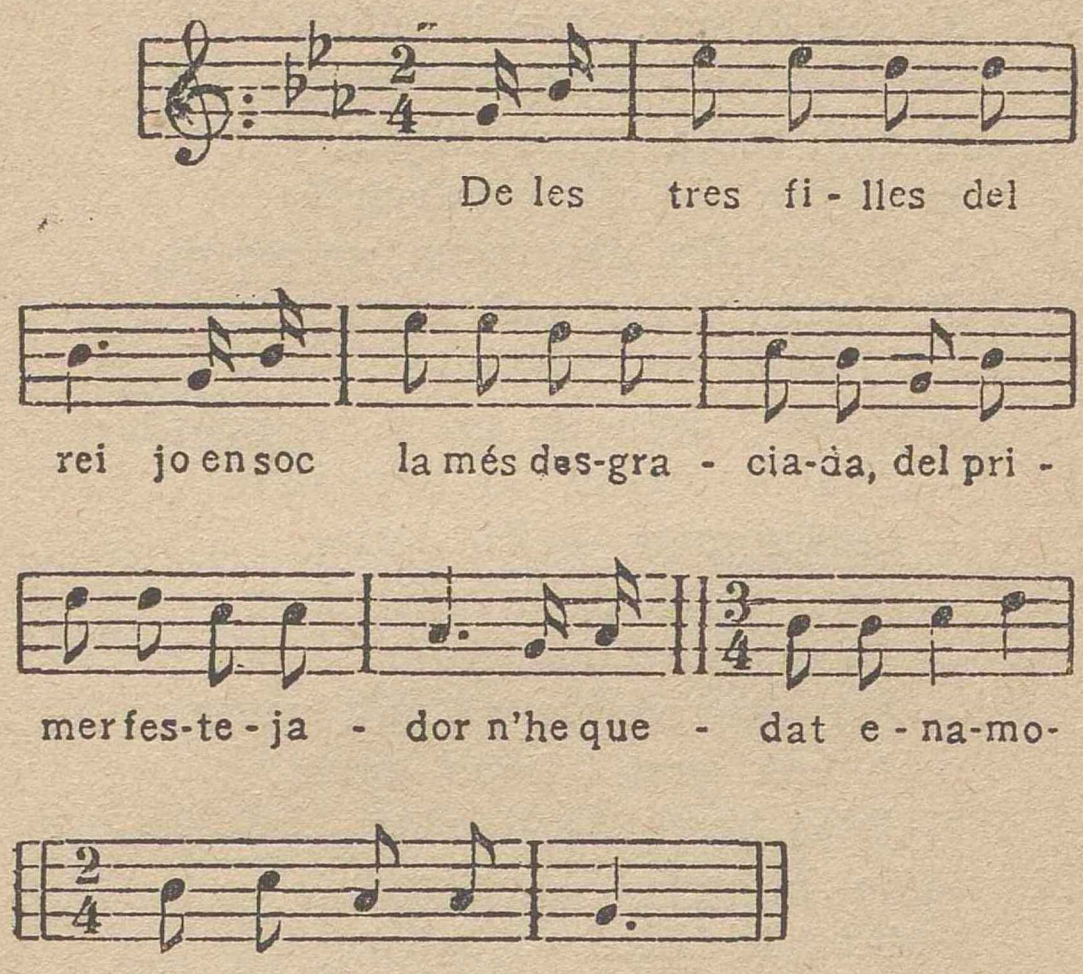

De les tres filles del rei,
jo en sóc la més desgraciada;
del primer festejador
n'he quedat enamorada.
La ra là.

Set anys le n'he tingut mort,
tancat a la meua cambra;
totes les festes de l'any
jo le'n vesteixo de gala,
i per fer-lo anar millor
li poso les seves armes.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Un dia, estant-lo vestint,
sos ossos s'emicolar'en:
Torna't, torna't polvorí
com la neu de la muntanya,
que jo, pobreta de mi,
com m'ho arreglaré ara?
Si a n'el meu pare ho dic
serà capaç de matar-me;
si a la meva mare ho dic,
és capaç de no callar-m'ho;
i si ho dic als meus germans,
de l'amor no en saben gaire.
Ja n'oviro un llaurador
que, allà, prop un camp, llaurava.
—Déu lo guard, lo llaurador.
—Benvinguda, bella dama.
—Me'n vindríeu a enterrar
un hom mort que tinc a casa?
—Per vós, sí que hi vull venir,
amb bon gust i bona gana,
a dotze hores de la nit,
quan la gent és retirada.
Pujant de balcó en balcó,
i d'escala en escala,
al ser al primer replà
li fa un petó a cada galta,
a l'arribar al capdamunt
ja li'n dóna una abraçada:
—Adéu-siau, bona amor;
ja tornaré a visitar-vos.
La visita que li féu,
va ser per amortallar-la!

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Catarineta

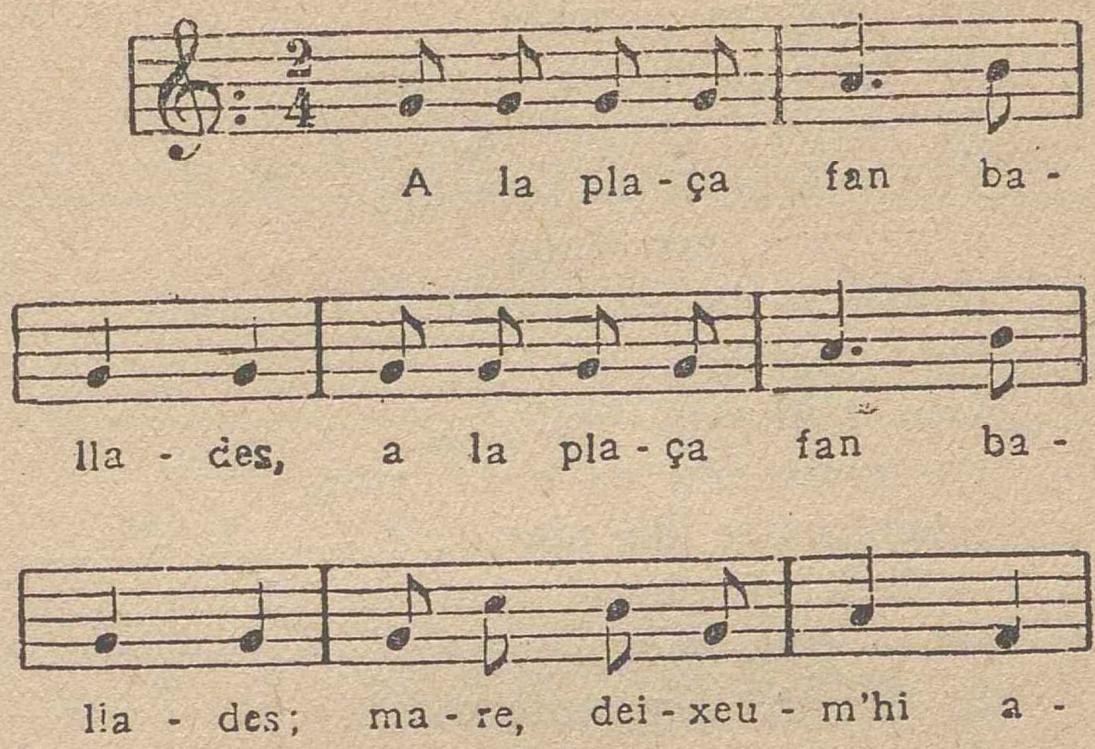

Sota l'olivera, oliva,
sota l'olivera està.
— A la plaça en fan ballades,
ai mare, deixeu-m'hi anar.
— No hi vagis, Catarineta,
que ton pare arribarà.
— Tant si arriba com no arriba,
jo a la plaça vull anâ.
Al cap d'una hora que hi era
son pare ja va arribar:
— A on tens la Catarineta,
a on és que no fa el sopar?

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

— A la plaça, n'és, que ballen;
se n'hi ha volgut anar.
Ja n'agafa una buscalla
i un bastó a l'altra mà:
— Passa, passa, Catarina,
passa, passa a fê el sopar. —
La primera garrotada
un braç ja li féu sagnar,
la segona garrotada,
l'altre braç li va trencar;
la tercera garrotada,
morta ja la va deixar.
Sota l'olivera, oliva,
sota l'olivera està.
La mare se'n va a la cuina
rebentant-se de plorar.
— Tant si plores com no plores
ja ta filla morta està. —
El dia del seu enterro
dos paraules va llençar.
— Ai, mares que teniu filles,
no les deixeu festejar,
que a la pobra Catarina
la vida li n'ha costat. —

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Cinta Daurada

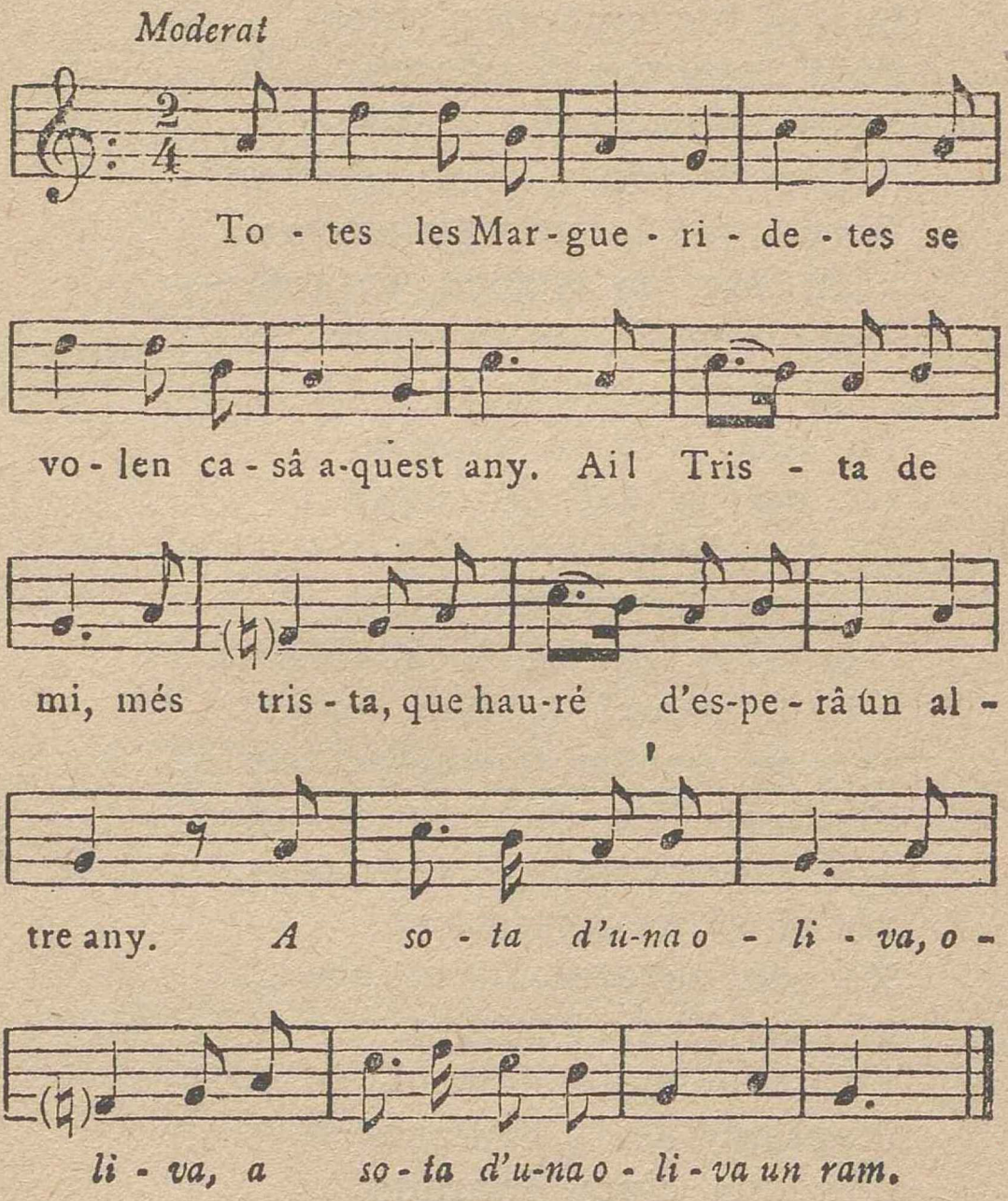

Totes les Margaridetes
se volen casâ aquest any.
Ai! trista de mi, més trista,
que hauré d'esperâ un altre any.

A sota d'una oliva, olliva,
a sota d'una oliva, un ram.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Tinc el galan a la guerra,
no sé si me'l mataran.
Si me'l maten, que me'l matin;
soleta m'iré quedant.
— Tres germans tinc a la guerra:
te'n podràs triâ el més gran. —
Si n'hi havien tres ninetes
molt boniques i galants.
Ja la una diu a l'altra:
— Els aimadors, quan vindran? —
Respongué la més grandeta:
— El meu no trigarà un any. —
Respongué la mitjanceta:
— El meu no trigarà tant. —
La xica surt en finestra,
veu que ve dalt de cavall.
De tan lluny com l'en va veure
ja li n'allarga les mans.
--Déu lo guard, lo caballeru,
Déu lo guard, lo Don Joan.
Què em porteu d'aquelles terres,
d'allí on heu estat tants anys?
— Les joies que jo vos porto
no sé si us agradaran.
No són sabates ni mitges
ni clavells valencians:
n'és una cinta daurada
d'antiqüel-les i brillants;
n'és una cinta daurada
que no és feta de cristians:
n'és d'un moro i una mora
que hi han treballat set anys.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Margarida de Castelltersol

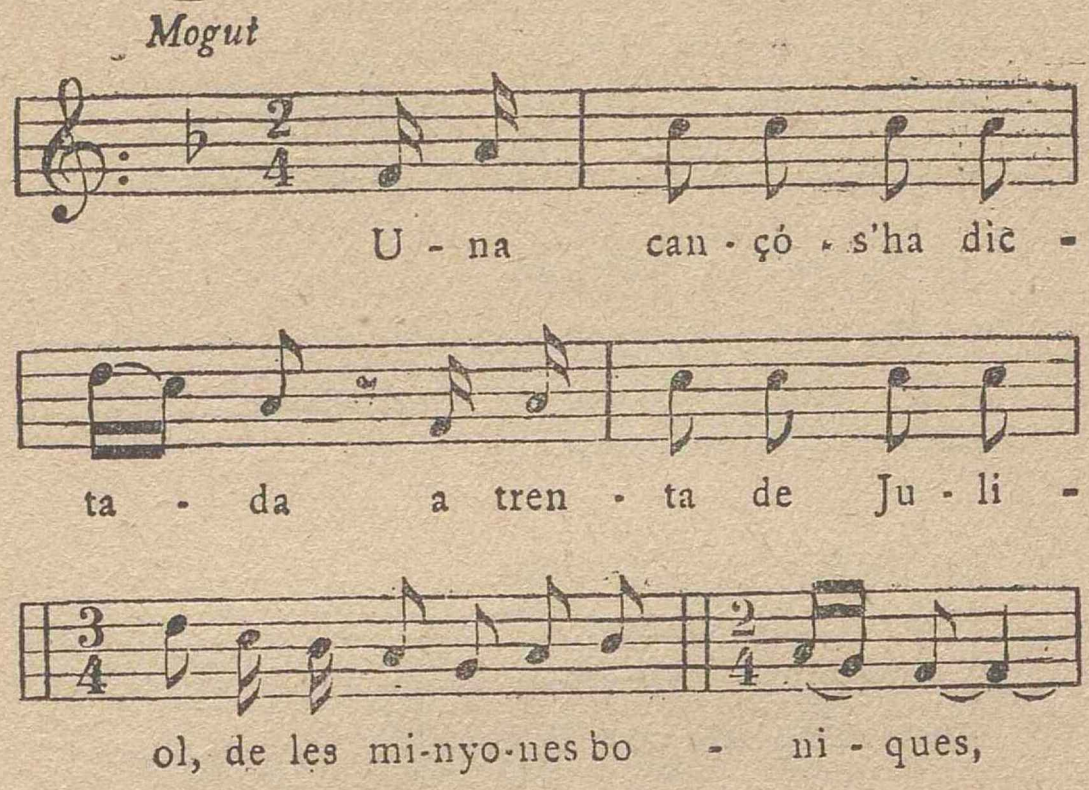

Una cançó s'és dictada
a trenta de Juliol,
de les minyones boniques,
de les de Castelltersol.

Entre tantes n'hi ha una
que és bonica com un sol.
Són molts els que la festegen:
no sé quin ne durà dol.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Jo no ho puc dir, però penso
que la festejo tot sol.
Un dia l'encontro sola
puix que la ventura ho vol,

que portava els *cantarillos*,
que en venia de la font.
Jo li dic: — Hola, Garida. —
I ella em diu: — Hola, Ramon. —

Jo li dic si ballaria
i ella me'n respon que no.
—De ballar jo no en só digna
amb un jove com sou vós. —

La primera giradeta
tot me són roses i flors.
La segona giradeta,
llàgrimes de cor li en dó.

La tercera giradeta
una pistola li en dó.
— Veu's-en aquí una pistola
i atravessau-me'n el cor.—

— El meu cor no bastaria
per matà un jove com vós.
Vostres pares plorarien,
plorarien de tristor,
també germans i germanes
i també la vostra amor.—

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Dama del Pont d'Olión

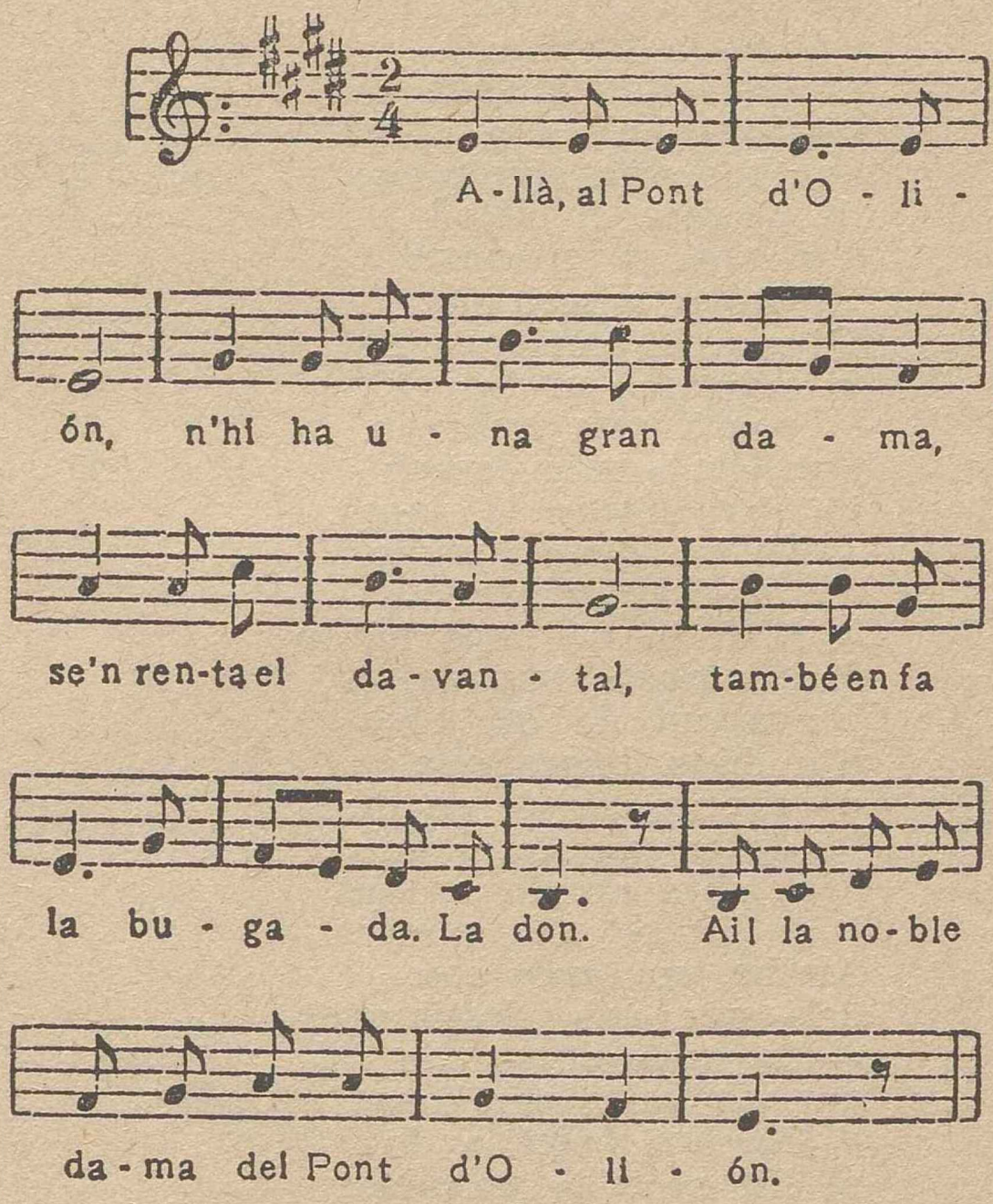

Allà al Pont d'Olion
n'hi ha una gr'an dama,
se'n renta el davantal,
també ne fa bugada.
La don.
Ai! la noble dama
del pot d'Olion.
Passen tres cavallers,
tots tres la'n saludaven;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

ja diu el de davant:
— Déu la guard, la gran dama. —
Ja respon el del mig:
— Per a mi fos criada. —
Respon el de detràs:
— Deixeu estar la dama
que si en tingués marit
en fóra castigada,
i si fossa fadrina
en fóra murmurada. —
La sogra n'era a l'hort
que tot s'ho escoltava;
ja n'agafa el cistell
i a casa se n'anava.
Hi troba lo seu fill,
tot això li contava;
ja n'agafa un buscall,
la sogra una buscalla.
Qua són a mig carrer
ja n'encontren la dama.
— No em diries, muller,
d'a on venies ara? —
— Això ja ho saps bé tu:
de rentar la bugada. —
N'acabant de dir això
li'n dóna buscallada;
de tantes que li en dó
la deixa mig baldada;
se'n puja escala amunt
i al llit se n'és posada.
Arriba un oncle seu
dels que més l'estimaven.
— La gran dama, on és,
que no volta per casa?
— Per un bofet o dos
al llit se n'és posada.
— Deu passar de bofet,
bofet i bufetada.
La dama: dieu vós:
quin metge voleu ara?
— Lo metge que jo en vull
és ser-ne combregada;
després de combregar
vull sê extremunciada;
després de l'extremunció,
en vull sê amortallada.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

La Nit de Sant Joan

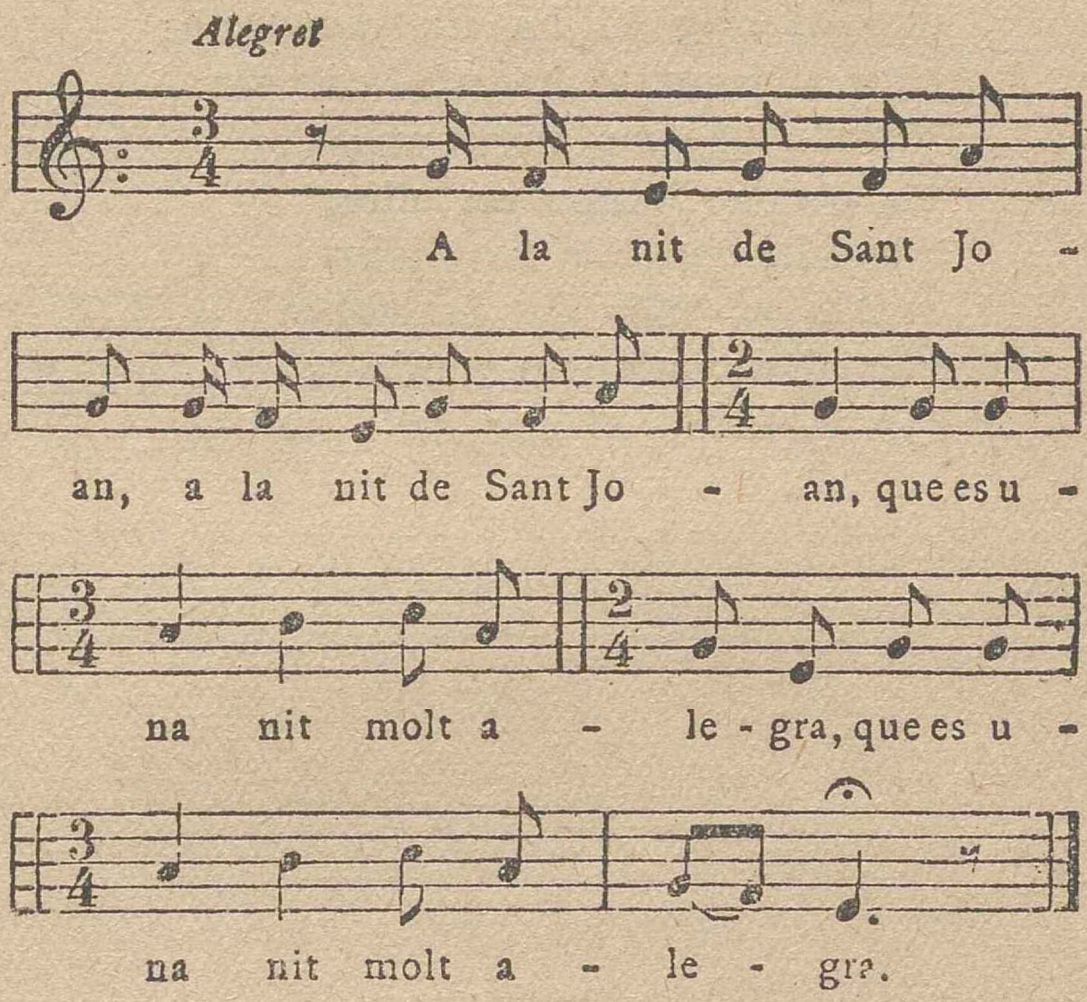

A la nit de Sant Joan,
que és una nit molt alegra,
els companys m'estan dient:
— Joan: per què no t'alegres?
— Com me puc alegrar jo
si m'han casat l'amor meva:
l'han casada lluny d'aquí
per mai més poder-la veure.
El dia que es va casar
va passar per casa meva.
Jo m'estava en el balcó
pensant-ne que no la veia.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Ja n'arrenca ella un gran plor,
jo plorava molt més que ella;
ja n'hi tiro un anell d'or
de les cinc pedres vermelles.
Ella em tira un mocador
brodat de seda vermella
que al mig hi ha un campanar
i tot voltant hi ha una estrella.
Fadrinets que aneu pujant
no poseu l'amor en elles,
que són com els rovellons
collits al més de Setembre,
que al dematí són tendrets
i a la tarda el cuc se'ls menja.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Cap a Betlem caminem

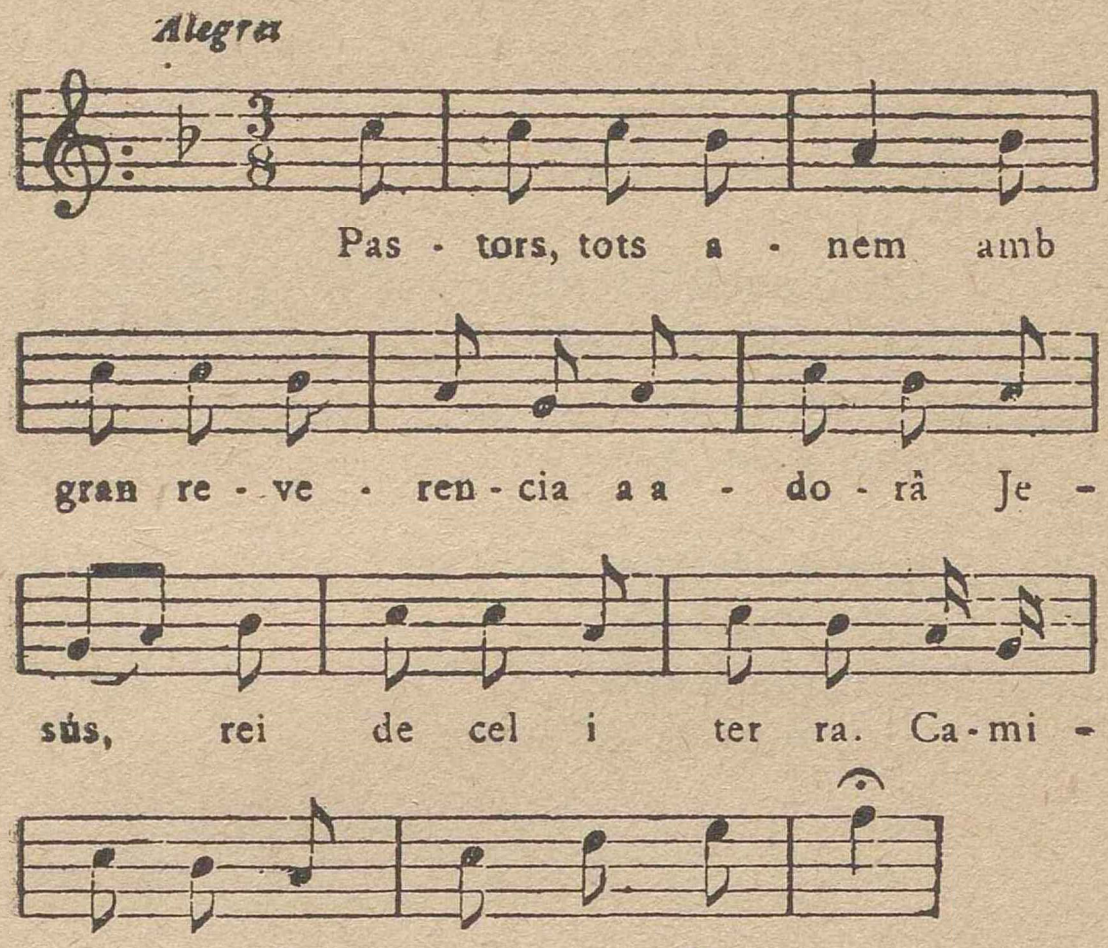

Pastors, tots anem
amb gran reverència
a adorar Jesús,
rei de cel i terra.

Caminem,
caminem, que es fa vespre,
a Betlem.

No voldria pas
que tinguéssim guerres,
puix tots som iguals:
no hi haja mà dreta.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

A Jesús que és nat,
mirem-lo com plora;
la Mare li diu:
—No ploreu tot hora.

Pastors si hi anau
a la Vall d'Andorra,
direu a la gent
que és nada una rosa.

Un clavell hermós
cosa molt donosa,
puix Jesús és nat
d'una gran Senyora,

que és Reina del Cel,
també Emperadora.
Veniu, pastorets,
veniu, que ja és hora.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Nadal

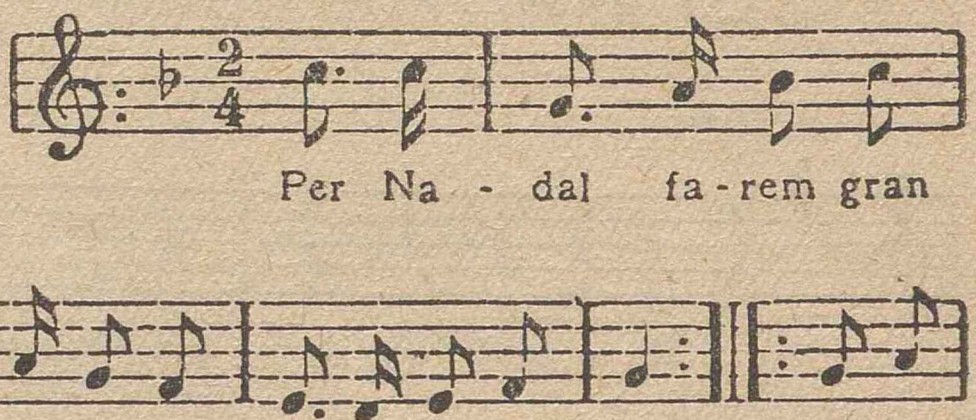

Per Nadal farem gran festa,
la Mare de Déu ja ho sap;
me'n faran unes faldilles,
que no em falta sinó el drap.
Lo drap n'és a Barcelona,
a casa d'un botiguer;
la seda n'és a Girona,
a casa un passamaner;
l'agulla n'és espuntada,
lo didal n'és foradat,
les estisores no tallen,
i el sastre encara no és nat.
De la soca en surt la rama,
de la rama en surt la flor,
de la flor en surt la Verge,
de la Verge el Redemptor.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

El Rei Herodes

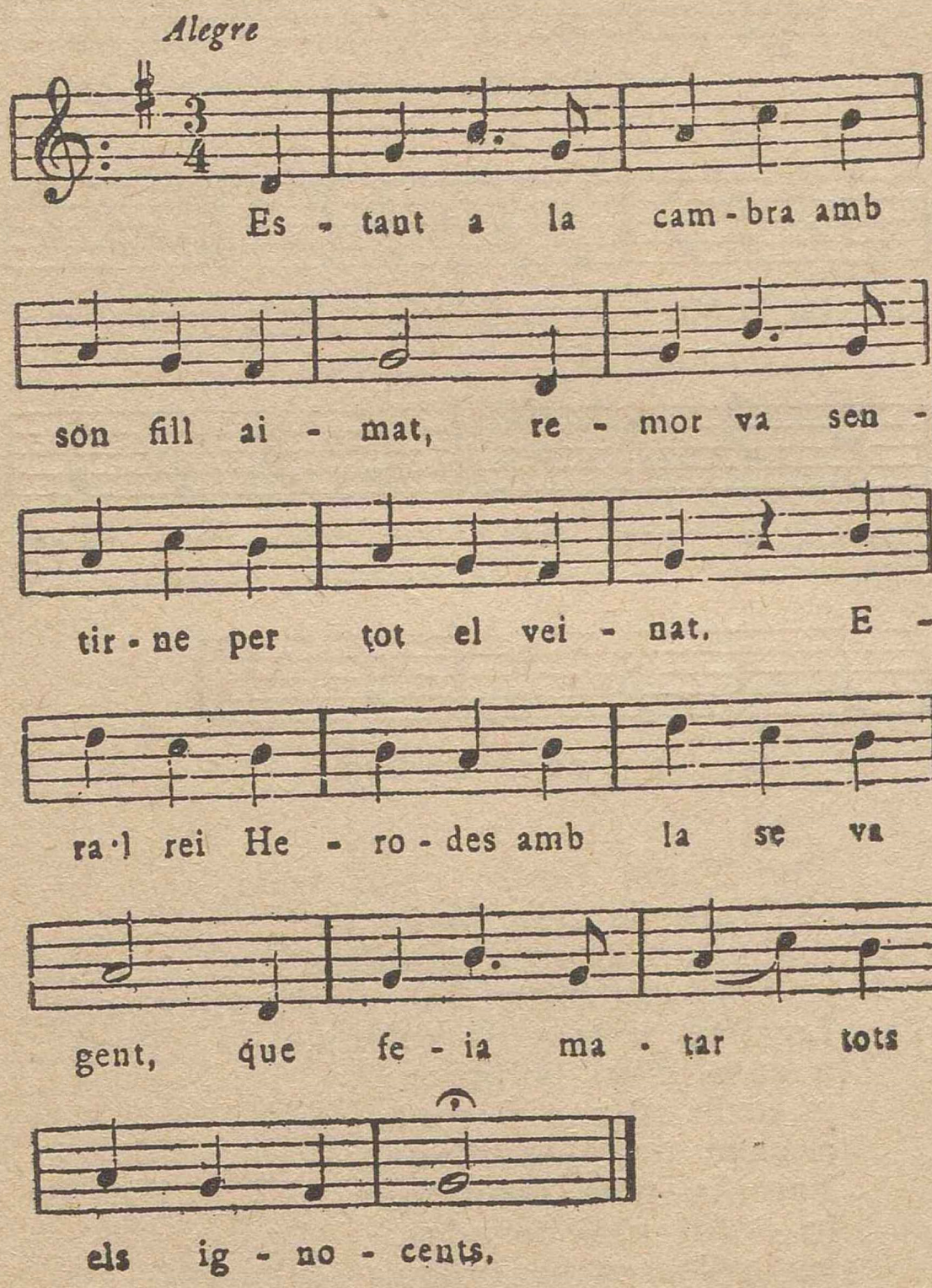

Estant a la cambra
amb son fill aimat
remor va sentint-se
per tot el veïnat.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Era el Rei Herodes
amb la seva gent,
que feia matar
tots els innocents.

—Anem-se'n Josep,
anem-se'n espòs;
anem-se'n a Egipte
sens tenir repós.

Deixem nostres cases,
viandes també,
perquè el rei Herodes
diuen que ja ve.—

Amb la somereta
se'n van a cavall,
seguint les petjades
per un camí ral.

Els àngels devallen
també els ocellets,
perquè el bon Jesús
no fos descobert.

Pel camí anaven
molt atribulats;
un home trobaren
que sembrava blat.

Vós, Verge Maria,
li vàreu manar
que molt aviat
l'anés a segar.

—Com el segaria,
jove, lo bon blat?
Com el segaria,
si encara no és nat?

—Preneu la falseta,
que ho serà aviat.—
No va trigâ una hora
que ja era espigat.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Primera garbera
vos vareu 'magar.
No va trigar una hora
que varen passar.

Era el rei Herodes
amb tota la gent.
que feia matar
tots els ignocents.

Molta gent amb armes
l'anaven cercant.
A l'home digueren
que estava segant:

—Vós, home, el bon home,
lo bon segador,
heu vist una dona
amb el Redemptor?

Ell ne responia:
—Una n'ha passat
mentres jo n'estava
sembrant aquest blat.—

Se'n gira a n'els altres;
diu:—No seran ells.
Tornem-se'n a casa
amb tota la gent.

El camí que hem fet
no'ns ha aprofitat:
ens hem cansat molt
i res hem trobat.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

L'estrella guiadora

Moderat

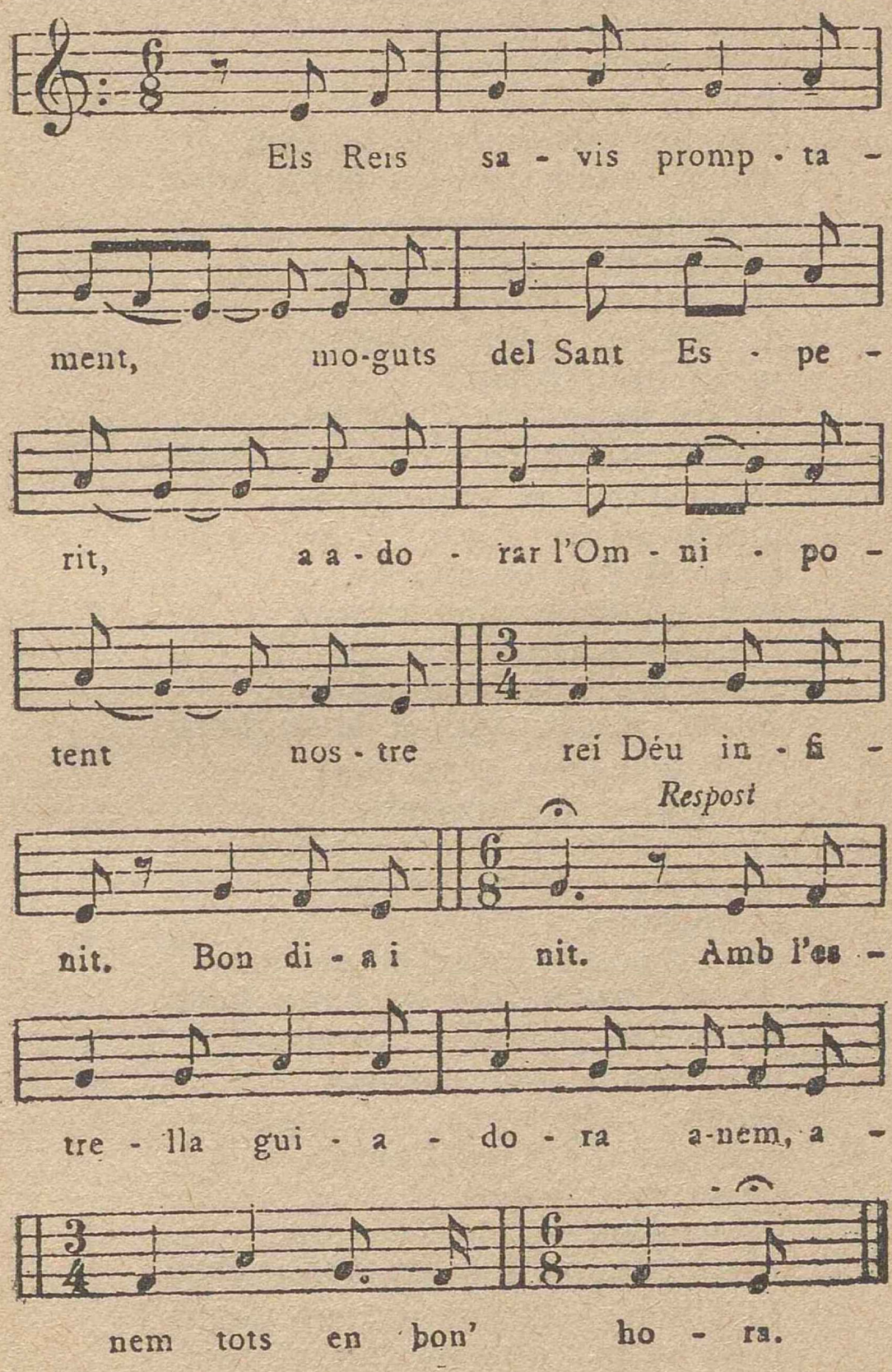

Els Reis savis promptament,
moguts del Sant Esperit,
a adorar l'Omnipotent
nostre Rei-Déu infinit,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

bon dia i nit,
amb l'estrella guiadora,
anem, anem tots en bona hora.

Anem tots en companyia
no tingueu pas por d'errar,
puix que vé la llum del dia
i l'estrella de la mar,
que vé a guiar
qui uns tals senyals honora.
Anem, anem tots en bona hora.

A Jerusalem entraren
demanant a on és nat,
els Rabins interpretaren
de Betlem noble ciutat;
ja hi han trobat
el Noi gran i la Senyora.
Anem, anem tots en bona hora.

De sos tresors li portaren
molta mirra, incens i or,
i per Rei lo coronaren
amb aquestos rics tresors,
i altres millors
a on els tres Reis adoren.
Anem, anem tots en bona hora.

No'l trobaren a sa casa
ni tampoc a Nazareth,
sinó entre un bou i un ase,
sa Mare i Sant Josep,
lo Infantet,
ont el pobre Infantet plora.
Anem, anem tots en bona hora.

Els pastors porten formatges;
amb grans genuflexions
diuen: —Senyora, accepteu-los,
que són d'envers Farrarons
i són molt bons;
preneu-los, noble Senyora.
Anem, anem tots en bona hora.

Li diuen: —No us portem pomes,
puix veiem que us fan plorar,
puix que la primera dona
i Adam les van gustar
i van pecar,
a on tota la gent plora.
Anem, anem tots en bona hora.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Cançó de l'infant

Com breçant

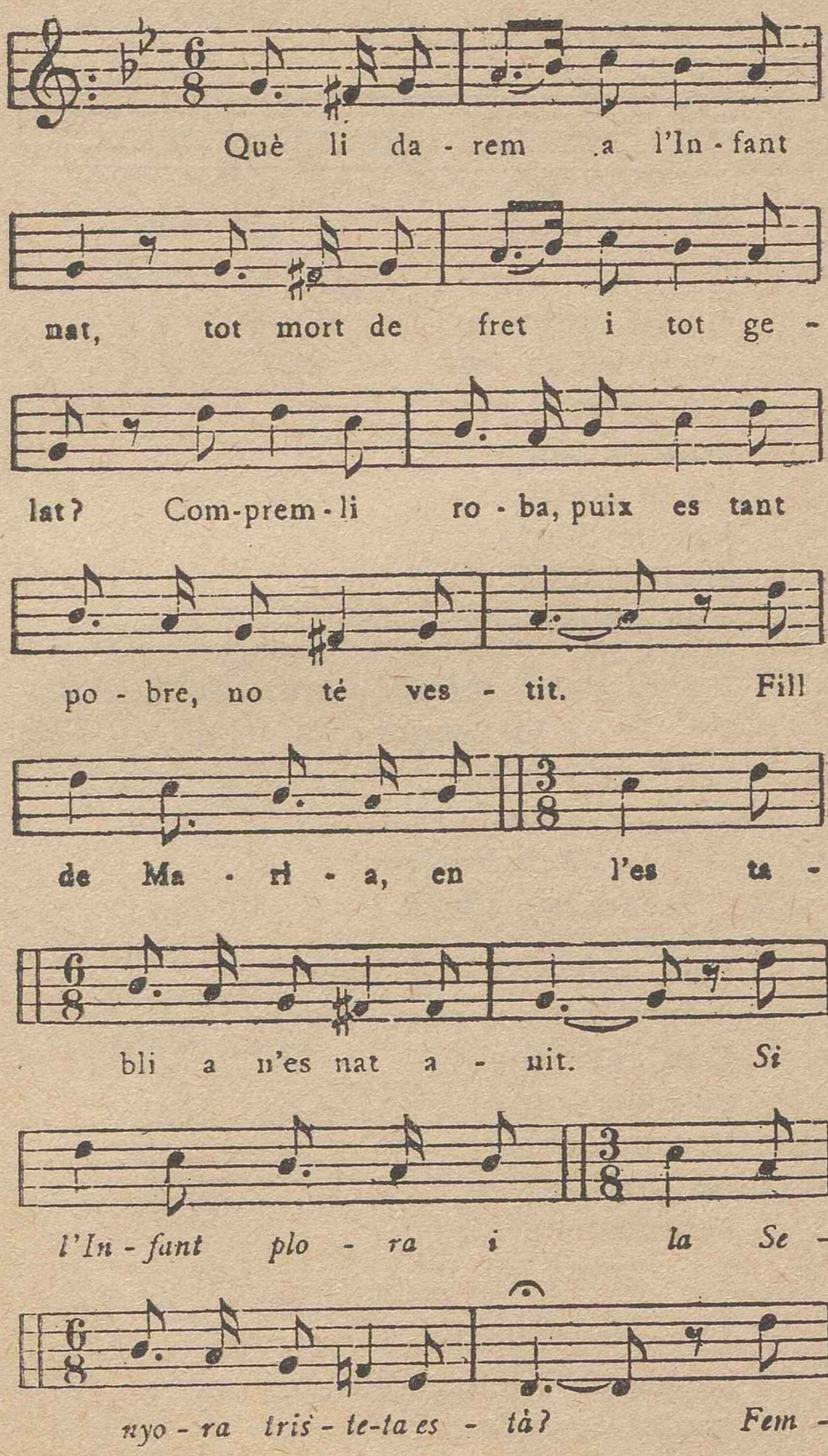

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

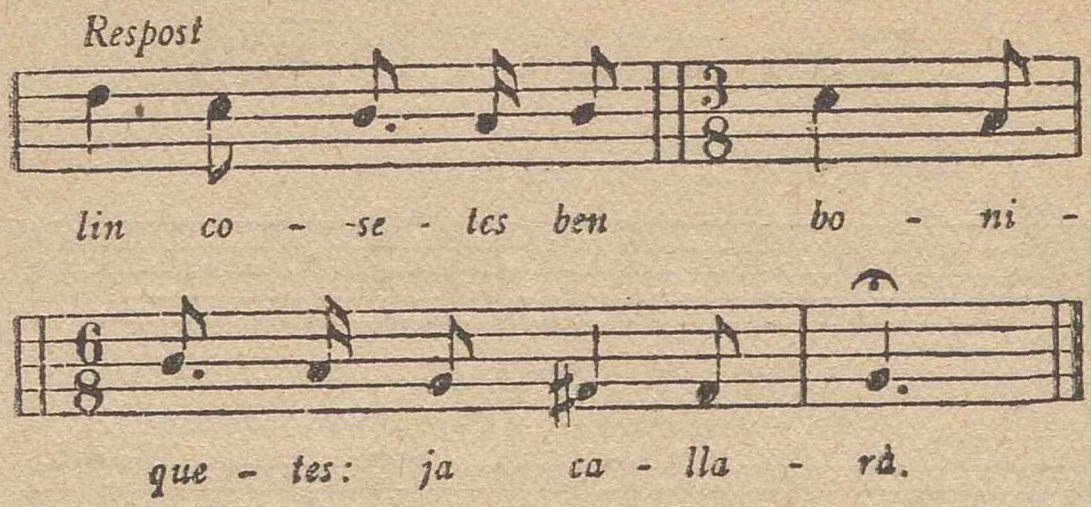

Què li darem a l'Infant nat,
tot mort de fret i tot gelat?
Comprem-li roba
puix és tan pobre,
no té vestit.
Fill de Maria,
en l'establia
n'és nat anit.

Si l'infant plora
i la Senyora
tristeta està?
Fem-li cosetes
ben boniquetes:
ja callarà.

Una joguina li vui comprar
perquè tot sol puga jugar.
Una campana
de bona gana
li compraré;
un vestidet
bergansinet,
tot vindrà bé.

Li comprarem també turrons
sucats amb sucre que sien bons;
neules torrades,

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

amb mel-melades
i alguns confits,
perquè així puga
amb ses dolçúries
passar la nit.

Fruita novella li vui comprar:
pomes ni peres poden faltar,
alguna figa
dolça i pansida,
raïms gromets;
jo tinc melons
que tots seran bons
per fê un presentet.

Si amb aquestes no vol callar,
se'n pot sa mare aconsolâ,
i a Josep crida
amb agonia,
dient-li: —Espòs,
preneu-lo en braços:
veurem si acás
callarà amb vós.

Quan el bon vell sent que plora tant,
diu: —Pel cert no puc sofrir-ho tant;
fa més d'una hora
sento que plora
amb gran clamor.—
Diu a Maria
amb agonia:
—Me trenca'l cor.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Ball rodó

Ben ritmat

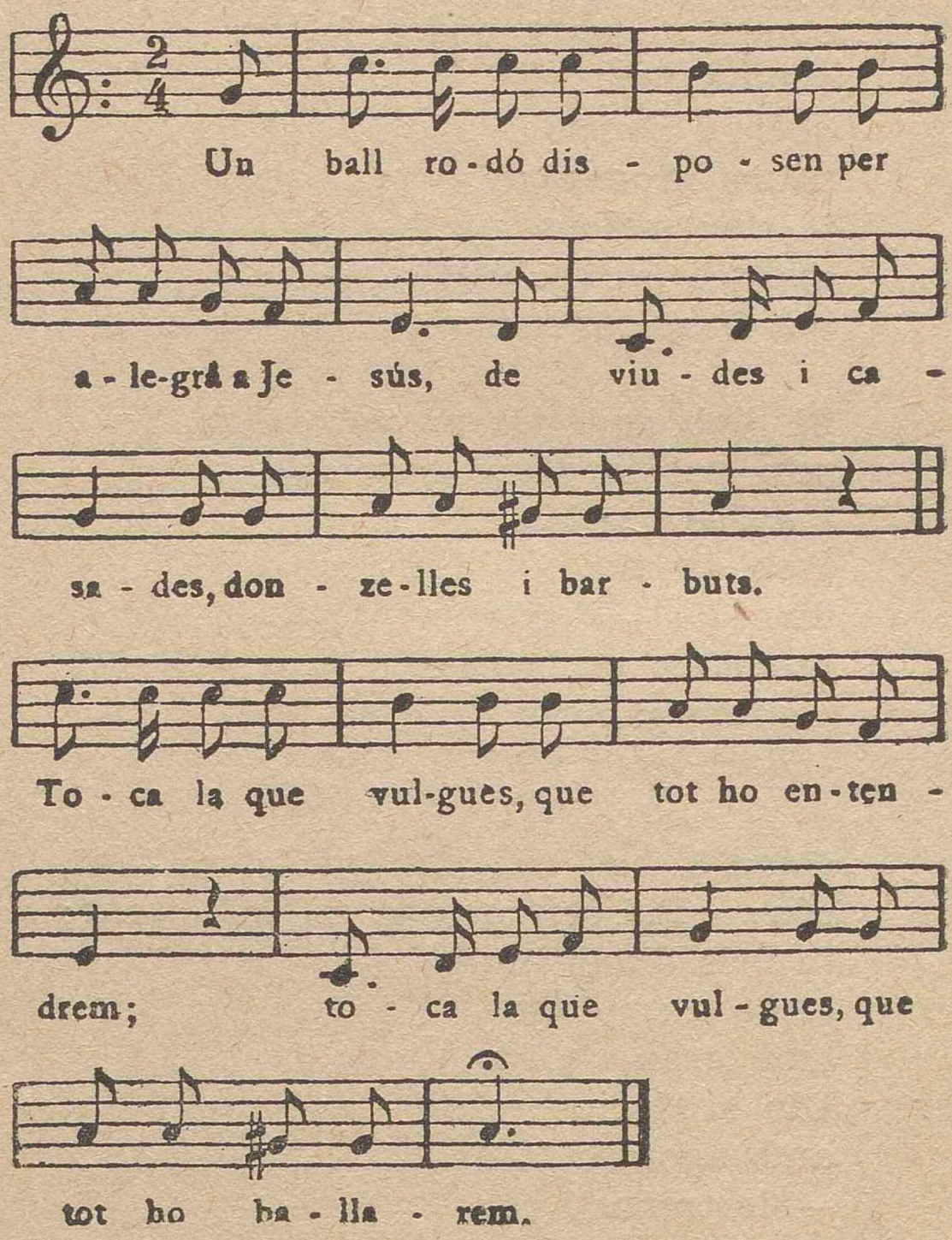

Un ball rodó disposen
per alegrâ a Jesús
de viudes i casades
donzelles i barbuts.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Toca la que vulgues,
que tot ho entendrem;
toca lo que vulgues
que tot ho ballarem.

Unes viudes ballen,
fan el ball rodó;
ballen la Xacona
i el *Canari bo*.

Unes viudes ballen
rossegant els peus:
a Jesús festegen
i al pare Josep.

També n'han tret dansa
quatre o cinc barbuts
per concloure el marro
i alegrâ a Jesús.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

Mariagneta

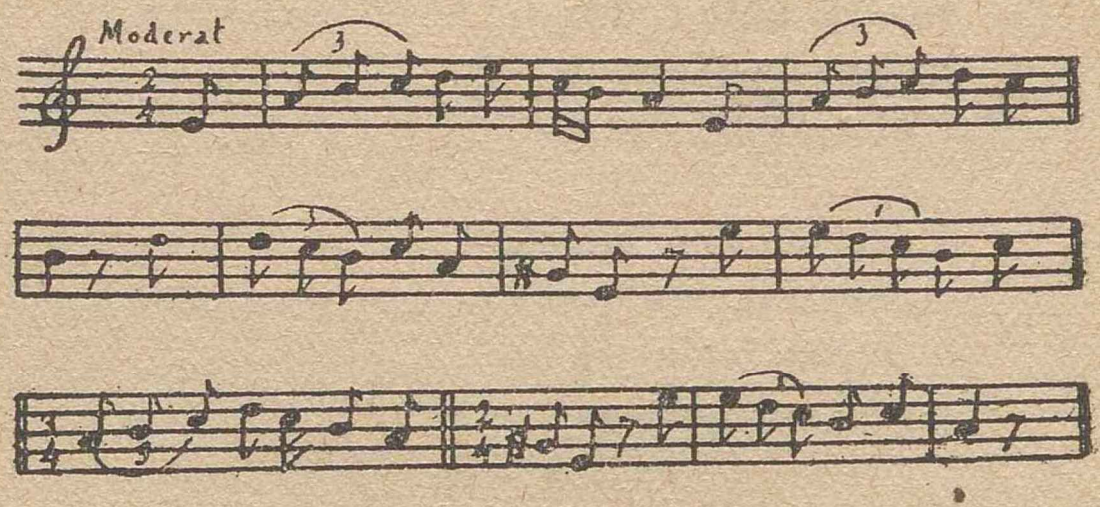

Ai, adéu, Mariagneta,
princesa dels meus sospirs!
tu robes el cor dels homes
i a mi em fas penâ i morir.
Ai, adéu, Mariagneta,
principi del meu sofrir!
Ton aimant està a la porta
que no espera sinó el si;
no desconsolis tos pares
per aconsollar-me a mi,
que jo ja me n faré frare
de l'ordre del caputxí.
Quan me siguis casadeta
ja m'ho enviaràs a lir,
m'enviaràs una lletra
com te va amb el teu marit;
jo te n'enviaré una altra
com me va en lo monestir.
Si tens una criatura
deixa-me-li ser padrí;

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

si no m'ha estimat la mare
almenys que m'estimi el fill.
Ai, adéu, Mariagneta,
princesa dels meus sospirs.

Un dia dient la missa
ja la carta en veu venir,
excuses de besâ a terra
ja la carta va collir,
la missa mai s'acabava
per a poder-la llegir.
Al sobre escrit de la carta
ja n'arrenca un gran sospir.
Agneta de mes entranyes.
si et pogués tenir aquí,
amb un rato de conversa,
no em sabria greu morir.
Quan la missa és acabada
la lletra cuita a llegir,
tot just n'era a mig llegir-la
n'arrencava un gran sospir.
Ai, adéu, Mariagneta,
que jo me'n sento morir!...

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

INDEX

	Pàgs.
Rosa de Folló	5
La bona Mare de Déu	7
La minyona de Banyuls	9
El caçador i la pastoreta	11
L'alabau	13
Cançó del lladre...	15
La dida	17
El petit vailet...	19
La filla del Rei...	21
La Catarineta	23
La cinta daurada...	25
Margarida de Castelltersol	27
La dama del Pont d'Olión	29
La nit de Sant Joan	31
Cap a Betlem caminem	33
Nadal	35
El Rei Herodes	37
L'estrella guiadora	39
Cançó d'infant	41
Ball rodó	44
Mariagneta	46

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

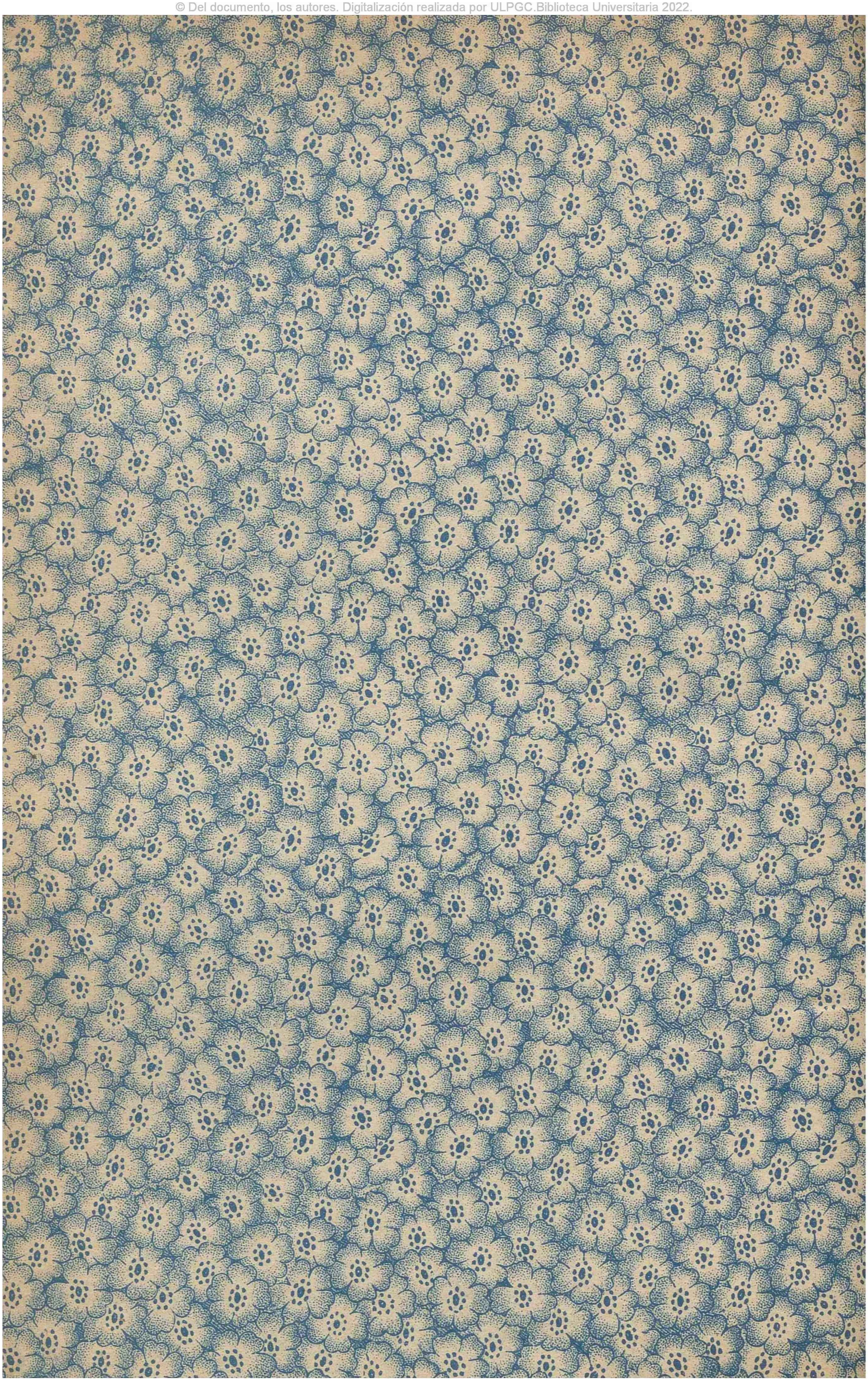

© Del documento, los autores. Digitalización realizada por ULPGC.Biblioteca Universitaria 2022.

ULPGC.Biblioteca Universitaria

840372

BIG 784.4(460.23) CAN can